

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

8
динара

БРОЈ

1418

2.3.1979. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XL

Pirley

Веровати или не!

ПРИПАДНИЦИ ПЛЕМЕНА МАЛАИТАН

СА
СОЛОМОНСКИХ
ОСТРВА
РУПОМ НА ВРХУ
НОСА
ОБЈАВЉИВАЛИ
СУ ДА СУ
У БОЈУ
УБИЛИ
МНОГО НЕ-
ПРИЗАТЕЉА.

ДОРИЧКУ ЛУБИЧИЦУ

КОЈА ИМА У ПРЕСНИКУ 85
САНТИМЕТРА ОДГАЗИЛА ЈЕ
ЋУДИТ ЛОМБАНА ИЗ ТЕМПЕ (САД).

ЈЕДАН МАЛИ АВИОН

СРУШИО СЕ И ПРОВАЛИО КРОВ
ЈЕДНЕ КУЋЕ У МАНСИЈУ (САД)
А ИПАК ЈЕ ПИЛОТ, ДВАДЕСЕТ
ЈЕДНОГОДИШЊИ РОНАЛД НИС,
ПРОШАО САМО С
НЕКОЛИКО
ОГРЕБОТИНА.

ЏЕМС СОНДЕРС

ИЗ НЈУЈОРКА ЗА НАГРАДУ
ОД 100 ДОЛАРА
ПРЕТРЧАО ЈЕ
192 КИЛОМЕТРА
ЗА 23 ЧАСА
(1882. ГОДИНА)

АНДОРА

МАЛА РЕПУБЛИКА
У ПИРИНЕЈИМА ИМА
СВЕГА ОКО 5300
СТАНОВНИКА КОЈИ СЕ БАВЕ СТОЧАР-
СТВОМ И ГАЗЕЊЕМ ДУБАНА.

ХАНС КРИСТИЈАН ЕРСТЕД

(1777-1851)
ДАНСКИ ФИЗИЧАР И ХЕМИЧАР ПРОИЗВЕО
ЈЕ 1825. ГОДИНЕ ПРВИ АЛУМИНИЈУМ.

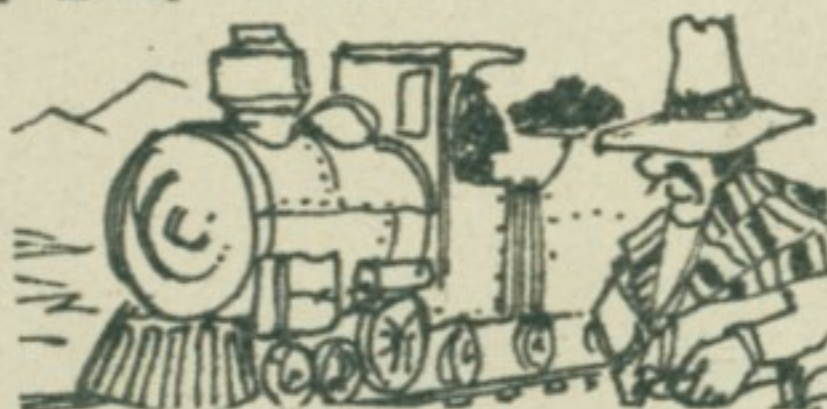
© King Features Syndicate, Inc., 1978. World rights reserved.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● најтање цеви производе се у
Бирмингему, у Енглеској. Има-
ју пречник од 0,0175 милимета-
ра и користе се за вештачко
оплођавање пчела.

● железничка станица на нај-
већој надморској висини нала-
зи се у Перуу, на 4860 метара.
у месту Тиклио.

● у шеснаестом веку, у Мар-
сеју, владала је куга, а лекари
су, да би се заштитили, носили
кожна одела. Пулс својих па-

цијената мерили су помоћу јед-
ног штапића а на нос су став-
љали неку врсту маске у којој
су палили тамјан.

● године 1975. у САД губици
настали због корозије износили
су седамдесет милијарди дола-
ра. У поређењу са тим матери-

јална штета од пожара попла-
ва, урагана и земљотреса у Се-
верној Америци изгледа безна-
чајна.

● од десет грама злата могла
би да се направи танка нит
дугачка 325 метара.

● према мишљењу Роберта Бе-
кера са Универзитета у Балти-
мору, диносауруси нису били

тако трими и лењи као што се
често мисли. И поред своје ве-
лике тежине (од неколико де-
сетина тона) на својим задњим
ногама могли су да трче брзи-
ном и од педесет километара
на час.

● бондручара је назив за ку-
ћу за коју се најпре склопи
костур од гредица а затим се

зидови испуне лаким матери-
јалом, летвицама или најчешће
блатом. Тако су биле грађене
наше старе варошке куће у
периоду под Турцима, а и сео-
ске куће у многим крајевима
наше земље. Начин грађења
пренет је са Блиског истока.

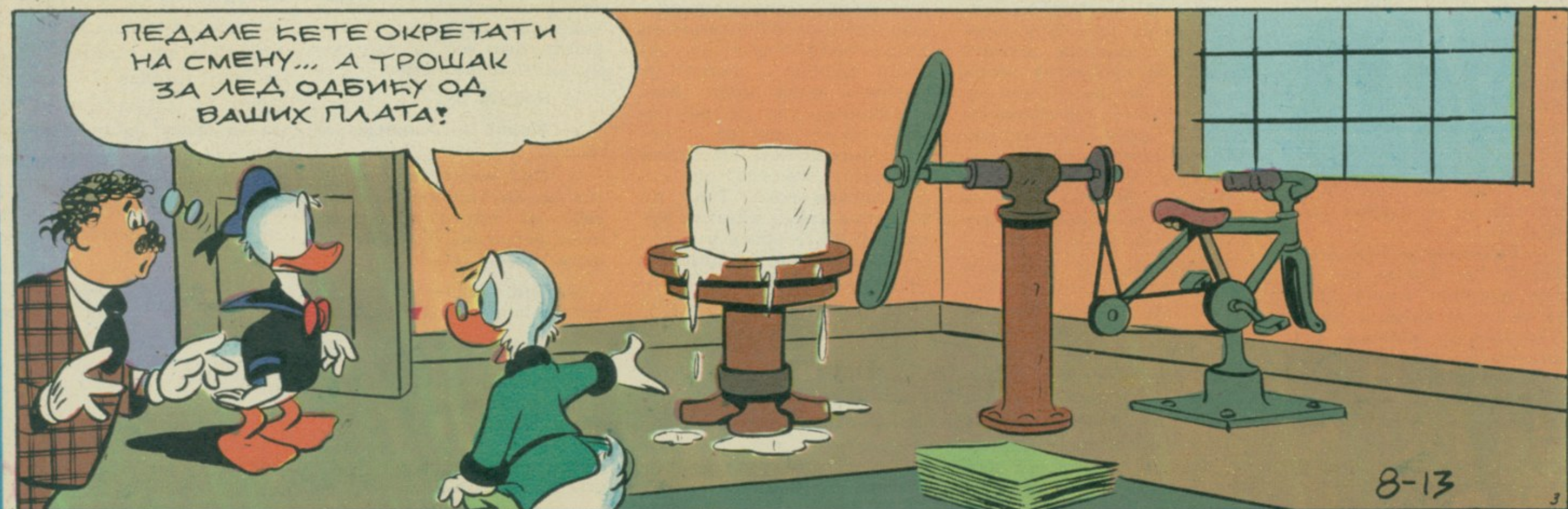

● бокс води порекло још из
старе Грчке и Рима. Код ста-
рих Римљана песницење или
шакане било је једна од гла-
дијаторских дисциплина, а ша-
ке бораца биле су обмотане
кожним каишевима са метал-
ним шиљцима.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

У ОКУПИРАНОМ БИТОЉУ

Девојко, погинућеш!

Не моћавши више да подноси зверска мучења бугарских фашиста, Лена Ташкова одлучила је да скочи кроз прозор затвора...

Градски часовник у Битољу почео је да откуцава. Један, два, три... десет откуцаја. Лена притисну уши шакама. Како је мрзела тај звук! С њим су почињале нове муке, батинања, саслушања. Нећу моћи још дуго овако да издржим, мислила је, пустићу, издаћу.

Да ли ће доћи ове ноћи по њу? Прошле нису. Зашто, није јој било јасно: на саслушања бугарска фашистичка полиција није звала недељом и по дану. Да јауци затвореника не би привукли пажњу народа.

У ходнику се зачу бат корака. Ево их, ипак. Врата ћелије се с треском отворише.

— Лена Ташкова! — продра се агент. — На саслушање!

Лена поче да се диже с голог бетонског пода, али је клецаве ноге издадоше. Агент јој приђе, ухвати је испод мишке и поведе до „собе за испитивање“. У њој се налазило десетак агената. Међу њима и Асен Николов Христов, познати зликовац.

— Како си, Ленче? — упита девојку.

— Добро — једва изустри кроз натечене усне Лена.

— Мило ми је, мило ми је. Е, па хајде да поразговарамо. Паметно! Ја ћу да постављам питања, а ти ћеш да одговараш. Да ми кажеш све: како си добила писмо, од кога, коме је требало да га предаш.

— Не знам ништа, никакво писмо нисам добила — тихо је одговорила Лена. Ни по коју цену није хтела да призна да је добила писмо у којем је била директива о организовању и слању људи из Битоља и околних села у одред. Чак ни кад су је суочили са младићем који јој га је и донео.

— Размисли добро, Лено! Млада си. Зашто да тек тако изгубиш живот. Знамо да су ти позната имена руководећих чланова Комunistичке партије у Битољу. Помоћи ћеш и себи ако помогнеш нама! — настави је Асен „пријатељско“ убеђивање. Али, Лена је ћутала. Агента поче да издаје стрпљење.

— Помозите јој да промени мишљење! — нареди најзад млађим колегама и изиђе из собе.

ЖИВА ЛОПТА

Двадесетогодишња девојка из села Лавци већ тада секретар Рејонског комите-

— Да јој укључимо струју? — упита.

— Не, не данас. Имам бољу идеју! — успротиви се један од његових колега. — Сад ћете видети... Затим чучну, замахну рукама и — скочи на девојчин стомак!

Лена је имала утисак да ће јој се кожа распасти и утроба испасти. Из очију су јој се у потоцима сли-

испровоцира бугарске фашисте да је убију, да учини било шта, само да више не трпи ове муке. Помисао на бекство није јој падала на памет јер то још нико није успео да изведе у овом затвору.

И кад су је следећег поднева позвали на суочавање са једним затвореником, Лена је чврсто одлучила да те вечери не сачека оно мрско откуцавање градског сата. Али, агенти је нису вратили у њену ћелију: оставили су је да под будним оком стражара чека ноћ у ходнику. Срећом, није била сама: био је ту и њен добар познаник Алекса Андријевски.

га убедим да ме пусти унутра.

— Хоћу — обећао је Алекса и посаветовао је да своју вечеру, кад је донесу, да стражару.

ЗАВОЈ НИЈЕ ИЗДРЖАО

И заиста, кад су им донели храну коју су им послали људи из села, Лена је великодушно препустила полицајцу. Сачекала је да поједе, а онда га замолила:

— Пусти ме у ову собу да се избиштим, поједоше ме ваши!

— Ма шта имаш да се требиш, очистиће те вечерас — насмеја се стражар. А тада се умеша Алекса.

— Пусти девојку нек се уреди! — почео је да убеђује стражара.

— Бићу готова за десет минута — наваљивала је Лена све док полицајац није попустио.

— Ајде, улази, али немој много да се задржиш.

— Нећу — обећа девојка

та МК КПЈ Битоља знала је шта је сада чека. Чврсто је стиснула зубе кад су ударици почели да пљуште са свих страна. Није хтела да јој чују јаук.

Десет одморних агената бацило се као десет звери на своју жртву. Тукли су је пендреком, штаповима, чупали косу, шутирали. Лице је почело да јој отиче. Крв је у млазевима текла из носа и уста и бојила црвено њену густу косу. Изгубила је свест.

Поливши је кофом хладне воде, агенти су сели да се одморе, попуше цигарету. За дивљање је било још довољно времена, зора је била далеко.

Доле, на поду, Лена је почела да долази свести.

Један од агената примети лако подрхтавање њених очних капака.

вале сузе. Још незарасла рана од операције слепог црева бодела је до лудила.

Убрзо, агентима је досадио и овај начин мучења. Сад су с одушевљењем прихватили идеју да „играју фудбал“. „Лопта“ је наравно, била Лена. Али, ове вечери као да нису имали среће: девојка се поново онесвестила. Овог пута није јој „помогла“ ни кофа ледене воде. Тако им није преостало ништа друго него да је врате у ћелију. За пржење јагодица на прстима опушцима, затрпавање земљом биће још времена.

ПОБЕЋИ ЋУ!

Неколико дана касније Лена је донела чврсту одлуку да учини нешто: да

И мада им је било забрањено да разговарају, Лена је, ипак, у једном тренутку, кад се стражар налазио на другом крају ходника, шапнула Алекси нешто што јој је тог тренутка пало на памет:

— Побећи ћу!

— Како? — запањено се он.

— Ова врата поред којих се ми налазимо воде у собу на чијим прозорима нема решетака. Скочићу са њега на улицу!

— Али, Ленче, ми смо на другом спрату! Погинућеш!

— Нека, боље је и да тако погинем него да ме они вечерас убију — била је упорна Лена. — Замолићу стражара да ме пусти у собу да истребим ваши, а онда ћу кроз прозор. Ти ми само помози да

и уђе у собу. Прво што је урадила било је да стави рајбер на врата. Затим поче да скида са себе сељачку ношњу и остаде у танкој градској хаљини. Сад је још требало да одмота завој са стомака и веже га за браву на прозору. И тек што је закорачила преко његове ивице, зачуло се куцање на вратима.

— Хајде, излази! — звао је полицајац.

— Ево ме, одмах ћу ја — викну му Лена и поче да се спушта низ завој. Али он није издржао и прекинуо се кад се нашла у висини првог спрата. Пала је на некакву гомилу песка. Не губећи време, подигла се и почела да трчи: знала је

да ће за минут-два Бугари открити њено бекство. Стигавши до краја улице, заврила је за угао и закуцала на једна, па на друга врата. Нико се није усуђивао да јој отвори. Нико, сем старе Туркиње која је, не питајући ништа, увукла у кућу и помогла да се опере и пресвуче. С фереџом на лицу и у димијама Лена се убрзо опростила од старице журећи да што пре напусти град, дочепа се поља и покуша да се негде, у неком селу, сакрије. У томе јој је помогла ноћ.

У међувремену, како из собе није допирао никакав звук, стражар је провалио унутра: соба је била празна, прозор отворен. При-трчао му је и почео да пуца у мрак. Био је то знак за општу узбуну. За само неколико минута организована је потера: али, Лена Ташкова као да је у земљу пропала.

Првоборац Лена Ташкова и данас осети неку језу кад пролази улицом у којој се за време рата налазио затвор бугарске фашистичке полиције. Те зграде више нема, као ни десетина људи мучених у њој.

О. Вукадиновић

МИНИ-КВИЗ

1. Колико је скочио удаљ Боб Бимон?
2. Шта су вакуоле?
3. Какви су то вештачки језици?
4. Врзино коло је...
5. Да ли је Голијат заиста постојао?

ОДГОВОРИ:

1. Боб Бимон скочио је удаљ од 21 метар. 2. Вакуоле су мале ћелије у којима се налази течност. 3. Вештачки језици су језици који се створили помоћу рачунара. 4. Врзино коло је играчка. 5. Голијат је био реална личност.

КАТАСТРОФА НАД САН ДИЈЕГОМ

ЦЕСНА ЋУТИ...

Контроли: падамо!

Биле су то последње речи четрдесет петогодишњег капетана Џејмса Мек Фернона. Његов „боинг 727“ од 66 година, који је тог дана превозио 135 путника, тада је већ горео и обрушавао се ка земљи.

Под њим се налазио Норт Парк, густо насељено предграђе калифорнијског града Сан Дијега. Двадесет и пети септембар 1978. године био је топао и сунчан. Редовни лет на линији од Лос Анђелеса до Сан Дијега требало је да се обави у предвиђено време од 35 минута. Ту руту је капетан Мек Фернон прелетео већ стотину пута.

Кљун авиона издигао се тачно у 08.30 часова, а пилот је узео курс ка Линдбергу Филд аеродрому у Сан Дијегу. Лет број 182 је кренуо...

ОПАЗИО ВАС ЈЕ!

Тачно петнаест минута раније једна жута „цесна“ узлетала је са Монтгомери аеродрома удаљеног неких 17 километара од писте у Сан Дијегу. У малом авиону су се налазили тридесет двогодишњи инструктор летења Мартин Кејзи и његов ученик, тридесет петогодишњи Дејвид Ли Бозвел. Бозвел је већ био искусан пилот, а ових неколико додатних часова било му је потребно како би сакупио довољан број часова лета за добијање цивилне дозволе.

Ученик је на глави

За човека коме је остало још свега неколико секунди живота био је то глас врло миран и хладан.

имао специјалан шлем који му је допуштао да види једино таблу са инструментима, док је Кејзи имао пуну видљивост. Њихов лет пратила је контрола летења у Мирамару, у близини Сан Дијега.

Посада „боинга“ могла је да чује и контролу у Мирамару и ону са Линдберга. „Цесна“ је имала везу само са аеродромом у Мирамару.

И „цесна“ и „боинг“ добили су потребна обавештења. Обе посаде знале су за кретање другог авиона. Све је текло нормално до девет часова и четрдесет минута:

Контрола летења у Линдбергу јавила је „боингу“:

— На миљу од вас саобраћај. Једна „цесна“.

„Боинг“ контроли у Линдбергу:

— О. К. Имали смо га пре минут.

Контрола у Линдбергу:

— Пријем.

„Боинг“ контроли у Линдбергу:

— Мислим да је прошао са наше десне стране.

У девет часова један минут и четрдесет и пет секунди контрола летења у Мирамару јавља „цесни“:

— Саобраћај у вашој близини — „боинг 727“. Опazio вас је. Спусти се ка Линдбергу.

„Цесна“ не даје никакав одговор. Два авиона сударила су се на висини од 800 метара.

ПАКАО У НОРТ ПАРКУ

Тридесет једногодишњи Боб Бадз налазио се у купатилу у тренутку када се читава кућа затресла од страшне експлозије. Не схватајући шта се дешава, Боб је појурио ка улазним вратима. Није могао да верује својим очима — „боинг 727“ летео је право на њега.

Цело десно крило авиона је горело. Једно огромно парче метала одједном се једноставно одломало и пало на земљу; авион се занео и уместо на кућу Боба Бадза, срушио се на један блок

кућа удаљен неких 90 метара.

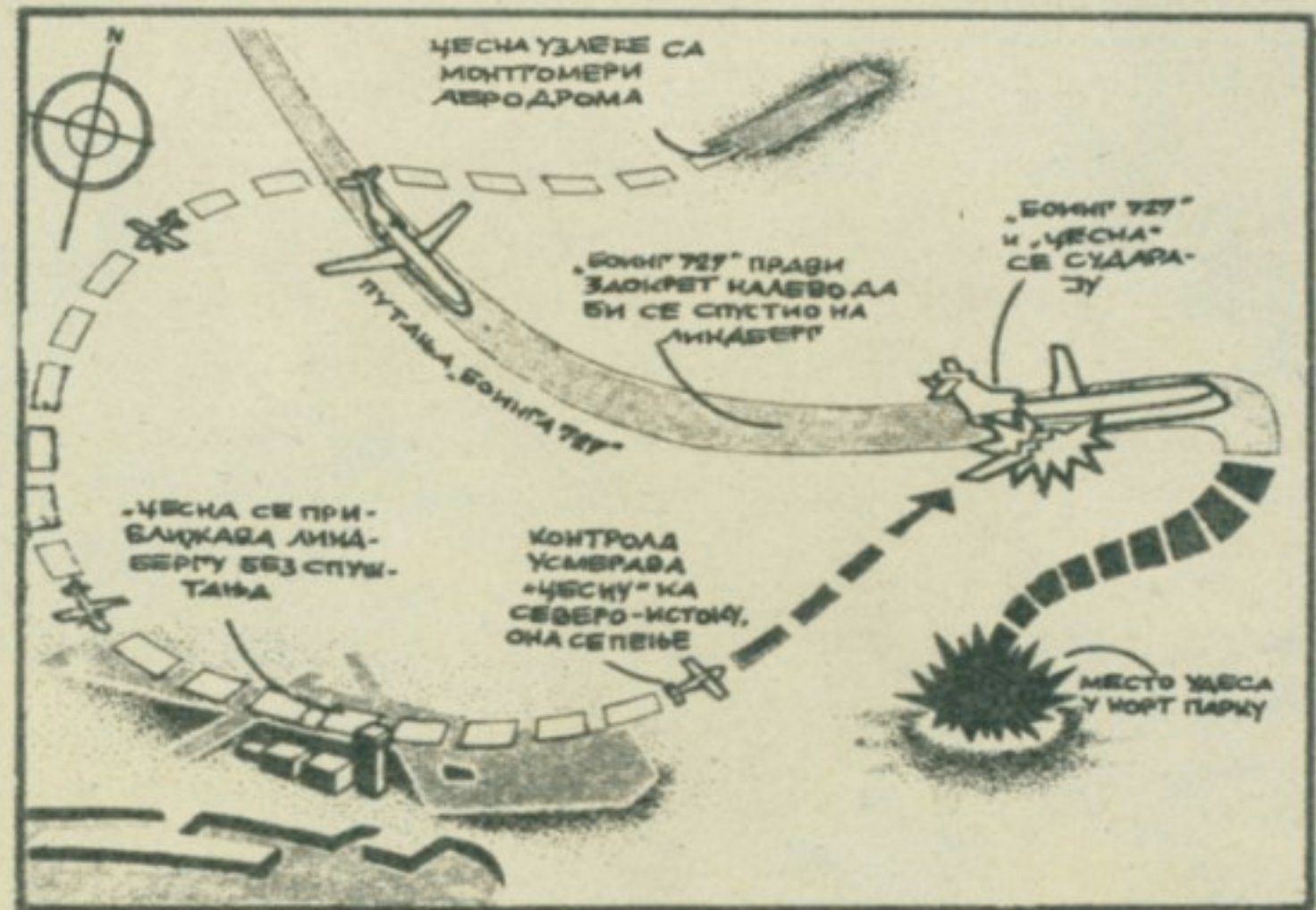
— Првих неколико тренутака осећао сам се као да сам одједном бацан у пакао. А онда схватио да се то дешава овде, на земљи. Преда мном се уздигла огромна печурка дима и могао сам да видим људска тела и делове авиона како лете кроз ваздух — прича Боб Бадз.

За становнике Норт

Цералдина Лизер је ишла у посету пријатељима. Одједном је над собом угледала „боинг“:

— Био ми је тако близу да сам могла да га погодим каменом. Видела сам и лице пилота и ко-пилота. Чини ми се да су још покушавали да га подигну. Лице путника нисам видела, али ни данас не могу да престанем да их замишљам.

Очевици причају оно

Парка 25. септембар 1978. године претворио се у мору које ће се многи још дуго сећати. Тог дана на њих се с неба срушила права киша смрти — запаљена људска тела и размрскани делови авиона.

Део мирног и угодног предграђа бело обојених кућица и широких улица претворен је тог дана у језиво згариште. Људи су избежумљено јурили улицама и показивали ка небу.

Мери Фулер се у тренутку несреће налазила у колима. Поред ње је седео њен синчић. Ветробранско стакло је одједном размрскало тело неког путника. Полицајац који се ту затекао описао је ову страшну сцену:

— Ударац је био тако снажан да је стакло просто експлодирало. Срца и крв прекрили су све. Био сам уверен да су и жена и дете погинули. Неким чудом забили су само огреботине.

што речима може да се каже. Мирис и ужас смрти која је тог дана погодила мирно предграђе не могу се исказати. Ни страхота дроњака што висе са телефонских жица, људских тела, сломљених наочара, разјапљених кофера...

Једна од најтежих авионских несрећа у САД, упркос свим законима вероватноће, ипак се дешава. Званични биланс катастрофе — сто педесет и троје погинулих.

М. И.

НАНО ЈЕ
СТВАРАН
МЕНСИНО

СТРАХОВЛАДЕ ШПАНАЦА И

Са Монтесумуном смрћу Шпанци су изгубили и последњу заштиту од астешког беса, али је Кортес ипак одлучио да настави борбу. Тек када је истрошио и последње залихе воде и хране, пустиловни конквистадор одлучио је да напусти град. Једне ноћи, под заштитом таме и кише, чије је монотono падање ублажило звуке коњских копита, Кортесова војска напустила је Тенохтитлан.

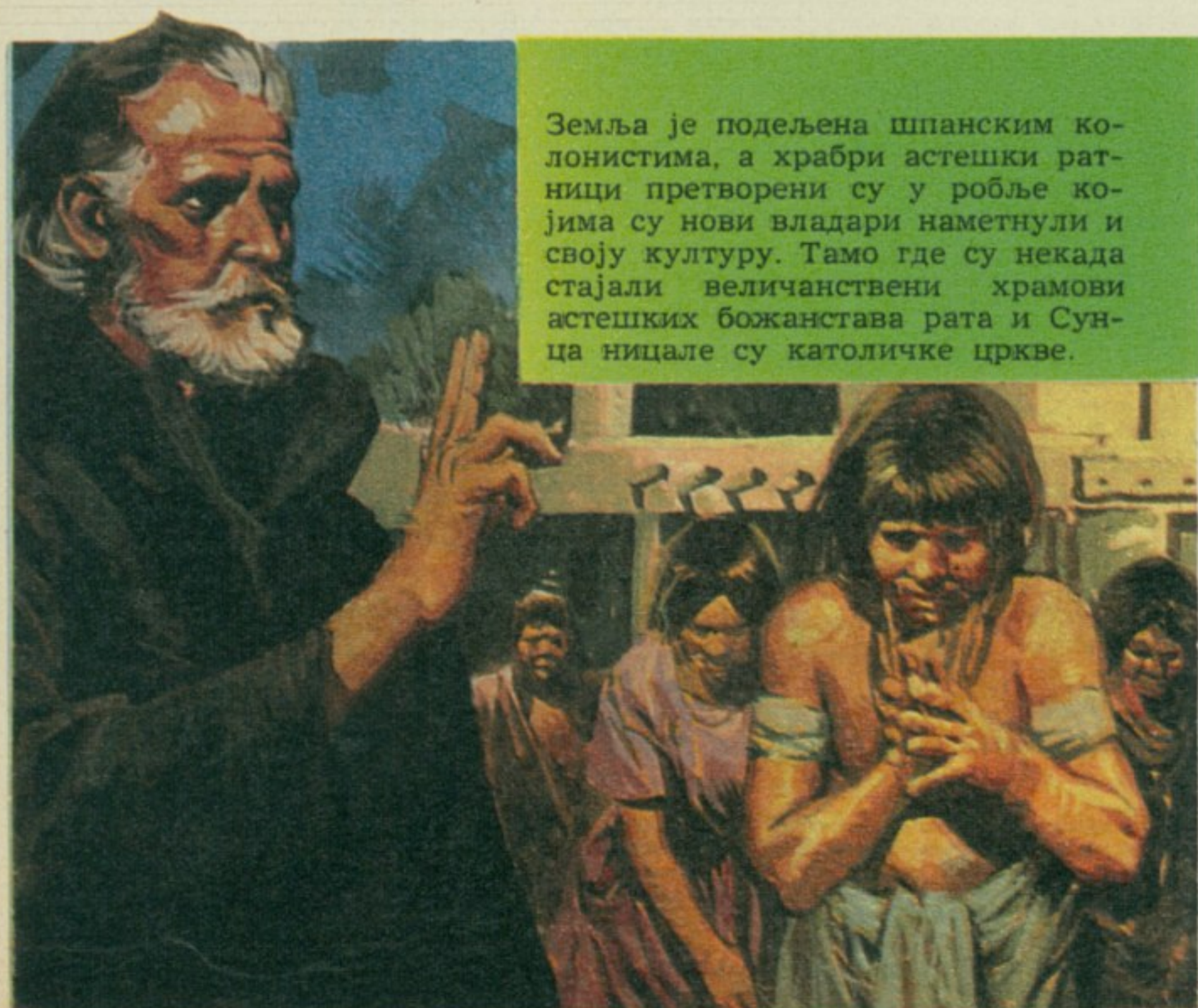
Шпанска власт трајала је пуних 300 година. За то време Мексиком су управљали шпански поткраљеви, велпоседници и црква којима су даружливо издељене огромне парцеле — латифундије. Поданици Астека, обесправљени и потлачени, обрађивали су земљу која им више није припадала.

Читава недељу Астеци су их гонили, све док Шпанци најзад нису одлучили да се зауставе и супротставе непријатељу. Иако су били далеко малобројнији, Кортесови људи су имали пушке и тако успели не само да однесу победу него и да придобију нека племена која ће им помоћи да 1520. године поново заузму Тенохтитлан. До 1526. године највећи део Мексика био је под шпанском влашћу.

Земља је подељена шпанским колонистима, а храбри астешки ратници претворени су у робље којима су нови владари наметнули и своју културу. Тамо где су некада стајали величанствени храмови астешких божанстава рата и Сунца ницале су католичке цркве.

Иако је временом створен и слој домаће велпоседничке аристократије, живот најнижих слојева није се изменио. Угњетавани, живели су у ропским условима који ће, неминовно, родити прве клице отпора, не само против Шпанаца, већ и против домаћих угњетача.

ЦАРЕВА

Тек крајем 18. века сазреле су прилике да незадовољство широких слојева мексичког народа добије и свој израз. То је доба када положај Шпаније као велесиле лагано слаби. Почиње крваво поглавље мексичке историје у којем, једна за другом, избијају буне чије вође најчешће завршавају пред стрељачким водом домаћих или страних војника. Први од тих народних вођа био је сеоски свештеник Мигел Хидалго који је 1810. године повео масе обећавајући им враћање земље. Али Хидалго није дочекао остварење своје идеје. Ухваћен је и погубљен.

Његово дело покушао је да настави Хосе Марија Морелос, чак је 1813. године успео да прогласи независну мексичку Републику. Иако је уживао широку подршку у народу, ни овај сељачки вођа није успео да се одупре удруженим шпанским колонизаторима и домаћим велепоседницима.

Године 1820. мексички рожалиста Итурбиде прогласио је независност Мексика, а две године касније себе царем. Већ следеће године и он је збачен, а земља је 1846. године морала да се суочи и са ратом против САД.

На власт ће доћи Бенито Хуарес, чија је влада донела низ закона и реформи којима су цркви одузети огромни поседи, дотадашње привилегије, а свим грађанима загарантована једнакост пред законом.

У том рату Мексико је изгубио огромну територију, од Тексаса до Калифорније, а убрзо је поново утонуо у вртлог грађанског рата. Тада је збачен и дотадашњи конзервативни председник Санта Ана.

**БАТИНЕ
КОЈЕ
СЕ
ПАМТЕ**

ТА ТЕЧИНА ТУРПИЈА!

У СОБИ СЕ ПОЈАВИЛА МАЈКА: СЕЋАМ СЕ, НИ РЕЧ НИЈЕ ИЗУСТИЛА. ПО ЊЕНОМ ЗАПАЊЕНОМ ЛИЦУ СХВАТИО САМ ДА САМ УРАДИО НЕШТО СТРАШНО.

Родитељи оставише брата у компилуку, а мене поведоше у куповину. Дуго су, сећам се, загледали беле гвоздене кревете са великим таблама од плеха на којима су се шепурила насликана два пауна. Поскакивао сам од радости кад их, најзад, упаковане узеше под руке и понесоше кући. Онако мали, имао сам тада непуних пет година, једва сам их стизао држећи неку велику тешку торбу која се вукла по земљи.

Кревете су сместили у пространој соби недавно довршене куће, још полупразне. Свака нова ствар у кући била је за нас прави мали празник. Мајка, ја, две године млађи брат и отац, физички радник, живели смо више него скромно. Сем кревета, у соби није било готово ничег. Мајка их је лепо наместила и ми смо, као опчињени, обилазили око њих. Напа соба изгледала је тако лепо и светло! Али, не задуго.

Неколико дана касније дошао нам је теча. Пошао је негде да ради и понео са собом силне неке алатке од којих нисам одвајао поглед. Знао сам шта се, на пример, ради са турпијом, али никада је нисам имао у рукама. Затражио сам је од тече и — добио. Истрчао сам из куће сав срећан да што пре опробам своје мајсторске способности.

Нашао сам једну зарђалу

цев и почео да турпијам из све снаге. Узалуд, ништа се на њој није примећивало. Покушао сам преко другог комада гвозђа, али опет ништа. Онда сам се сетио — у соби су нови гвоздени кревети!

Вратио сам се у кућу, тихо ушао у собу и полако затворио врата. Добро је, нико ме није видео. Прислонио сам турпију на шипку изнад табле и почео да турпијам из све снаге. Алатка је црјукала, а бели прах поче да се скида и

лети око мене. Сијао сам од среће. Умем, ето, и ја нешто да урадим. Прва шипка је освојена и ја се одмах примакох другом кревету. Одлично, све сам бољи! Постаћу ја, на крају, прави мајстор, само ако ме теча не потражи и одузме ми турпију. Родитељи ће се поносити са мном.

Теча није долазио и ја сам, сав занесен, и даље радио. Таман сам завршио са шипкама изнад табле и загледао оне доње, кад

се у соби појави мајка. Сећам се, ни реч није изустила. По њеном запањеном лицу схватио сам да сам урадио нешто страшно. Бацио сам турпију из руке и даље гледајући мајку. Не знам да ли ме је ударила прилазећи креветима.

Истрчао сам из собе и сакрио се у дворишту. Мајци на очи више нисам смео. Тата се враћа са посла после подне у два и знам шта ме чека.

На жалост, нисам дуго

остао у склоништу. Мајка ме је пронашла и одвела да ручам. Батина није било, само је викала и претила. Ручак је прошао, ближио се тренутак татиног доласка. Можда ће му, ипак, бити жао да ме туче.

Нисам, зна се, смео да га сачекам у кући. Опет сам се сакрио у дворишту и, дрхтећи, провиривао из склоништа. И најзад, ето га.

— Мишо! — позва ме ускоро отац. Ћутао сам. Где смем да се одазовем!

— Мишо! — викну још јаче.

Почео сам да плачем. Изишао сам, лагано, из бузије и отац ми пође у сусрет. Знао сам да не смем бежати, то би га још више разљутило. Ухватио ме за руку и повео до шљиве, а затим, не говорећи ништа, полако одломио једну грану која је, тренутак касније, почела да се савија око моје стражњице. Нисам плакао — вриштао сам и отимао се, али узалуд. Отац ме није пустио док није поломио грану, а тада је и мајка пришла да ме одбрани. Уплакан и постиђен, побегао сам и сакрио се иза куће.

Отац је касније префарабао кревете, али трагови моје мајсторије нису могли да се сакрију. И данас, када у шупи видим оне давно одбачене табле, сетим се батина које сам због њих добио.

**Миланче Марковић,
Велика Плана,
Шумадијска 2**

(Хонорар 400 динара)

ВЕЛИКИ СТРАХ

ЖИВА БУКТИЊА

Тог 17. октобра 1974. године добили смо грамофон. Мој млађи брат и ја били смо као на крилима. Пуштали смо плочу за плочом, све док нам није досадило. Напољу, досадна јесења киша. Тата је као и обично био на послу, а мама је отишла на пијацу. Јурили смо по собама док нам и то није досадило.

Нашу досаду прекинуло је звонце на кућним вратима. Потрчасмо саплићући се један о другог.

Покисао, пред вратима је стајао мој друг Слободан.

— Сулејмане, хајде да запалимо ватру! — рече у једном даху.

Начас сам био збуњен, а онда сам радо прихватио његов предлог.

У шупи, правом складишту свега непотребног, нашли смо неку стару, већ полумљену гајбу.

Ускоро је шупу обасјао величанствен пламен. Стајали смо крај ватре и трљали руке.

Пламен је ускоро почео да се стишава и ја пођох да потражим још дашчица. И тек што сам направио пет-шест корака, пресече ме братов врисак: — Горим! Горим!

Окренуо сам се и скаменио. Брат је као помаман скакао трудећи се да са себе стресе пламен. Узалуд. Пламени језици су сад захватили и џемпер.

Тргао сам се као из сна, потрчао сам ка њему и привукао га уз себе. Чинило ми се да ћу тако угасити ватру... Брат је и даље запомагао. Мој мали слатки браца постајао је

ОКРЕНУО САМ СЕ И СКАМЕНИО: БРАТ ЈЕ КАО ПОМАМАН СКАКАО ПОКУШАВАЈУЋИ ДА СА СЕБЕ СТРЕСЕ ПЛАМЕН.

УЗАЛУД

жива буктиња, а његови јауци су ми се попут игала забадали у сваку пору. Изненађен, Слободан је немо посматрао шта се то збива. И у тренутку ми је синило! Повукао сам брата за руку и као помаханитао излетео из шупе. Стигли смо до купатила, пустио сам туш и ватра је коначно била угашена. Али, не без последица. Брат је хитно пребачен у болницу са опекотинама другог и трећег степена. И док је лежао четири дана у шок-соби, нисам могао ни ока да склопим: страх да ли ће браца преживети не да се описати, а ожиљак на његовом грлу и данас нас, обојицу, и те како живо подсећа на тај „пламени“ дан.

**Сулејман Суловић,
Благој Мучето 37а,
Скопље**

(Хонорар 300 динара)

Dik
BROWNE

ХОТАР СТРАШНИ

НЕ ЗАБОРАВИ ДАСИ ОБЕЉАО ДА
БЕШ РАЗГРНУТИ СНЕГ!

НЕБУ!
КУД БИХ ЈА...

ХАМЛЕТЕ, ОСТАВЉАЈ КЊИГУ
ПА ЛОПАТУ У РУКЕ!

КАКАВ ЛЕП ЗИМСКИ
ДАН!

САМО
ЈЕ
ЗИМА!

© King Features Syndicate, Inc., 1978. World rights reserved.

ЗИМА? Е, МОЈ СИНЕ! КАД САМ
ЈА БИО МАЛИ БИЛИ СУ ТАКВИ
МРАЗЕВИ ДА СМО СЕ ГРЕЈА-
ЛИ СИШУРИ
ЛЕДЕНЕ
ЛУШЕ!

НИ ЗИМЕ, СИНКО, НИСУ ВИШЕ
КАО ШТО СУ НЕКАД БИЛЕ!

НИЈЕ ОВАЈ
СНЕГ НИШТА!
КАД САМ ЈА
БИО ТВОЈИХ
ГОДИНА,
СМЕТОВИ
СУ МИ
БИЛИ
ПРЕКО
ГЛАВЕ!

МОЖЕШ ЛИ
ТИ ТО ДА
ВЕРУ-
ЈЕШ?

ВЕРУ-
ЈЕМ,
ТАТА!

Dik BROWNE-12-17

КРИОГЕНИЗАЦИЈА - ЖИВОТ ЗАУСТАВЉЕН ЛЕДОМ

Спавати скуп сан

ЖЕЛЕЋИ ДА СЕ ПОДМЛАДИ, ПАПА ИНОЋЕНТИЈЕ VII ТРАЖИО ЈЕ ДА МУ СЕ У ВЕНЕ УБРИЗГА КРВ ТРОЈИЦЕ МЛАДИЋА. ЊЕГОВ САН ДА ПОСТАНЕ БЕСМРТАН НИЈЕ СЕ ОСТВАРИО СВЕ ДО 1967. ГОДИНЕ КАДА ЈЕ, ПРЕ НЕГО ШТО ЈЕ УМРО, НА ТО ПРИСТАО ЈЕДАН ПРОФЕСОР.

Животиња се наслања на биљку, човек се дружи са животињом, а целокупно човечанство у простору и времену јесте огромна војска која трчи у галопу поред сваког од нас, пред нама и иза нас, у једном заносном нападу способном да скрха све отпоре и савлада све препреке, можда чак и саму смрт — тако је у „Стваралачкој еволуцији“ записао биолог и добитник Нобелове награде за књижевност, 1937. године, француски филозоф Хенри Бергсон. — Предвиђам бесмртност!

Свакако, тих тридесетих година овога века, Бергсонове слутње су изгледале нестварне: победити смртност сан је човека одвајао. Али, „пилула живо-

та“ којом смо се уљуљкивали у детињству, неминуно се топи и постаје горка већ са првим сазнањем о овоземаљској пролазности. Све до 1967. године, када су све те скривене наде одједном постале реалне: једног од првих дана јануара, у Фениксу, у Аризони, професор психологије Џејмс Бедфорд постао је први човек који се уписао на листу „људи који никада неће умрети“. Мада је, исте те године, у ствари, умро од леукемије.

БИЋУ ОПЕТ МЛАД!

Данас, после више од 11 година, колико се већ Бедфордово тело чува у замрзнутом стању, он више није сам! У читавом свету

друштво му прави још 26 људи који су, такође залеђени у огромним челичним капсулама, где спавају сан који кроз неколико деценија треба да буде прекинут или продужен за вечност. Из ове групе треба изузети Волта Дизнија, јер су још само нагађања да је и он један од „срећника“ који су одлучили да — никад не умру.

Смрт је одувек плашила човека, па су науке, чак и религија биле само бедна и тренутна надокнада за необориву чињеницу о пролазности. А са њом се ретко ко мири. Познато је да је 1492. године стари папа Иноћентије VIII покушао да постане бесмртан: тражио је да му се у

вене убризга крв тројице младића, јер је очекивао да ће се тако подмладити и поново живети свој други живот. Жеља му се „остварила“, али на „другом свету“, јер је несрећни папа — умро. Природно: тада се није знало ни за неподударност крвних група.

У сваком случају, још тада је медицина покушавала да за више деценија помери границе смрти. Током векова безуспешно, све док није отворен пут ка криогенизацији, залеђивању одређених делова тела или читавог организма. Ипак, пре него што је професору Бедфорду услишена жеља да буде залеђен (за огромне паре,

И СМРТ ЈЕ БОЛЕСТ

Стенли Кубрик, амерички филмски редитељ који је у филму „Одисеја у свемиру“ разматрао проблеме залеђивања људи, као начин да се преброди време и простор, једном је изјавио:

— Смрт је болест, па зато и може да се лечи. А замрзавање представља само један од могућих начина да се победи смрт. И свако неће бити обавезан на све: они који буду „желели“ природну смрт, могу је имати, баш као и плашљивци у 19. веку који су одбијали анестезију сматрајући да су муке начин да умилостиве бога.

наравно), вршени су у овој области науке бројни експерименти. Још 1946. године Жан Ростан је добио занимљиве резултате залеђивши једноћелијске организме а да њихове животне способности нису биле уништене. Ипак, два рада су представљала реално јемство да примена криогенизације на људска бића значи и сан који је почео да се остварује.

ПОНОВО МИСЛИ

У Јапану је професор Суда изоловао мозак једне мачке и вештачки га одржавао у животу убризгавањем свеже крви. Мозак је, затим, охладио до температуре од 15 степени Целзијусових, а крв је заменио Рингеровим раствором са додатком глицерола. Потом је мозак заледио до минус 20 степени Целзијусових. Шест и по месеци касније, постепено га је одмрзао до 10 степени Целзијусових, и испрао из њега Рингеров раствор, а затим је у артерију поново вратио крв живе жабе. Када је укључио електроенцефалограм, на 27 степени Целзијусових, на опште запрепашћење, кривуља је показала извесну сличност у функционисању, као и пре замрзавања.

Други оглед: криобиологи из Сиетла, у држави Вашингтон, изложили су неколико мишева температури од минус 18 степени, а затим их поново, успе-

ДРУМОВИ КРОЗ ВЕКОВЕ

ДАЛЕКО ЈЕ ВЕРЕНИК

ФРАНЦУЗИ СУ ЗНАЛИ КАКО ДА СЕ СНАЂУ АКО ИМ ЗА ПОДИЗАЊЕ КУЋЕ ПОНЕСТАНЕ КАМЕНА. АЛИ, НЕКИ СУ БИЛИ ЈОШ ВЕШТИЈИ.

Када је 1725. године Марија Лесцинска, кћерка пољског краља Станислава Лесцинског, кренула у Париз свом седам година млађем „веренику“ Лују XV, толико се плашила разбојника да су, како је касније забележио један

од њених виђенијих прагматичара, једва успевали да је утеше и умире. Није то била и једина невоља ових путника. Стотине људи испред њих поправљало је друмове да их бар донекле оспособе, али узалуд. Уплашену принцезу морали су не-

колико пута износити из кола која су се заглављивала у рупама испуњеним муљем.

Тако су, отприлике, изгледали готово сви путеви у Француској, а Римљани су Французима оставили око 20 хиљада километара, што главних што споредних путева. Позамашно наслеђе, али временом се полако осипало. Ако би приликом подизања куће или стаје француском сељаку по nestало камена, знао је где ће га наћи — немилице је раскопавао путеве, а настале рупе затрпавао чим год стигне, најчешће дрвећем. Од тога су имали двоструку корист. Путујући раскопаним друмовима, опрезно су обилазили препреке за које су само они знали, а ако би неупућени намерник сломио то чак или осовину кола, великодушно су му нудили своју помоћ и конач, али да то, разуме се, добро плати.

ПОРЕЗ НА ПРАШИНУ

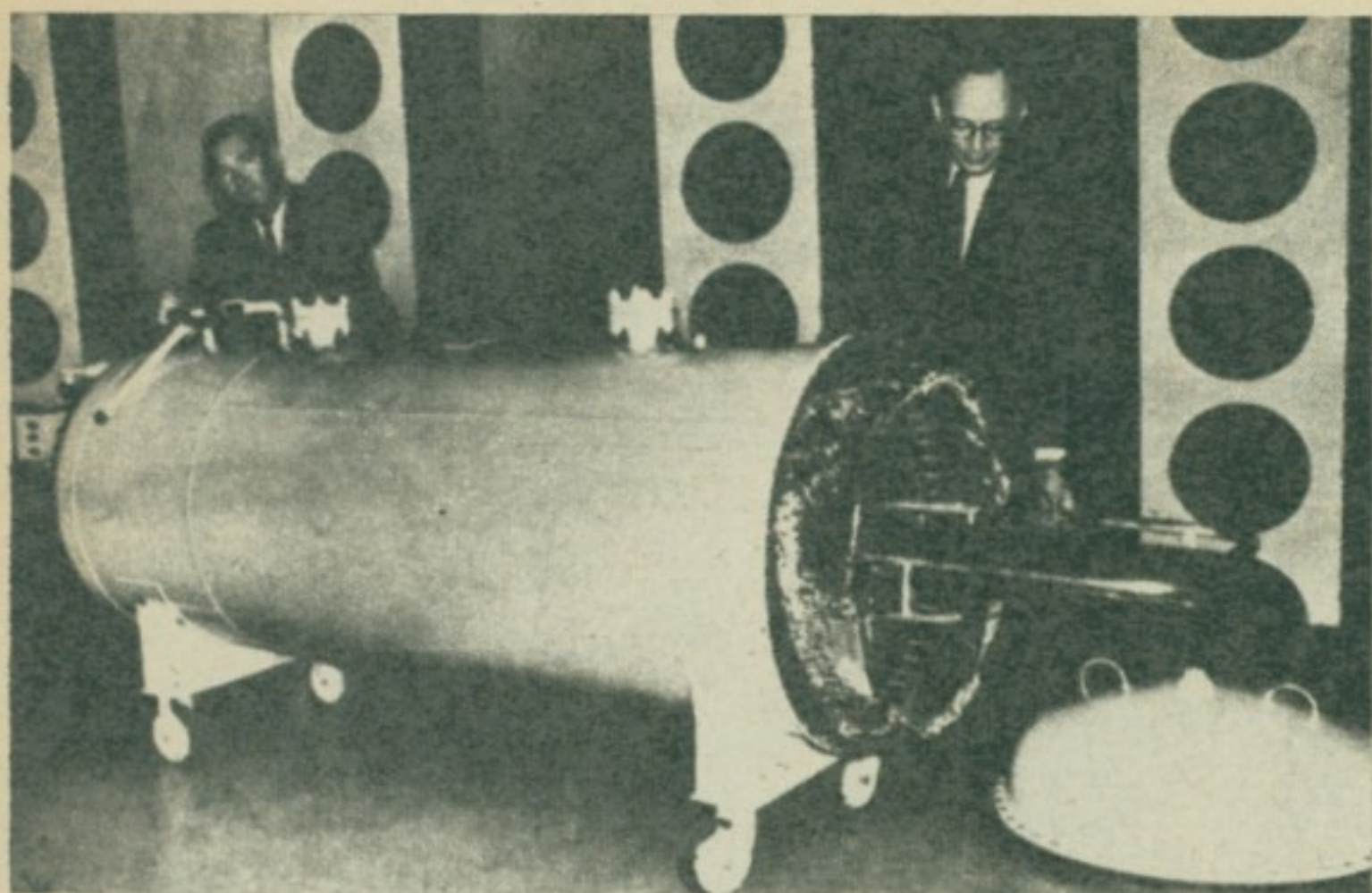
Многи великаши знали су и те како да уновче то што преко њиховог

имања пролази друм. Уцењивали су путнике и од њих убирали разне дажбине — за коришћење друма, мостова, па чак и за подизање прашине. Све то, међутим, није било ништа у поређењу са опасностима од разбојника који су харали по друмовима Француске. Како с њима није више могло да се изиђе на крај, одлучено је да се поред сваког друма у ширини од око 25 метара, посеку шуме и тако добију чистине које ће разбојнике, колико-толико, заплашити и зауздати.

У једном од својих путописа француски писац и филозоф Мишел Монтен упозоравао је на још једну опасност која прети путницима. Уз друмове и раскрснице постављене су болнице за губавце, најтеже нервне болеснике и богаље. с намером да се смањи број заражених по градовима и да сви ти несрећници ипак некако живе од милостиње путника. Али, тако су калдрме постале расадници заразе.

— На друму уз леву обалу Рајне, од Мајнца до Кроненбурга, на дужини

У ованим капсулама, на минус 196 степени Целзијуса, моћи ће да се доживи »бесмртност«!

шно, вратили у живот. До стања потпуне замрзнутости, мишеви су хлађени кроз четири фазе, у току четири дана, а на природну температуру тела враћени су за око 6 минута.

Циљ ових радова био је да се покаже како поремећаји до којих долази пребацивањем кичмењака на веома ниске температуре не остављају трајне последице. Зато се после тога, мање из хира, а више због бизниса, прешло на замрзавање људи. Јер, мртав човек је већ мртав, ту нико ништа не губи. Сем породице богатог по којника, чије ће наследство бити и те како окрњено!

БЕСКРАЈНО СПОР ЖИВОТ

Замрзавање мртвих људи да би им се, касније, омо-

гућио живот — када се пронађе лек против болести због које су умрли — није баш тако једноставно, као када се ради о мишевима. Чим је смрт констатована пацијент се ставља у апарат који подражава рад срца и плућа, а читаво тело се облаже врећицама леда: на тај начин се избегава оштећење мозга.

У цело тело се, затим, убризгава хепарин, материја коју иначе лучи јетра, а спречава згрушавање крви, као и течности које онемогућавају распадање хелија. Када се температура спусти до 10 степени Целзијусових, крв се извлачи из тела и потпуно замењује сланим азотинским Рингеровим раствором (једном врстом физиолошког раствора) који садржи 30 процената глицерола и 10

процената диметилсулфоксида. Тек оада је организам припремљен за силазак на температуру од минус 79 степени, а раствор у венама и артеријама спречава стварање ледених кристала који би могли да разоре ткиво. Криогенисани организам се тада пребације у лед, где се полаже у капсулу за конзервирање са 800 литара течног азота, када се успоставља коначна температура од минус 196 степени Целзијусових.

На тој температури све биохемијске реакције се бесконачно успоравају. И док је за њихово одвијање при нормалној телесној температури потребно само два хиљади дела секунде, на минус 196 степени Целзијусових за те процесе треба — три милијарде година.

САМО ЗА БОГАТЕ

— Човечанство мора да се навикне на своју физичку бесмртност, која је неизбежна — написао је британски геронтолог Алекс Комфорт. Наравно, под условом да под »човечанством« подразумева онај мали део привилегованих који могу да плате следеће: довођење тела на температуру чврстог угљендиоксида (минус 79 степени Целзијусових) стаје 2900 долара, привремено одржавање тела на истој температури — 150 долара недељно, снижење темпе-

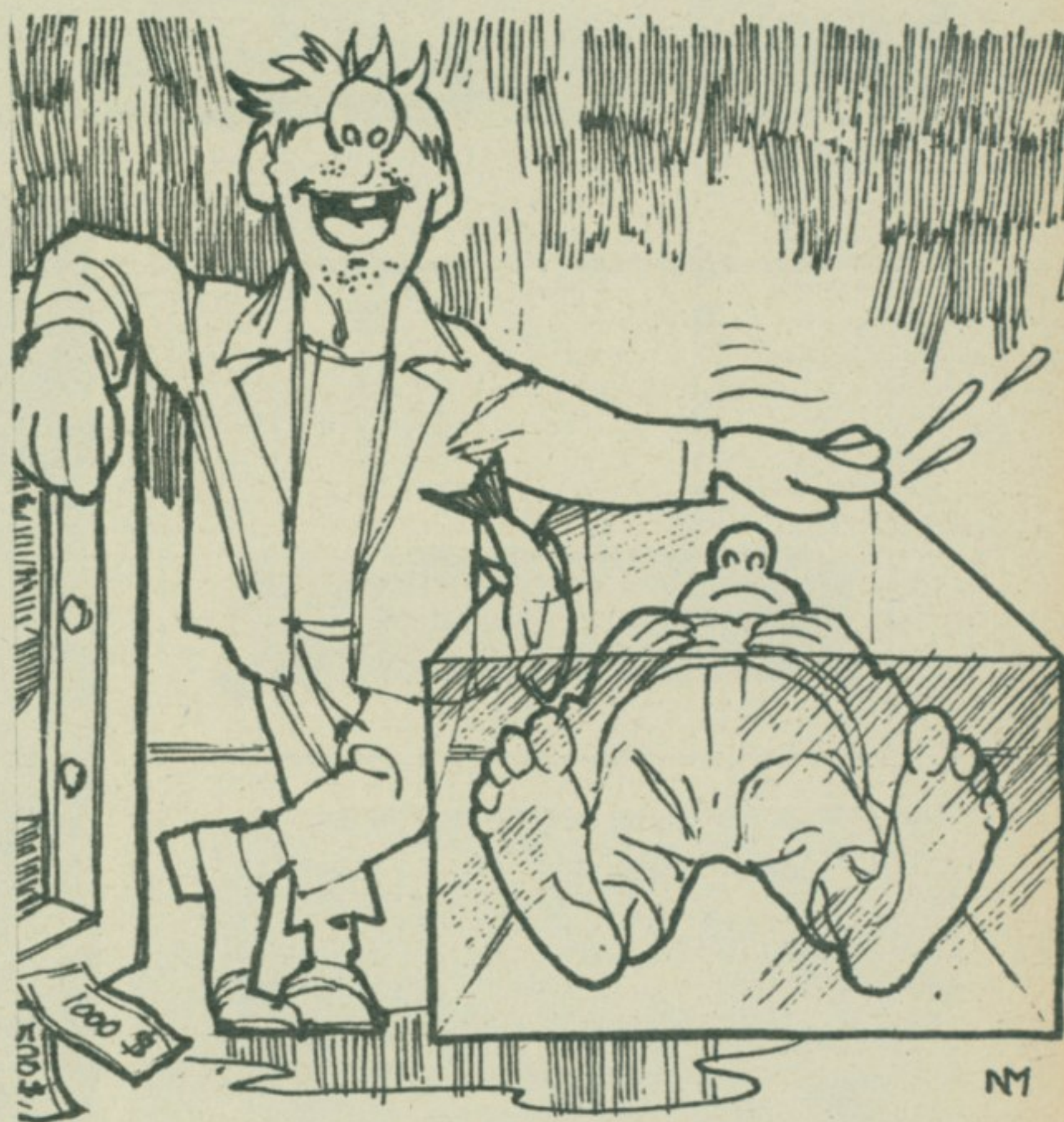
ратуре организма до минус 196 степени Целзијусових — 4850 долара, док коначно конзервирање у капсули, под притиском са течним азотом износи 2500 долара годишње.

Наравно, ту може мало и да се уштеди: »само« 2000 долара годишње стаје коначно залеђивање за две особе у једној капсули. Па, изволите, бирајте.

Ако се сабере сума потребна за приступ у Клуб

присталица замрзавања (има их у САД, Француској, Енглеској) која износи 1000 долара, плус 85 долара годишње чланарине... и ако се услиши жеља пацијента да после смрти буде одлеђен кроз 200 година, на пример, онда је коначна цена — преко 500 хиљада долара или преко 900 милиона старих динара. Па, ко воли, нек' изволи!

Б. Јеремид

М

од око 300 километара — пише Монтењ — налазило се 30 болница за неизлечиве.

Дакле, на сваких десет километара по једна болница.

ПОПЕЈИНЕ МАГАРИЦЕ

Ништа боље није било ни у Немачкој. На пут се кретало углавном са бројном пратњом, јер су разбојници, као и у суседној Француској, немилосрдно харали. Путовања су нарочито избегавале же не, а сачувана су и многа писма упућена пријатељима и рођацима у којима се извињавају што не могу да крену на пут и обиђу их.

Друмови су такође били врло запуштени. Најснажнији подстицај да се граде и чувају друмови дао је још Карло Велики у 8. веку. Фридрих II објавио је 1235. године, на сабору у Мајнцу, закон који одређује да сви они који убирају порез треба и да брину о друмовима. Онај ко то не учини биће кажњен као разбојник, али све то није много помогло.

За разлику од Грка и Римљана који су покопавање уз друм сматрали посебном чашћу, германски народ је поред друмова, или чак на самим раскрсницама, сахрањивао највеће зликовце како би преко њих прешло што више ногу.

Тако су друмови које су Европи оставили Римљани, вековима трошени и упропаћавани, ипак и даље служили, а да ником ни на памет није пало да их попразља. Додуше, један акт из 1555. године у Енглеској обавезао је црквене округе да поставе контролоре који ће бринути о одржавању друмова, већ готово уништених. У време династије Тјудор, у 16. веку, готово сви путеви постајали су потпуно непроходни после великих пљускова. А како киша у Енглеској није реткост, било је више него смело запутити се на дуго путовање. Ако га киша ипак прекине, малерозном путнику пружала су утеху коначишта која су била на веома добром гласу. Тако су Енглези проводили ноћ у кафанама уз друм, хвалећи сву њихову удобност.

За разлику од њих, Римљани су некада најрадије кретали на пут са свом својом послугом и ноћивали у удобним кочијама или специјалним шаторима. Неронова супруга Попеја, на пример, ни за време путовања није хтела да се одрекне

неких својих хирова — заједно са њом, на пут је кретала целокупна послуга и, ни мање ни више, него 500 магараца! Није желела да јој ни један једини дан прође без купања у магарећем млеку.

Д. К.

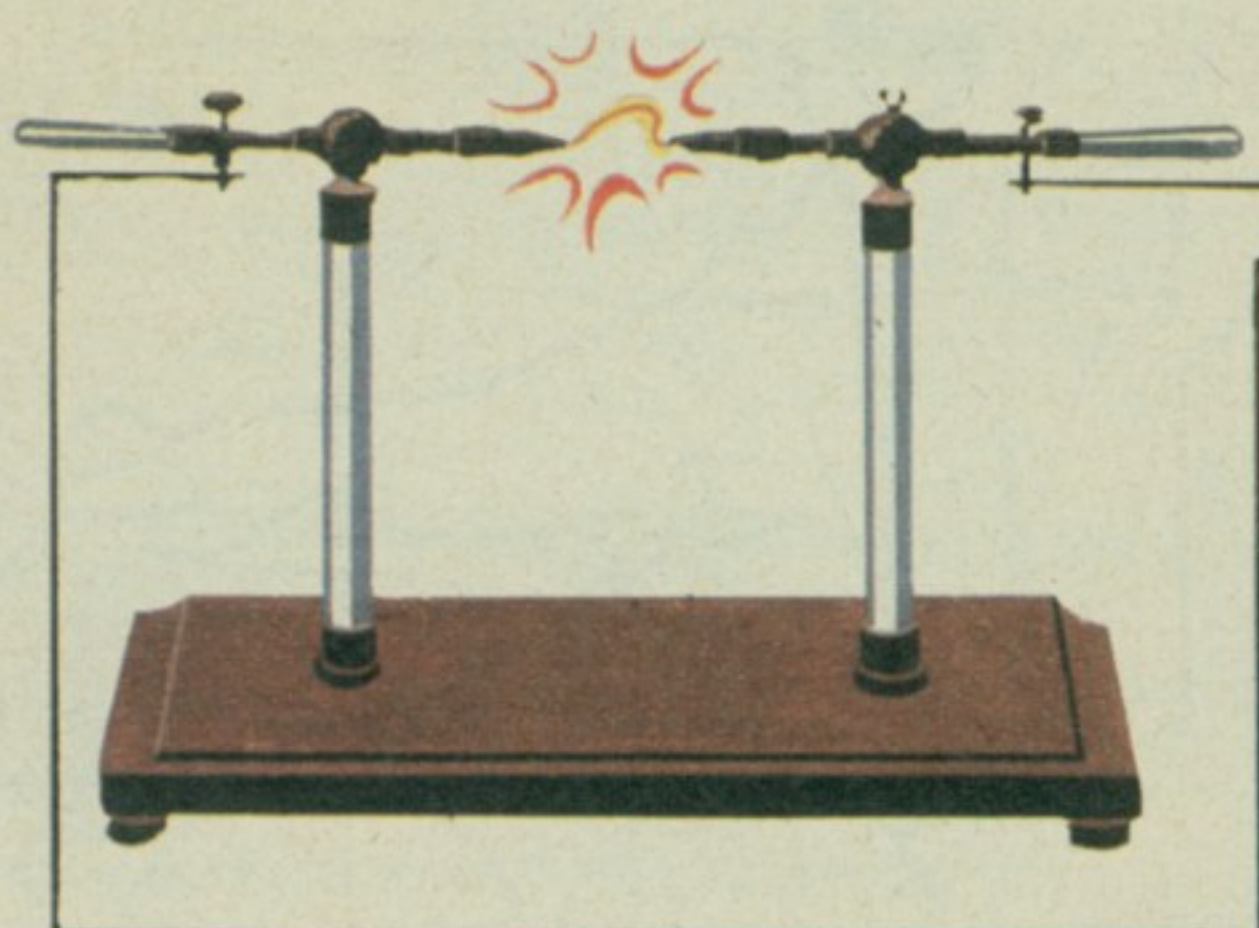
ДЕСЕТ ПУТА ОКО ЗЕМЉЕ

Све до 19. века, око 80 хиљада километара друмова широм Европе, у северној Африци и Малој Азији које су саградили Римљани, представљало је ненадмашну путну мрежу, светско чудо старог света. Само римски друмови првог реда, када би били постављени на екватор, обишли би Земљу два пута, а сви друмови Римског царства и десет пута.

Вештину грађења друмова Римљани су научили освајајући етрурске градове у 4. и 3. веку пре н. е. Будући друм је трасиран, колико је то било могуће, избегавајући планинске пределе и нагибе терена. Уколико нису могли да их заобиђу, градили су тунеле и насипе. Занимљиво је да мочварни предели нису римским градитељима представљали веће препреке.

После трасирања, копали су земљу до дубине плићег канала, сипали слој морског или речног песка, набијајући га добро дрвеним ваљцима, додавали затим шљунак, ситни туцаник, смешу шљунка и крчног малтера жбуке или вулканску лаву, што је, све заједно, достигало дебљину преко два метра. Коловоз је био веома дебео, али не без мане. Недовољно еластичан, временом би почео да пуца, па су на њему настајале опасне пукотине.

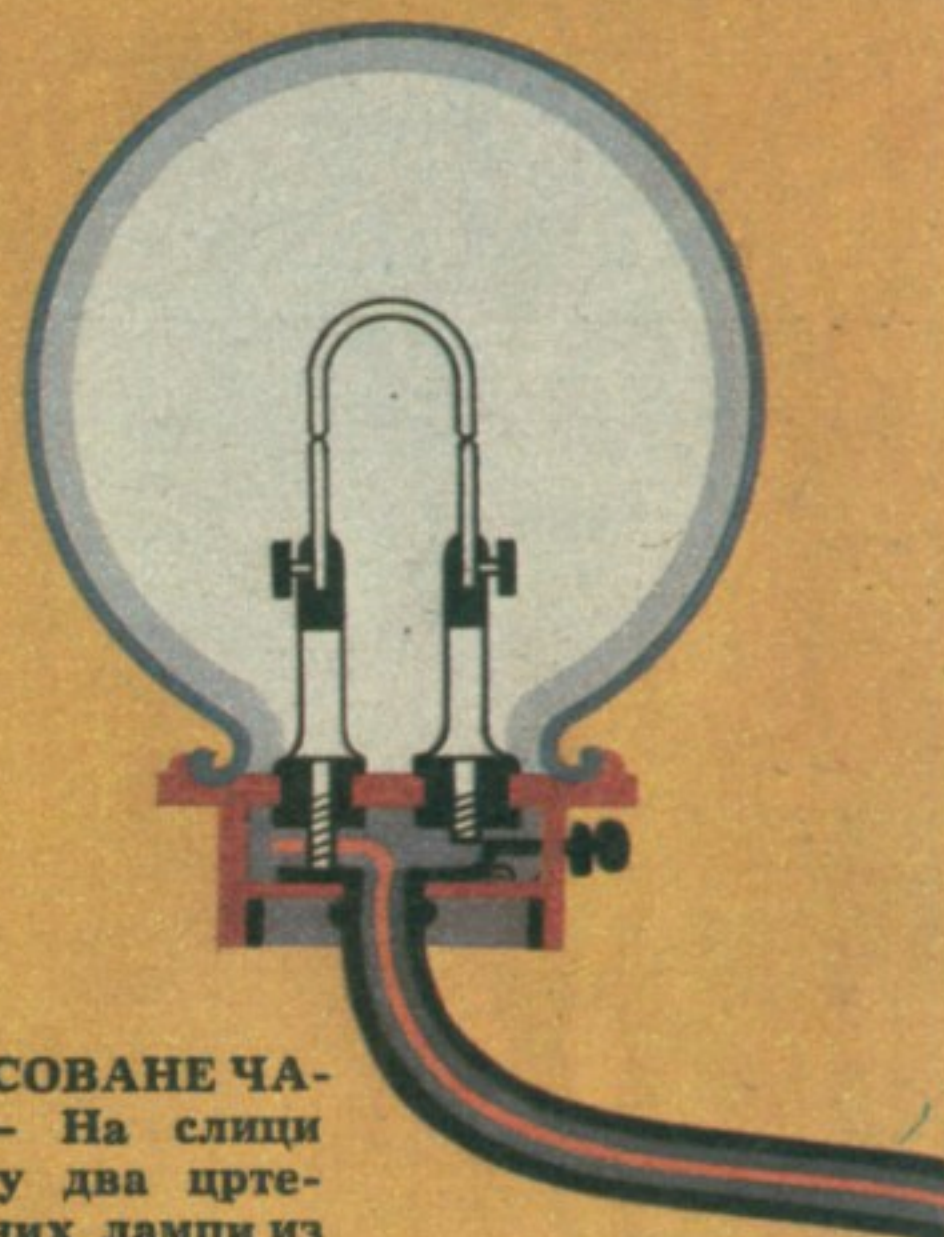
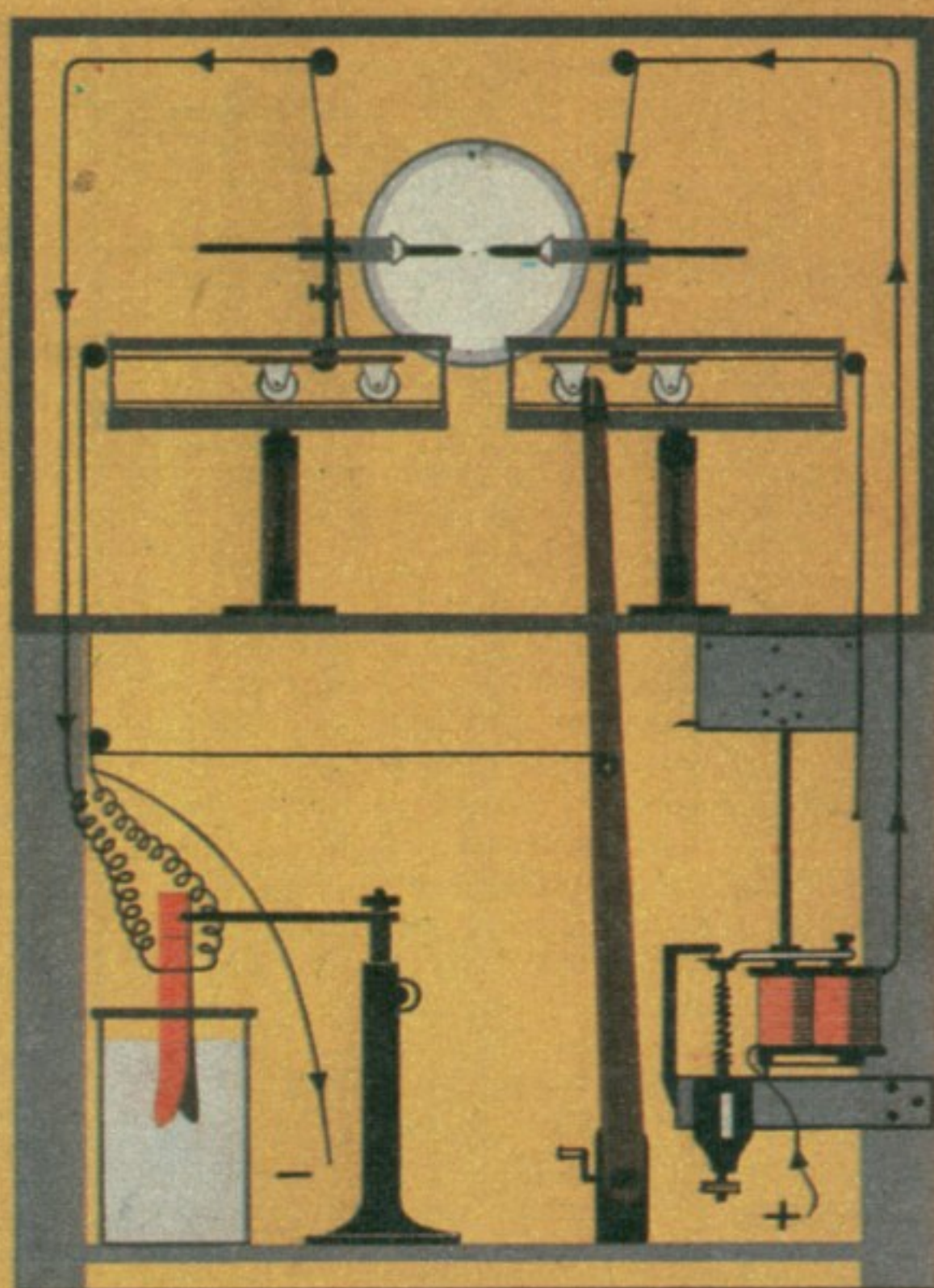
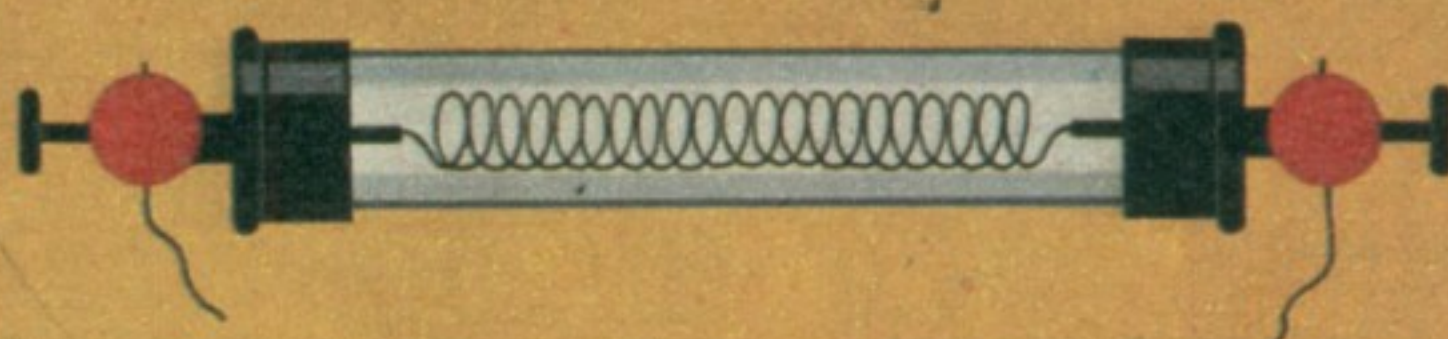
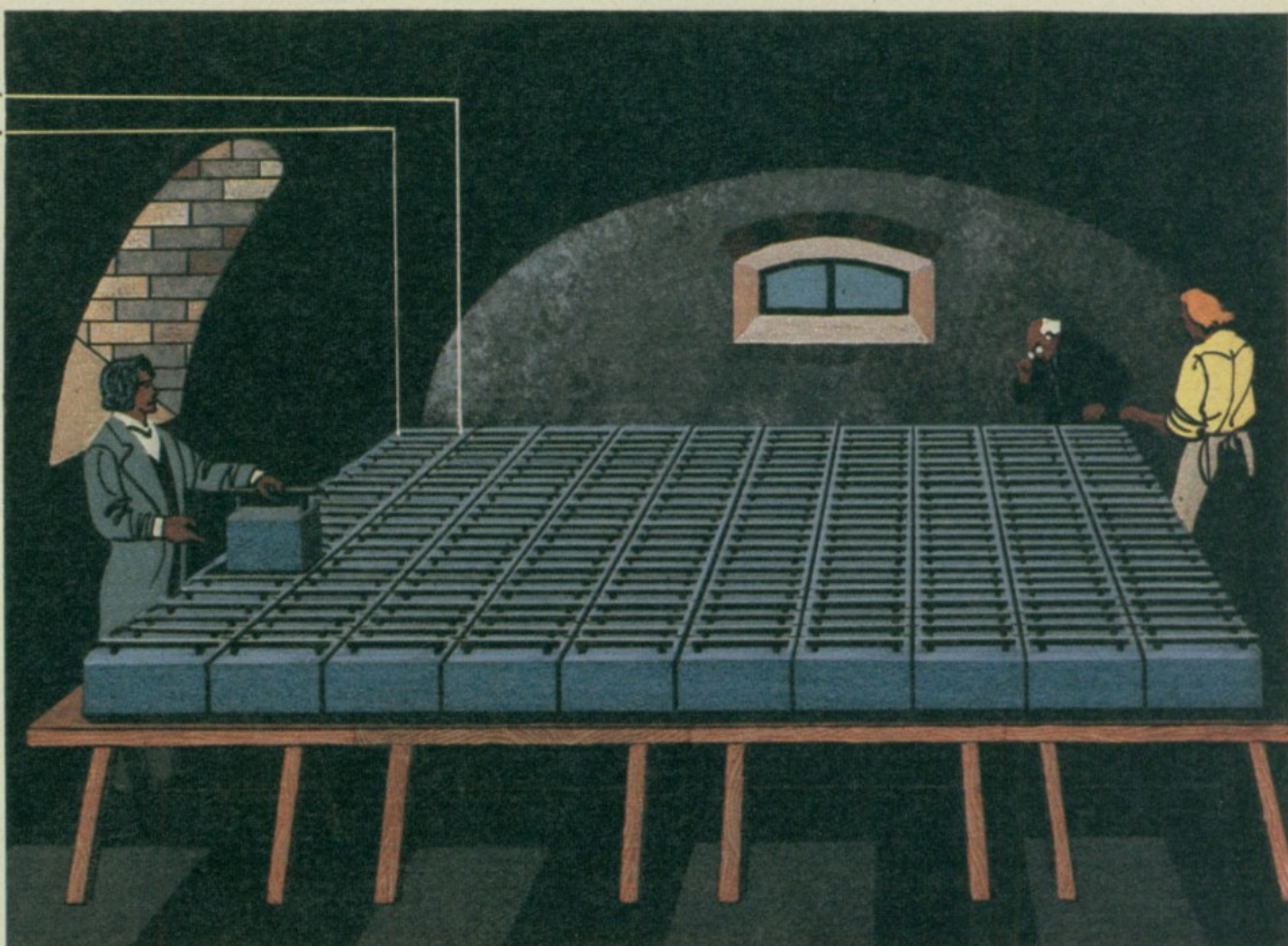
ЕЛЕКТРИЧНО ОСВЕТЉЕЊЕ

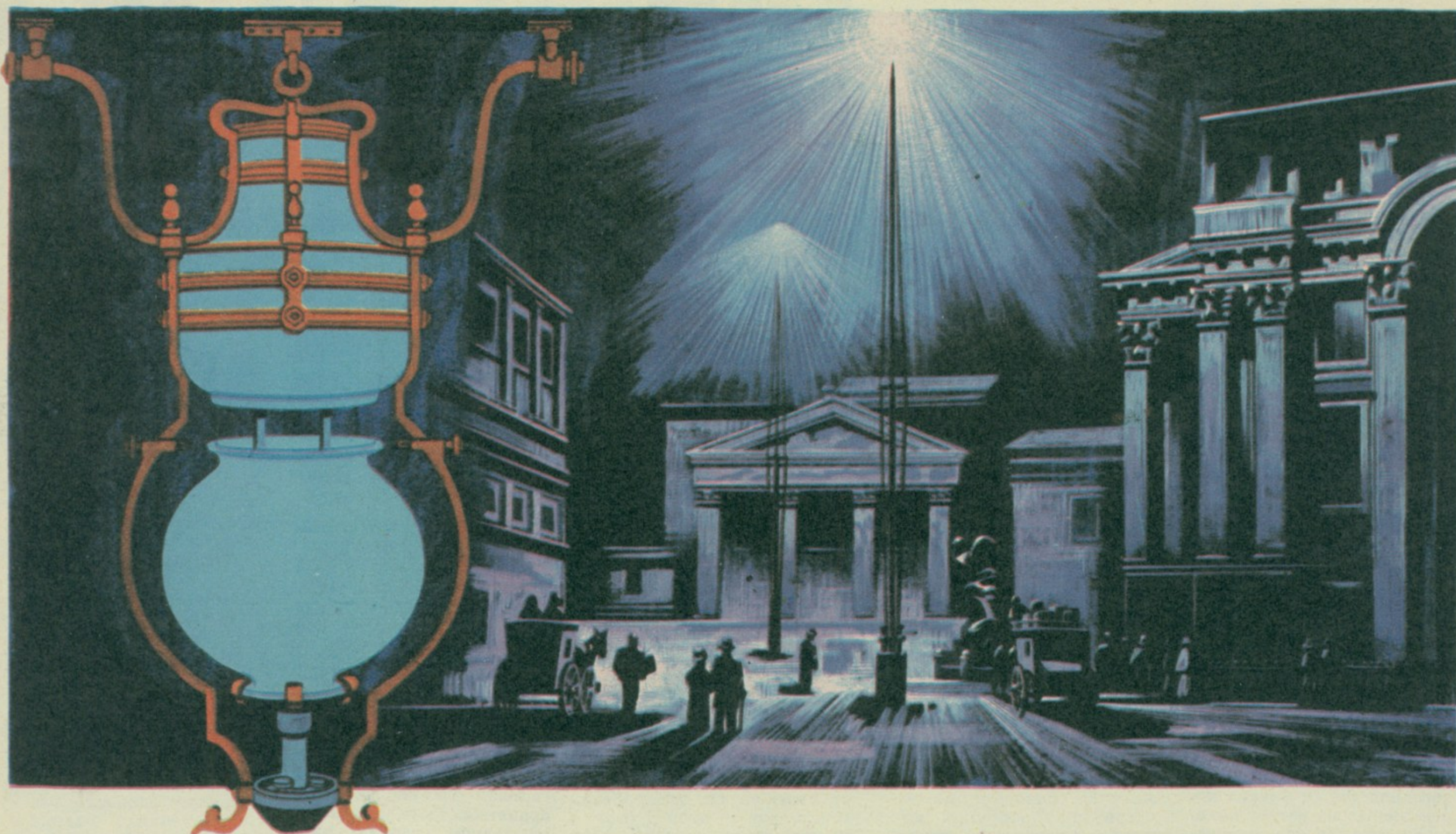
ДЕЈВИЈЕВ ЛУК — Велики енглески физичар и хемичар Хамфри Дејви (1778—1829) извео је у периоду од 1802—1813. године бројне експерименте проучавајући природу електричне струје. Користио је, поред осталог, и електричне батерије састављене од врло великог броја елемената (слика десно). Једнога дана приметио је како је између врхова две угљене електроде, повезане са различитим половима батерије, избила ватрица (слика горе). Експериментишући даље, он је утврдио да струја тече кроз ове електроде и када су размакнуте, при чему се између њихових врхова ствара лук јаке светлости — електрични лук. Био је то Дејвијев лук који је касније назван и Волтин лук.

Прошле су десетине година од великог открића до његове практичне примене. Снажну светлост електричног лука требало је искористити, али велику препреку представљала је чињеница што су се електроде од дрвеног угља брзо трошиле. Међутим, француски физичар Фуко (1819—1868) заменио је ове електроде много погоднијима од реторног угља. Сем тога, овај научник конструисао је и уређај за аутоматско регулисање растојања између врхова двеју електрода (слика десно).

Испитивања природе електричног лука показала су да се он састоји од врло ситних честица ужоеног угљеника које се откидају при проласку електричне струје са позитивне електроде. При настајању електричног лука, врхови електрода светле белом, а лук плавичастом светлошћу. Најснажнија светлост потиче од малог удубљења, „кратера“, које настаје на крају електроде повезане са позитивним полом батерије. На овом месту температура може достићи вредност од 3500°C , док је на одговарајућем месту код негативне електроде температура знатно нижа.

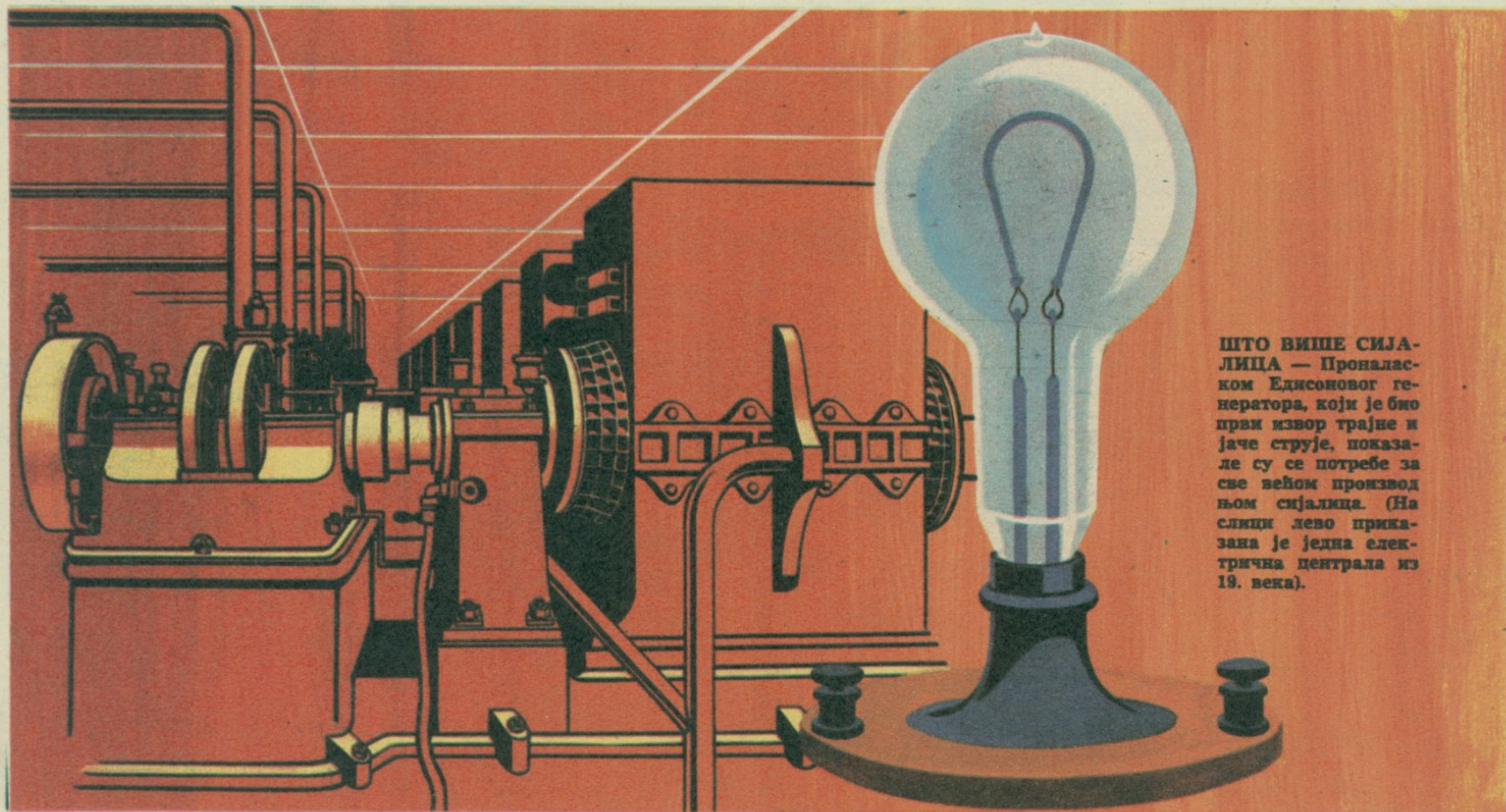

ОД ПРЕСОВАНЕ ЧАЋИ — На слици (горе) су два цртежа лучних лампи из прве половине 19. века. Касније, када је ова врста лампи усавршена, састојале су се од једне евакуисане цеви у којој су уграђене електроде и електромагнетски регулатор растојања. Електроде могу бити од пресоване чађи, од чистог угљеника и од волфрама. Када је лучну лампу потиснула електрична сијалица, почела је углавном да се користи, због јачине светлости, у рефлекторима, филмским пројекторима и сл.

НА УЛИЦАМА БЕЛЕГРАДА — Током 19. века лучна лампа имала је значајну примену. На слици (горе лево) приказана је она коју је конструисао Американац С. Брук. Први пут је постављена у једној робној кући у Филаделфији, међутим, овакве лампе нису коришћене само за унутрашње осветљење. Постепено, овако почињу да се осветљавају и улице великих градова (на слици је један крај Лондона осветљен на овај начин).

Прва електрична сијалица конструисана је још 1855. године. Имала је нит од угља добијеног сувом дестилацијом бамбусових влаканаца која се при употреби ужаре. Овакву сијалицу која је имала сличну нит, али у вакууму, 1879. године усавршио је Едисон (1848—1931). Једна је приказана на слици (доле). Све ове и сличне сијалице имале су бројне недостатке. Велики напредак постигнут је употребом металних нити, најпре од осмијума, а затим од тантала, волфрама... Допринос усавршавању сијалице дао је и наш земљак Фрањо Ханама (1878—1941). Заједно са А. Јустом, конструисао је електричну сијалицу која је имала нит од волфрама, у вакууму.

ШТО ВИШЕ СИЈАЛИЦА — Проналаском Едисоновог генератора, који је био први извор трајне и јаче струје, показале су се потребе за све већом производњом сијалица. (На слици лево приказана је једна електрична централа из 19. века).

ЛЕГЕНДЕ О ЛОКРУМУ

Док је море још урла-
ло, силовито заплу-
скујући моћним та-
ласима обале острва Ло-
крум покрај Дубровника,
на његовим стенама непо-
мично је клечао мокар и
исцрпљен бродоломник, у
оскудној, поцепаној одећи
и скрушено молио да им
божја милост подари срећу
и спас од сигурне смрти.
Његов глас надјачавао је
фијук ветра, и он је, гото-
во вичући, изговарао јед-
ну по једну реч молитве,
окренут леђима побеснелом
мору које је на хриди из-
бацивало даске, предмете
и мртве морнаре са разби-
јене лађе.

Овако су легенда, али и
неки давни хроничари, за-
бележили одисејско искр-
цавање чувеног енглеског
краља Ричарда Лавлејг Ср-
ца (1157—1199) на наш Ло-
крум 1192. године. По пре-
дању, локрумске хриди су
истовремено и зла коб за
једног од предводника у тре-
ћем крсташком рату, али
истовремено и спас, и то у
последњем тренутку. Све се
догодило док се Ричард мо-
рем враћао из ратног похо-
да, по легенди као испуње-
ње проклетства Месинаца
којима је разорио град и
Сиријада где је свирепо по-
био нејужне људе у једном
избегличком логору.

Можда је већ тада ни-
кло необично предање о
проклетству живогписног
Локрума. И ма колико да
су легенде непоуздана
слика стварног догађаја,
ипак се понекад, по причи,
чињенице и личности сла-
жу са историјским пода-
цима. Тако је и са Локру-
мом: неколико познатих
историјских личности ту је
или погинуло или једва
извукло живу главу.

ОКОВАН У ЕКСПЛОЗИЈИ

На Локруму и данас сто-
ји огроман бели крст од
мермера у спомен на тра-
гедију аустријског ратног
брода „Тритон“ који је та-
јанствено експлодирао
1859. године, наомак овог
острва. Предање каже да
су погинули сви чланови
посаде, јер су били потпу-
но огрезли у разним гре-
сима, а да се спасао, више
него чудом, само један мо-
репловац који је, наводно,
једини био невин. Наиме,
овај срећник био је без
оправданог разлога везан
ланцима на дну великог
ратног брода. Кад је стра-
ховита експлозија разнела и
лађу и људе, избацила је
на обалу залива само не-
дужног кажњеника, и то
без ланаца!

Слично је било, што је
забележила и историја, са
неколико чланова познате
и разгранате породице Ха-
бзбурга, дугогодишњих а-
устријских и аустроугар-

ских владара, принчева,
царица, престолонаследни-
ка. Њихове често трагичне
судбине заиста су везане
за Локрум и то је веро-
ватно народу послужило
за испредање легенди —
налазио је у њима одушка
свом јаду због тешко и-
здржљиве владавине тих
истих Хабзбурга.

Није искључена могућ-
ност да су приче о зло-
кобности Локрума често,
нарочито у другој половини
прошлог века, кад је Ау-
стрија имала излаз на на-
ше море, потицале баш са
бечког двора како би се од
знатижељне и незадовољне
јавности сакрила права
истина о сталним сукобима
у великој породици под
краљевским кровом. А због
лепоте нашег мора, Ду-
бровника и Локрума многи
Хабзбурговци су се просто
утркивали да што више бу-
ду на овом острву.

ГРОМ ПРАВО У СРЦЕ!

Ото Фридрих Вилхелм
(1845—1886), познатији у и-
сторији као Лудвиг II, краљ
и љубавник Елизабете Ба-
варске, мајке аустријског
надвојводе и престолона-
следника Рудолфа, који ће,
такође по злу, запамтити
Локрум, дошао је на ово
острво као заручник нај-
млађе Елизабетине сестре.
Уживао је у лепотама мо-
ра, неба и зеленила на
Локруму, не слутећи шта
се за то време спрема на
баварском двору. Кад се

Проклетства рајског острва

Чим су аустроугарски престолона-
следник Рудолф и његова заручница
Стефанија ступили на ово острво, Срђ
се затресао, југо престало, а море се
повукло далеко од обале. Опет коб-
но предсказање.

најзад вратио, напуштају-
ћи с тугом Јадран и Ло-
крум, баварски министар-
ски савет прогласио га је
лудим и свргао са престо-
ла. Неколико дана касније
наћен је мртав у језеру
крај свог имања.

Наравно, народ је одмах
све довео у везу са ми-
стичним локрумским сила-
ма и великим грехом што
се састајао са две рођене
сестре док је двор у свему
нашао своју дворску, од-
носно политичку рачуницу.

Међутим, Максимилијан,
брат Франца Јозефа I, ко-
ји се прогласио чак мек-
сичким царем, био је

заљубљен у Локрум, не о-
базирујући се на сва упозо-
рења о његовој злој коби.
Као власник острва, овај
необични, пустоловни и
врло богати владар заса-
дио је на острву мноштво
најчудеснијег биља и ра-
стиња и тако од Локрума
начинио прави мали рај.

Са својом женом Шарло-
том, Максимилијан је по-
сећивао Трстено крај Ду-
бровника. Тамо је, наводно,
на једном старом храсту
пред старим замком ножем
урецао срце и у њему почет
на слова свог и Шарлоти-
ног имена. Према легенди,
тима је изазвао мрачне си-

ле и оне су ускоро покази-
вале своју моћ.

Кад је из лађе излазио
на локрумску обалу, на-
ишла је страховита олуја
и један гром силовито је
ударио у храст, где је
Максимилијан урецао у-
спомену на себе и Шарло-
ту. Слова у срцу су спа-
љена, док је оно остало
недирнуто. То је, наводно,
био више него јасан наго-
вештај несреће овог пара.

И, зачудо, она није изо-
стала. После Максимилија-
новог убиства у Мексику,
Шарлота је још једном
пошла у „острвски рај за
Хабзбурговце“. Али, њен
чамац којим се извезла с
јахте до локрумског зали-
ва одједном се напунио
водом и почео да тоне.
Спасли су је у последњем
часу ловци на корале. И
никад више није покушала
да дође до свог острва.
Умрла је помрачена ума у
Максимилијановом дворцу
Мирамаре крај Трста.

ПУЦЊИ У МАЈЕРЛИНГУ

После авантуристе Мак-
симилијана, Локрум је ку-
пио престолонаследник Ру-
долф, јединац Франца Јо-
зефа I и Елизабете Ба-
варске, иначе чест гост у
нашим крајевима. Овај
пустопашњи младић, лепотан
чије је пуно име било
Франц Карл Јозеф и који
је живео само 31 годину,
од 1858. до 1889, постао је,
такође због свог кратког и
бурног живота, јунак ле-
генди, романа па и филмо-
ва.

Медени месец са заруч-
ником Стефанијом провео
је на Локруму који је во-
лео готово као и изабра-
ницу срца свог. Али, док
се искрцавао на острво,
кажу стари летописци,
Срђ, брдо изнад Дубровни-
ка, изненада се затресо,
југо је престало, а море се
повукло далеко од обале.
Опет кобно предсказање!

И заиста, 1889. године у по-
знатом ловачком дворцу Ма-
јерлинг, док је лежала у
кревету прекривеном ру-
жма Рудолф револверским
хиџима убија Стефанију, а
затим пуца себи у главу. За
маштовиту легенду више не
го довољно, јер њу не зани-
мају трвења у краљевској
породици и борбе око тр-
она између оца и сина...

Неки историчари тврде
да су чак и престолона-
следник Фердинанд и њего-
ва жена Софија Хохенберг,
које је Гаврило Принцип
убио на обали Миљачке
28. јуна 1914. године и тим
хиџима изазвао почетак
првог светског рата, наме-
равали да лето проведу на
Локруму. Али, острво их је
ипак видело док је ратни
брод, у гробној тишини,
пловио са њихова два цр-
на ковчега из Зеленике у
Трст. Био је то његов о-
проштај од Хабзбурговаца,
али не и од легенди, чији
су догађаји, у ствари, увек
били чиста — случајност.

И. Лончар

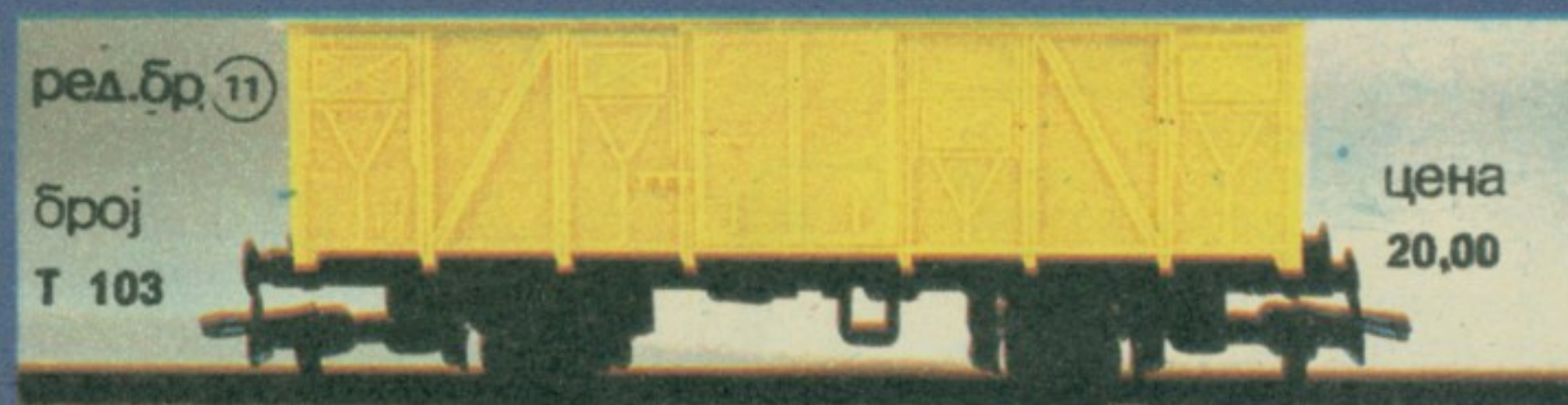
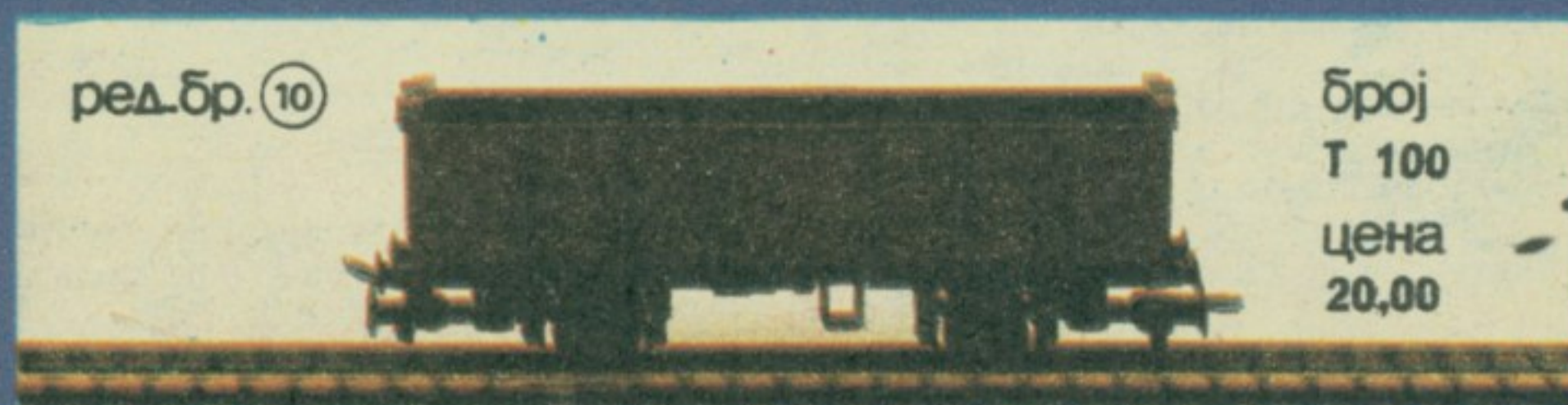
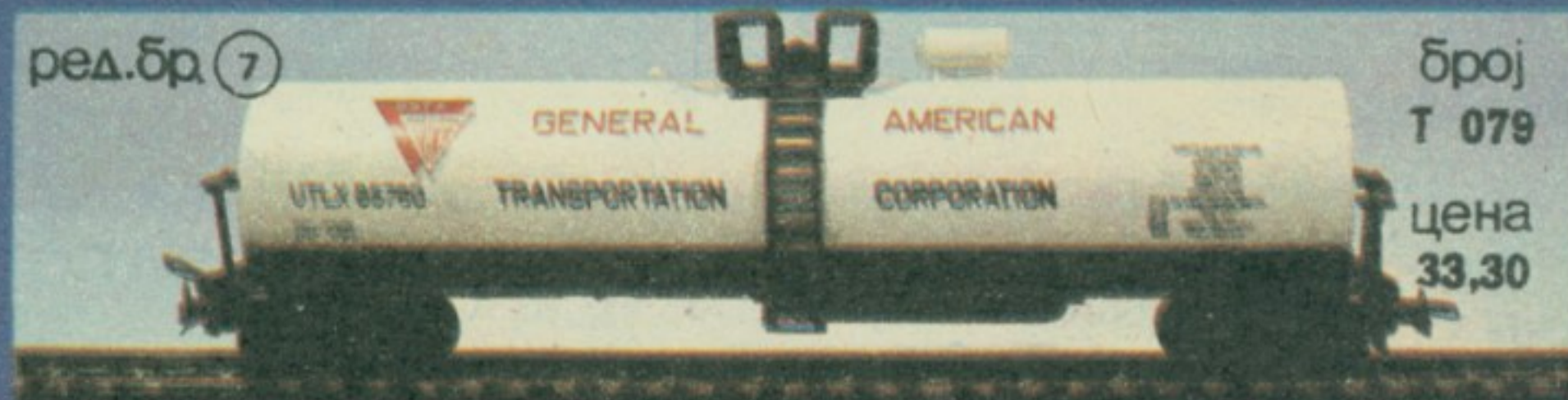

Сасѣавиѣе сами іарниѣуру воза

ДОСТАВЉАМО
ПОШТОМ
СА ПОУЗЕЋЕМ

»Механотехника«

ДОСТАВЉАМО
ПОШТОМ
СА ПОУЗЕЋЕМ

круг шина ред.бр. 16 цена 110.80

МЕХАНОТЕХНИКА
Поље 9, 66310 — Изола

(Име и презиме)

Улица и број

Пошт. бр.	Место
1	Београд
2	Београд
3	Београд
4	Београд
5	Београд
6	Београд
7	Београд
8	Београд
9	Београд
10	Београд
11	Београд
12	Београд
13	Београд
14	Београд
15	Београд
16	Београд
17	Београд
18	Београд
19	Београд
20	Београд
21	Београд
22	Београд
23	Београд
24	Београд
25	Београд
26	Београд
27	Београд
28	Београд
29	Београд
30	Београд
31	Београд
32	Београд
33	Београд
34	Београд
35	Београд
36	Београд
37	Београд
38	Београд
39	Београд
40	Београд
41	Београд
42	Београд
43	Београд
44	Београд
45	Београд
46	Београд
47	Београд
48	Београд
49	Београд
50	Београд
51	Београд
52	Београд
53	Београд
54	Београд
55	Београд
56	Београд
57	Београд
58	Београд
59	Београд
60	Београд
61	Београд
62	Београд
63	Београд
64	Београд
65	Београд
66	Београд
67	Београд
68	Београд
69	Београд
70	Београд
71	Београд
72	Београд
73	Београд
74	Београд
75	Београд
76	Београд
77	Београд
78	Београд
79	Београд
80	Београд
81	Београд
82	Београд
83	Београд
84	Београд
85	Београд
86	Београд
87	Београд
88	Београд
89	Београд
90	Београд
91	Београд
92	Београд
93	Београд
94	Београд
95	Београд
96	Београд
97	Београд
98	Београд
99	Београд
100	Београд

ПИШИТЕ ЧИТКО ШТАМПАНИМ
СЛОВИМА

Неопозиво наручујем следеће производе МЕ-ХАНТЕХНИКЕ, пошиљку ћу платити по-узном.

Ред. број Бр. артик. Цена арт. Комада

[illegible]

ЗАШТО ЈЕ ПЛАКАО РЕДОВ НАЋЕ

Седели су на земљи ослоњени о неки пањ и разговарали. У оближњем јендеку дремала је њихова Друга чета Другог батаљона. Одавно је свануло, али наређење за покрет није стизало па су војници, уместо да се лате оружја, наставили да куњају. Изгледало је да ће и тога дана остати у резерви. Правог сна, међутим, није могло да буде због хладноће и леденог ветра.

Њих двојица често су се издвајала и разговарала о свему и свачему. Тако је било и овог јутра, 28. децембра 1914. године у Срему, на домаку Београда. Он, Наће, пореклом однекуд из Македоније, и редов Љубинко из Грузе пазили су се као два брата, иако су се упознали тек кад су се обрели у Другом батаљону 19. пешадијског батаљона I армије Степе Степановића почетком првог светског рата.

ПРЕДЛОГ ЈЕ ПРИХВАЋЕН

Наћета су сви волели. Увек је био насмејан, спреман да помогне и са војницима подели радост и тугу. Његово право име нико није знао, презиме такође. Од првог дана по доласку у чету сви су га ослављавали

са — Наће. Данас тако, сутра тако, тако је и остало. Говорио је неком чудном мешавином српског и македонског језика. Више се није знало ни о Љубинку: био је сељак из неког грузанског села, поштен и честит. Уосталом, у рату се више мислило на то како сачувати живот, него се распитивати одакле је ко.

Наћету и Љубинку пањ се учинио најудобнијим наслоним. Док су чаврљали, повремено су ослушкивали пушкарање из даљине. Изненада, иза оближње шуме зачуо се писак локомотиве и клопарање вагона. Наће се трже. Није знао да је ту негде друга. С оне стране шуме били су укупани Аустријанци, али откуд железница...

Љубинко као да је претпостављао о чему Наће размишља.

— Швабе сигурно довлаче трупе и ратни материјал! — одрезао је и још више подигао оковратник шињела.

Преко лица увек насмејаног редова Наћета навукла се сенка. Гледао је час у правцу шуме, час у јендек где су дремали војници Друге чете, а онда се окрену према пријатељу и стави му руку на раме. Било је јасно да му је нешто синило.

— Бре, Љубинко, 'ајде да одиме и да им сметамо ра-

За Љубинка, ДА ПАМТИТЕ!

КАДА ЈЕ ЧУО ПИСАК ЛОКОМОТИВЕ И КЛОПАРАЊЕ
ВАГОНА, УВЕК НАСМЕЈАНИ ВОЈНИК СЕ ТРГАО. ПАЛА
МУ ЈЕ НА ПАМЕТ НЕОБИЧНА ИДЕЈА...

бота! — изустео је тихим гласом.

— Какву работу, брате?

— зачудио се Љубинко.

— Железницу, де!... — врпољио се Наће.

Грузанин је ћутао. Предлог му се учинио добрим. Мрзео је Аустријанце због напада на његову земљу. Предлог је прихватио и Петар, Црногорац који је управо пролазио поред њих и чуо разговор. Сместа су устали и потражили командира чете.

Командир их је саслушао, али није хтео ни да чује за акцију сматрајући да је немогуће неопажено прићи Аустријанцима. Покушао је да их убеди како имају мало изгледа да остану живи,

И ТО СЕ ЗОВЕ СПОРТ: ★★тајландски бокс★★

ТУЧА УЗ МУЗИКУ

СИЈАМСКИ, ОДНОСНО ТАЈЛАНДСКИ

Драги Забавнице, молим те
да ми одговориш шта је то СИ-
ЈАМСКИ БОКС?
Мишо Подује,
Мали Лошињ

НЕВЕРОВАТНО ЈЕ, АЛИ ИСТИНИТО: ПОСТОЈИ
ЈЕДАН СПОРТ У КОЈЕМ СУ СМРТОНОСНИ
УДАРЦИ — ОЗВАНИЧЕНИ!

Ако један боксер другог обухвата рукама око врата и повуче му главу на доле, познато је шта следи: ударац коленом у браду или неки други део главе. Затим шикне крв и противник се стровали. Публика већ зна да после оваквог захвата и удараца долази само и једино — смрт!

И сада се већ може закључити да је СИЈАМСКИ или ТАЈЛАНДСКИ БОКС сасвим другачији од овог што га добро знамо са домаћег ринга и какав се боксује готово свуда у свету... Па ако се, нарочито у последње време, много говори и пише о суровости бокса, па се чују и апели да се он укине, шта рећи за тајландски у којем је погибија у рингу озваничена! Међутим, у Тајланду, где је овај бокс сан свих дечака и младих, нешто као у нашим крајевима фудбал, нико изгледа не размишља о томе да укине овај „спорт“, па чак ни када му ублаже правила. У „земљи смешка“ (како се Тајланд назива у једној оперети) постоје два листа посвећена само боксу, поред тога што дневници свакодневно извештавају о такмичењима, а на радију и телевизији сваке суботе и недеље преносима се посвећује по више часова.

Најважнија такмичења одржавају се у Бангкоку на

Националном стадиону. Иако су улазнице скупе, борбе прати и по 50 хиљада гледалаца! Укратко: у Тајланду је бокс одиста важна ствар.

УДРИ КАКО СТИГНЕШ!

Сијамски бокс је прилично стара борилачка вештина. Легенда каже да је у 15.

веку Нам Канон Том — сијамски национални јунак — победио све домаће и стране противнике (а страни су били Бурманци, тада непријатељи Тајланђана) у муају. Тако се на тајландском језику зове овај спорт. Чудновато је, али истинито, да су се његова правила у пет векова, колико нас дели од Нам Канона, мало изменила.

У муају су дозвољене све врсте удараца песницом, лактом, коленом, ногом и

стопадом. Додуше, песницом се сме ударити само изнад појаса. Забрањено је само ударати противника између ногу, све остало је допуштено!

Када изиђу на ринг, борци на себи имају гаћице и рукавице. Стопала обично обмотавају нарочитим бандажама тако да су слободни прсти и пете — за убојите ударе. Рукавице су као и код „обичног“ бокса. То је готово једина сличност! Постоје и категорије, укупно њих шест. Борбе се воде у пет рунди по 3 минута, са паузама које трају по два минута. У рингу је судија који води меч и од кога прилично зависи исход сваке борбе.

Можда је најчуднија ствар што сваку борбу пра-

ти музика! Крај ринга седи оркестар од неколико музичара који свирају на тајландским народним инструментима. Почињу пет минута пред сваки сусрет и завршавају после њега... Ритам и мелодија — који су, иначе, налик на обичну тајландску народну музику — прате ток борбе и управо та свирка има за циљ да подстиче партнере у окршају. И то редовно крвавом!

У ВЛАСТИ МЕНАѢРА

Иако је у Тајланду муај врло популаран, има само неколико стотина боксера

како му је сваки војник потребан. Узалуд. Тешка срца, на крају је попустио.

НА НАСИПУ

Три редова одложише пушке и са по две бомбе окачене о пасу брже-боље окренуше леђа јендеку. Пузали су један за другим: напред Наће, за њим Љубинко, на крају Петар. Пут преко брисаног простора и кроз шуму, дугачак више од 300 метара, превлици су без проблема. Петар је шкргутао зубима и само једном гласно, више за себе процедио:

М

— Е, неће Шваба да се вози и ратује!

Клопаране вагона повремени је престајало. Био је то знак да композиција маневрише ради истоваривања трупа и опреме дуж линије фронта на том сектору.

После мање од часа, три редова успела су да неопажено стигну до пружног насипа. Истог часа наишла је локомотива. Вукла се полако, шиштећи... Три друга брзо су ножем начинила рупе у насипу и у њих ставила три активираних бомбе, а затим као мачке одскочили и у неколико скокова нашли се у десетак метара удаљеном недавно напуштеном рову. Експлозија је уздрмала насип. Настала је ломљавица измешана са повицима непријатељских војника. Локомотива се преврнула повлачећи за собом и неколико вагона. Земља и песак са насипа летели су на све стране.

ЗАШТО ИМ ДАДЕ ГЛАВУ?

Из околних митраљеских гнезда одмах је осут рафал на ров. Ватра је била паклена. Скупљени на дну рова, Наће, Петар и Љубинко напали су се у мишоловци. Повлачење трчањем у циклцак пружало је какву-такву наду... Али, како се повући а не видети резултат акције. Љубинко није могао да одоли. Устао је и читавим грудима надвисио ивицу рова. Кад је угледао пријатеља где стоји, Наће је полетео да га повуче у шанац.

— Љубинко, бре, не се играј, Љубинко!

Међутим, истог тренутка рафал је пресекао Љубинка преко груди и он се скљокао право у Наћетово наручје.

Наће је гледао Љубинка као скамењен. Почео је да га дрмуса и дозива: није хтео да верује да је мртав. Затим је придигао и загрлио мртвог друга приљубивши свој уз његов образ. Готово читав минут љуљао га је као мајка мало дете и ридао, а потом му нежно спустио главу на земљу. Бришући лице, умрљано крвљу и сузама, промрмљао је:

— Зашто им даде глава, Љубинко, бре!...

Следећег часа клекнуо је, скинуо преостале бомбе са свог и Љубинковог каиша, затражио од Петра његову и попут разјареног лава искочио из рова. Трчао је према насипу где су стајали преживели аустријски војници не обзирајући се на кишу куршума. Уз пут је бацао једну по једну бомбу и бесно викао:

— За Љубинка, да памтите!...

ср

Наће је остао жив. Ниједан метак га није закачио ни кад се са Петром повлачио на положај своје чете. Љубинкову смрт никако није могао да прежали. Више се није смејао и увек је углавном ћутао. Понекад, у предању борбе, војници би чули да му се отме уздах, да помене Љубинка и... то је било све.

После рата изгубио му се сваки траг.

М. Тодоровић

регистрованих при националном удружењу за овај спорт. То је зато што само они највежбанији добијају дозволу за званична такмичења.

А за то је потребно најпре проћи ригорозну обуку у школи муаја, а затим бити члан у неком од „кампова“, како се назива-

ју приватни клубови. Њих воде менаџери.

Управо су менаџери, а не боксери, људи који држе све конде (и сав новац!) муаја у својим рукама. Чим боксер дође у камп, он узима менаџерово презиме и са њим наступа. Колико је менаџер важна личност показује и церемонијал на самим такмичењима: пре борбе, учесници излазе у ринг, клањају се више пута на разне стране, а затим сваки преда венчић који је дотле имао на глави — свом менаџеру. Уопште, боксери су у свему сасвим потчињени менаџерима који их уче и тренирају, а затим и згрћу главни приход од мечева...

Муај данас представља и неку врсту туристичке атракције, мада ова земља у њима не оскудева. Тај крвави спорт у којем су преломи и потреси мозга нормална ствар, понос је Тајланђана. У последње време организују се и гостовања у страним земљама. Неки кажу да је такав бокс само вешта импровизација која, у ствари, није опасна. У сваком случају, то би било далеко безазленије него да се у рингу губи свест или и глава!

М. К.

РИЋИ ДИВОВИ

С времена на време у светској штампи се појављују информације о загонетним рићокосим дивовима који живе у неприступачним областима Амазоније. Недавно је из Перуа јављено да су у североисточном региону области Сан Мартин, у потпуно неприступачном делу дунгле, опет виђени ти дивови. По речима очевидца, то су били мушкарци висине преко два метра са рићом таласастом косом и мрком кожом. Били су одевени у леопардову кожу и наоружани примитивним оружјем — секирама и копљима. А око

врата су носили огрлице од обојеног камења, претежно зеленог.

Етнографи и археолози Перуа су одлучили да опреме једну експедицију да би, коначно, разјаснили ту загонетку и, евентуално, проучили живот тог тајанственог племена. Претпоставља се да је реч о истом оном племену, чији су потомци пружали огорчени отпор како Инкама, тако и шпанским конквистадорима.

»ТЕНК« ДОБИО ПРИЈАТЕЉА

У зоолошком врту Рамат Ган, близу Тел Авива, посетиоци трче узнемирено према малом језеру. Шта се догодило? Да ли је нека животиња побегла? Не, него се носорог, понос зоолошког врта и миљеник деце, која су га због великог оклопа прозвала „тенк“ — дави!

Ушао је у језерце можда из радозналости, можда да би се освежио, али после није био у стању да се врати. Тонуо је све дубље, и нико, чак ни чувари, нису знали шта да учине да би га спасли.

Тужно је гледати како се дави тако ретка животиња. Носорогова леђа већ су нестала испод воде и види му се само врх носа... Кроз неколико минута све ће бити го-

тово! Међутим, носорог је изненада почео полако да се помаља из воде: најпре глава, затим цело тело, да би најзад изишао на обалу. Како се то догодило?

Подстакнут ко зна каквим инстинктом нилски коњ је заронио у воду и, гњурећи испод носорога, почео је да га гура према обали. Тако га је спасао сигурне смрти!

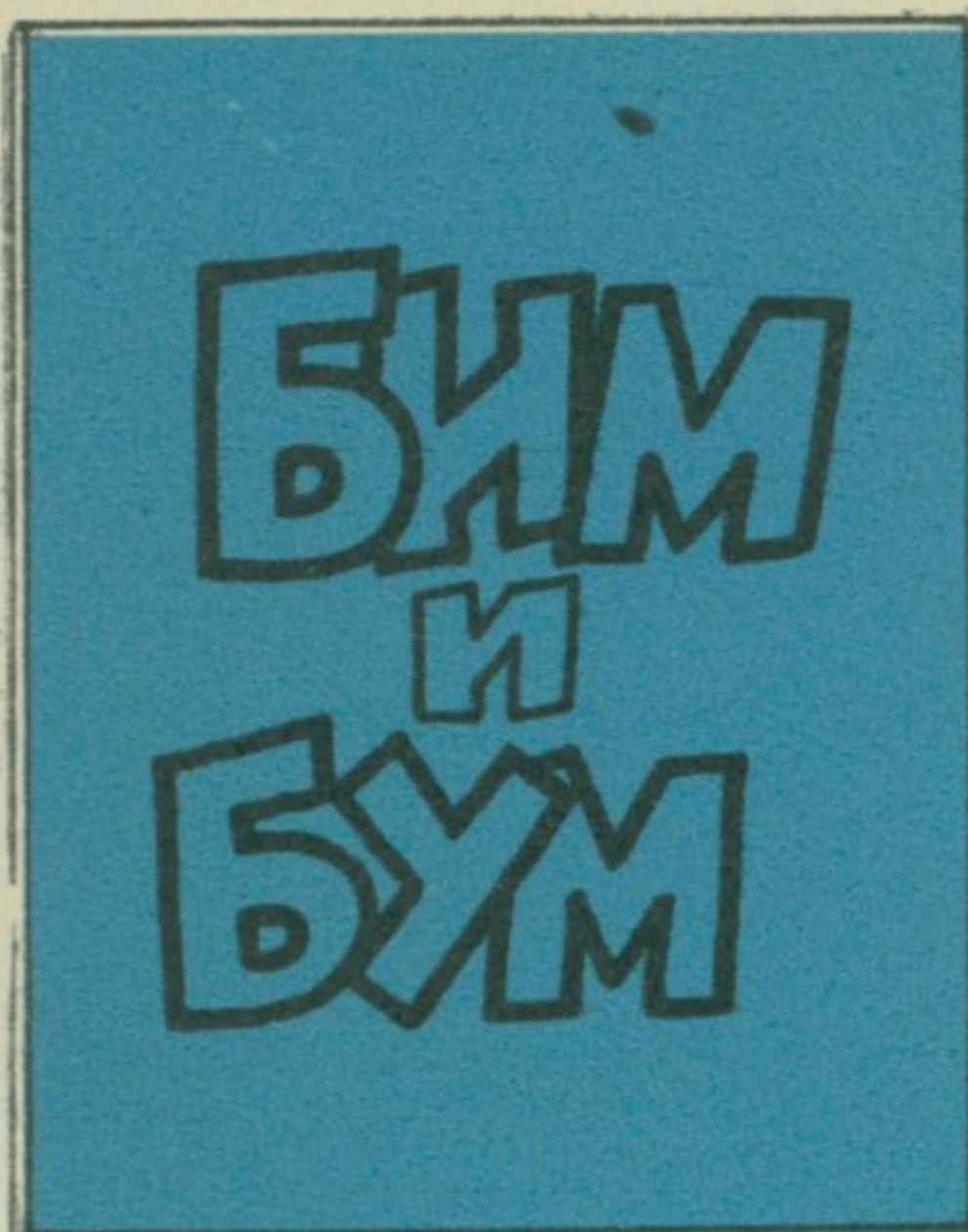
Од тог дана „тенк“ има великог пријатеља — нилског коња. Али и поред тог пријатељства, тешко носорогу ако се сувише приближи води!

Нилски коњ му то оштро забрањује. Као да му каже:

— Једном сам и могао толико да се напрежем да бих те спасао, али не захтевај то од мене још једном!

Д. М.

BABALU

СТРИП

РИП КИРБИ:

БЕКСТВО ОД ПРОШЛОСТИ

ХАНИ ДОРЈАН - РИПОВА ДЕВОЈКА, ТЪЖБОМОРНА ЈЕ НА ПЕГИ КОЈА ОТВОРЕНО ПОКАЗУЈЕ ДА ЈОЈ ЈЕ СТАЛО ДО РИПА...

ЛАДИ ГЕЛПОРД - ПОЗНАТИ ГЛУМАЦ И МОЦКАР, ЗАИНТЕРЕСОВАН ЈЕ ЗА МЕДЛОН ЈЕР ТРЕБА ДА МУ БУДЕ ПАРТНЕРНА У НАДНОВИЈЕМ ФИЛМУ...

РИП КИРБИ - ПРИВАТНИ ДЕТЕКТИВ КОЈИ ПРУЖА ПОМОЋ ЛЕПОЈ ПЕГИ ЛИН, ЖЕЛЕЊИ ДА ЈЕ ОСПОБОДИ МРАЧНЕ ПРОШЛОСТИ...

ПЕГИ ЛИН - БИВШИ ЧЛАН БАНДЕ, ЧИЈА РИПОВА ПОМОЋ ПОСТАЈЕ ПЕВАЧИЦА И МЕЊА ИМЕ У МЕДЛОН, УБРЗО СТИЖЕ И ПОЗИВ ЗА ХОЛИВУД...

ДУГОПРСТИ МОРЕЈ - МОЦКАР И ПРОБИСВЕТ, ДОПЛАЊИ У ХОЛИВУД ДА БИ СЕ НА ЛАК НАЧИН ДОМОГАО НОВА...

У СТАЊУ ХАНИ ДОРЈАН, У ЊУЈОРКУ...

ДУГО НИСАМ НИШТА ЧУО О ПЕГИ ЛИН? КАКО ЛИН ЈОЈ ЈЕ У ХОЛИВУДУ?

Хмм?

ХАНИ, ШТА ТИ ЈЕ?

НЕ МОЖЕШ ДА ЈЕ ЗАБОРАВИШ, ЈЕ ЛИ?

ДОЋИ ОВАМО?

ЗНАШ ДА МИ ЈЕ СТАЛО САМО ДО ТЕБЕ?

ИСТИНА?

ЗАМИСЛИТЕ, МЕРИ, СВЕ ОВЕ ХАЋИНЕ ИЗАБРАО МИ ЈЕ ЛАДИ ГЕЛПОРД?

УКИВАЈТЕ ДОК МОЖЕТЕ?

ЗАШТО СТЕ МИ ТО КАЗАЛИ?

НИСАМ МИСЛИЛА НИШТА ЛОШЕ?

У ХОЛИВУДУ САМ ВЕЋ 40 ГОДИНА. ГИ СУ ДОШЛИ И ОТИШЛИ? ЗАТО КАЖЕМ ДА УЖИВАТЕ ДОК МОЖЕТЕ?

ИЗВИНИТЕ? МАТО САМ УПОРНА И ЗАТО ТАКО РЕАГУЈЕМ?

ПОЛУДЕНУ ЗБОГ СВОЈЕ ПРОШЛОСТИ ОНА МЕ ПРАТИ НА СВАКОМ КОРАКУ. НАД БИ ОВДЕ БИО РИП ДА МИ ДА САВЕТ... БАР ДА МУ ЧУЈЕМ ГЛАС...

ТЕЛЕФОН? ЗОВУ ВАС ИЗ ЊУЈОРКА?

ДА, МЕРИ?

РИПЕ? ДИВНО ШТО СИ МЕ НАЗВАО? ТАКО СИ МИ ПОТРЕБАН?

ХЕЈ? ШТА СЕ ТО СТОБОМ ДОГАБА? НЕРАСПОЛОЖЕНА СИ?

НЕ? ЖЕЛЕЛА САМ ДА ТИ ЧУЈЕМ ГЛАС ДА БИ МОЈА СРЕБА БИЛА ПОПУНА?

МЕ НЕ НЕ МОЖЕШ ПРЕВАРИТИ? ШТА НИЈЕ У РЕДУ?

Apr. 1947, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved

Copyright 1947, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved

ALAN KIRBY 248-47

РИП
КИРБИ:

БЕКСТВО ОД ПРОШЛОСТИ

РИП
КИРБИ:

БЕКСТВО ОД ПРОШЛОСТИ

РИЛ
КИРБИ:

БЕКСТВО ОД ПРОШЛОСТИ

РИП КИРБИ: БЕКСТВО ОД ПРОШЛОСТИ

РИП
КИРБИ:

БЕКСТВО ОД ПРОШЛОСТИ

РИП КИРБИ: БЕКСТВО ОД ПРОШЛОСТИ

**РИП
КИРБИ:**

БЕКСТВО ОД ПРОШЛОСТИ

А, ТАКО?
ТИ И МЕД-
ЛОН СТЕ
ДОБРИ
ПРИЈАТЕ-
ЉИ?

АХА?
ХЕЈ,
ПЛЕ-
ДАЈ
ОНУ
ЦРВЕ-
НОКУ-
СУ?

МА,
ПУСТИ
ЖЕНЕ?
С ЊИ-
МА ИМАШ
САМО
ПРОБЛЕ-
МА?

ВИДИ
ШТО ИМА
ТРЕПА-
ВИЦЕ
?

ХММ?
ЛАЖНЕ СУ
КАО И
ЊЕН
ОСМЕХ?

КА-
ДИМ
СЕ
ДА
НИСУ
?

У КОЛИКО?

У
СТО
ДОЛА-
РА?

МЕДЛОН, ДРЖИ ОВАЈ
НОВАЦ? ЈА ТВРДИМ
ДА СУ ТРЕПАВИЦЕ
ЛАЖНЕ, А ТИ СУПРОТ-
НО?

ТАКО
ЈЕ?

НЕ?

О, ТИ
УОБРА-
ЖЕНИ,
БЕЗО-
БРАЗ-
НИ...

ВИДИШ
ДА СУ
ЛАЖ-
НЕ?

ПА-
ЗИ
СТВАР-
НО
?

ЗА ТО ВРЕМЕ У ОД-
ТАРАЛИШТУ НА ЈУГУ
ЗЕМЉЕ...

РЕЗЕРВИСА-
ЛИ СМО ВАМ
МЕСТО У ВО-
ЗУ ЗА ЊУ-
ЈОРК?

ХВА-
ТА
ВАМ
?

А ОВО ЈЕ
ТРЕБАЛО
ДА МИ БУ-
ДЕ ОДМОР?
ЧИМ ЈЕ ЧУО
ДА ГА ПЕРИ
ЗОВЕ, ОДМАХ
ЈЕ ОДЈУ-
РИО?

БАР ДА
ЈЕ НЕКА
ЖЕНА, НЕГО
КРИМИ-
НАЛЦ?
ДОСТА МИ
ЈЕ СВЕ-
ГА?

ИДЕМ КУКИ И
НЕКУ ВИШЕ ДА
ЧУ-
ЈЕМ
ЗА
ЊЕ-
ГА?

ВЕЧЕ ЈЕ
БИЛО ДИВ-
НО? НЕКА
ВАС НЕ УЗ-
НЕМИРАВА
ОНАЈ ДО-
ГАБАЈ СА
ГЕЈТРОР-
ДОМ?

НАВИКЛИ СМО
МИ НА ТАКВЕ
СТВАРИ У
ХОЛИВУ-
ДУ?

ДРА-
ГО
МИ
ЈЕ
ШТО
СТЕ
ДОШ-
ЛИ?

МЕДЛОН,
ГДЕ СУ
НАШ ВЕЛИ-
КИ ГЛУ-
МАЦ И ОНАЈ
ТВОЈ ПРИ-
ЈАТЕЉ
ОДМАГ-
ЛИЦИ?

ДА СЕ
КОЦКАЈУ?
УМОРНА
САМ?
КАД
БИ
БАР
СВИ
ОТИШ-
ЛИ?

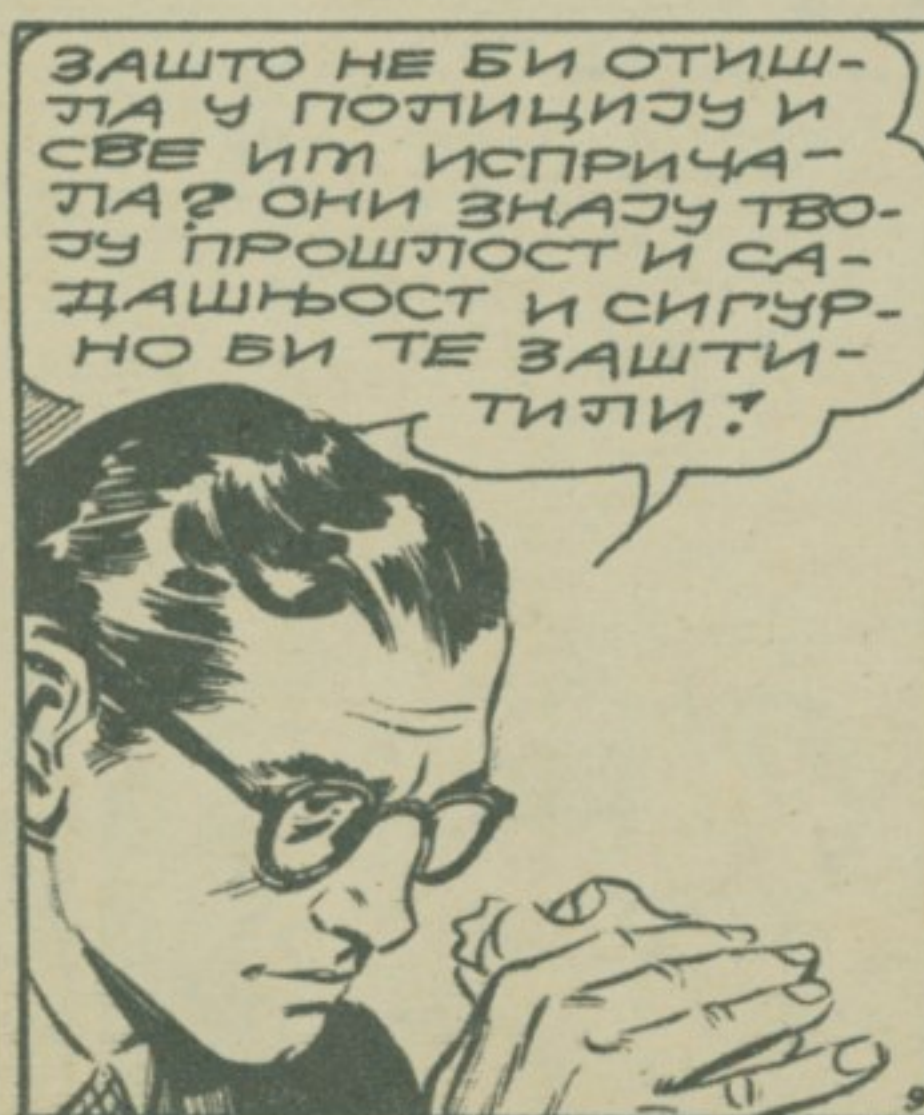

А У ГЕЈТРОРДОВОМ
СТАНУ...

УСКОРО БЕ
ДОБИ И МОЈА
ДВА ПРИЈА-
ТЕЉА УПО-
ЗОРАВАМ
ТЕ ДА СМО
СВИ ДОБ-
РИ КОЦ-
КАРИ?

НИСАМ
НИ ЈА
ЛОШ?
НЕ БОЈ
СЕ ЗА
МЕНЕ
?

РИП КИРБИ: БЕКСТВО ОД ПРОШЛОСТИ

РИП КИРБИ: БЕКСТВО ОД ПРОШЛОСТИ

РИЛ
КИРБИ:

БЕКСТВО ОД ПРОШЛОСТИ

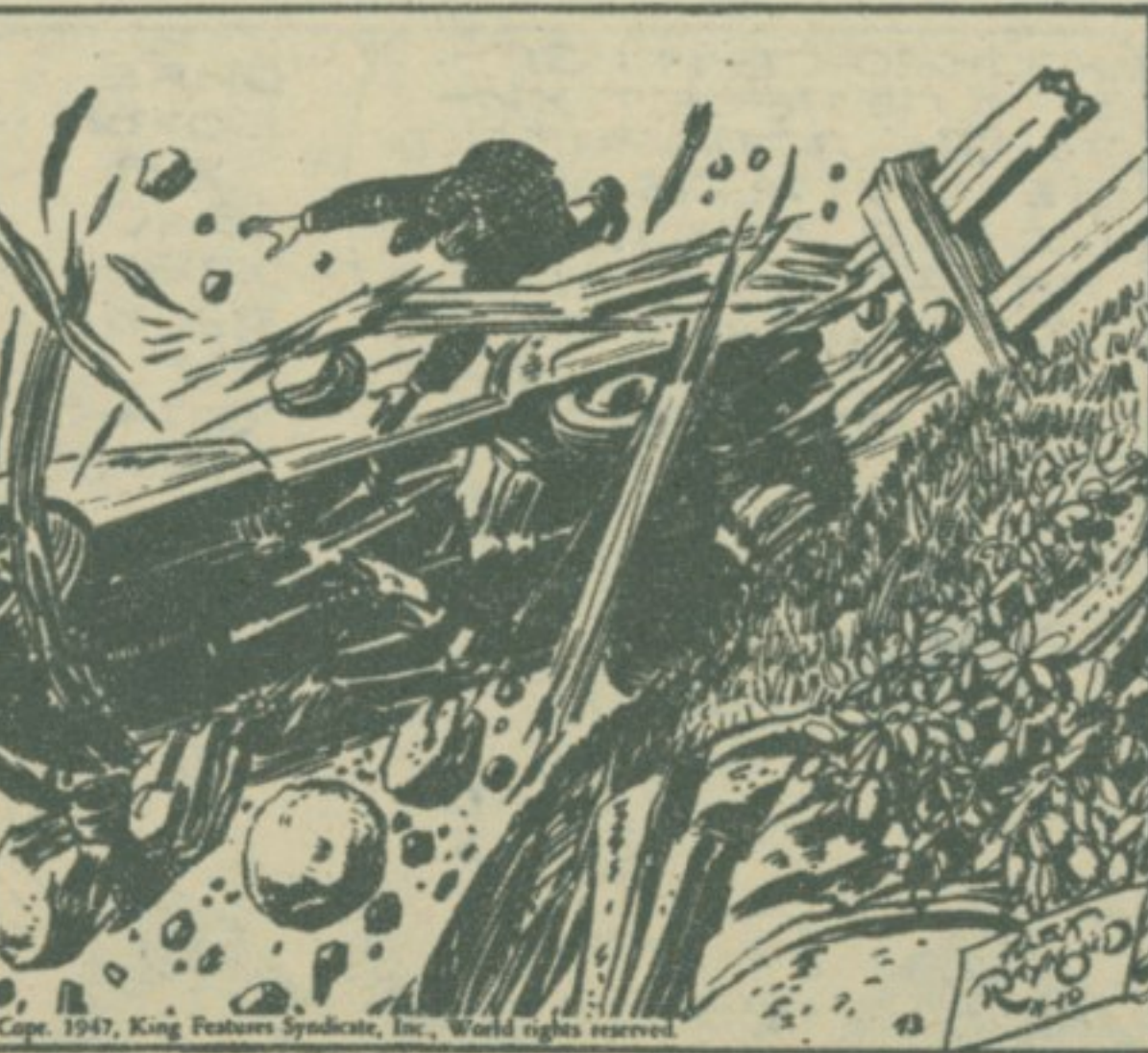
РИЛ
КИРБИ:

БЕКСТВО ОД ПРОШЛОСТИ

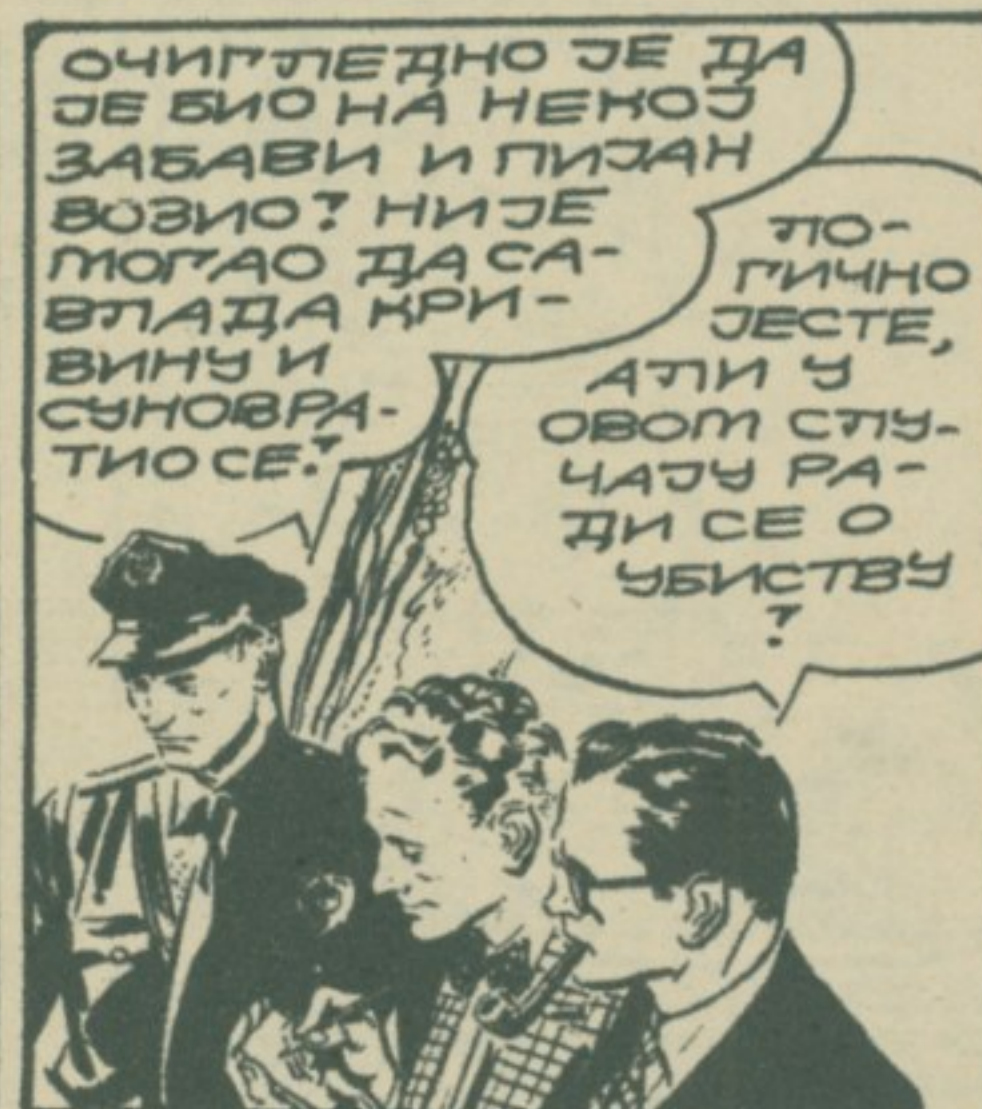

**РИП
КИРБИ:**

БЕКСТВО ОД ПРОШЛОСТИ

РИП КИРБИ: БЕКСТВО ОД ПРОШЛОСТИ

РИЛ
КИРБИ:

БЕКСТВО ОД ПРОШЛОСТИ

РИП
КИРБИ:

БЕКСТВО ОД ПРОШЛОСТИ

ИЗВИНИ ШТО
САМ ПРЕГУ-
ТАТА ТАЈ
ПРАЧНИ ДЕО
СВОЈЕ ПРОШ-
ЛОСТИ? О
МЕНИ СЛУ-
ШАЈ САМО
НАЈГО-
РЕ?

ТА СЛИКА ЈЕ УЗ-
РОК МОЈЕ ПРОПАС-
ТИ? ПРВО МЕ ЈЕ
МЕНГЕР УЦЕЊИ-
ВАО ЗБОГ
ЊЕ, А СА-
ДА МО-
РЕ?

ДА
ИМАМ
ЛОШЕ
МИШ-
ЉЕЊЕ
О ТЕБИ,
НЕ БИХ
БИО ОВ-
ДЕ?

УЧИНИ-
КУ
СВЕ ДА
ЈЕ ДО-
БИЈЕМ?
РАЗВЕД-
РИ СЕ?
ЗАВРТА-
КУ ТИ
СЕ?

ОХ, РИПЕ, ШТА
БИХ ЈА БЕЗ
ТЕБЕ?

ЈАДНО ДЕТЕ?
ВАЉДА РЕ ЈЕД-
НОМ ДОБИ МРАД
ЊЕНИМ
ПАЊАМА?

НА СВЕ СТРАНЕ ПОЛИЦИ-
ЈА ЈЕ ТРАГАЛА ЗА МОРЕ-
ДОМ...

НИСАМ НИШТА
УЧИНИО? МА-
ЛО СЕ ОД-
МАРАМ?

НЕМА
ГА НИ
ОВДЕ?

ТРАГАЈ-
ТЕ И ДА-
ЉЕ? МОРА
СЕ НЕГДЕ
ПОЈАВИ-
ТИ?

ПОЛИЦИЈА МЕ ОВДЕ
НЕ РЕ ТРАЖИТИ? БО-
ЉЕ ЈЕ ДА СЕ ДР-
ЖИМ ГОМИЛЕ, И
ТО ОВАКВЕ?

АЛ' ЈЕ
ОВО
ДОСАД-
НО?
ИДЕМ
ДА ПУ-
ШИМ
ДА СЕ
НЕ БИХ
УСПА-
ВАО?

МОЛИМ
ВАС, ПРЕ-
СТАНИТЕ
ДА СЕ
ВРПОЉИ-
ТЕ?

А ШТО БИХ
ЈА ОВДЕ
СЕДЕО ДА
МИ ПОЛИ-
ЦИЈА НИЈЕ
ЗА ПЕТА-
МА?

ИЗВИ-
НИТЕ...

ШТА ВАМ
ЈЕ? ХТЕО
САМ САМО
ДА ЗАМО-
ЛИМ ЗА
ШИБИ-
ЦУ?

ДРУГИ
ПУТ НЕ
ЗАВЛА-
ЧИТЕ РУ-
КУ У САКО?
ИЗВИНИ-
ТЕ?

ШТА
СЕ ДО-
ПОДИЛО
?

ХТЕО САМ ДА
ЗАМОЛИМ ЈЕД-
НОГ ПОСЕТИО-
ЦА ЗА ШИБИ-
ЦУ? ОН МЕ ЈЕ
УДАРИО И ИЗ-
ВУКАО РЕВОЛ-
ВЕРТОНДА СЕ
ИЗВИНИО И ИСТ-
РЧАО?

ДА ОБА-
ВЕСТИ-
МО ПО-
ЛИЦИЈУ?

ЗА ТО ВРЕМЕ...

ПОСТАЈЕМ НЕР-
ВОЗАН? ТО НЕ
ВАЉДА? ПАШКУ
У РУКЕ ПО-
ЛИЦИЈИ?

ФЕТС ИМАМ
ДА ТИ ВРА-
ТИМ ДУП?
ДАКУ ТИ
ЈОШ ТОЛИ-
КО АКО МИ
ОБЕЗБЕ-
ДИШ СКО-
НИШТЕ
?

ИДИ
У „СРЕ-
БРНУ
ШКОЉ-
КУ“?
МОЋИ
РЕ СЕ
ПОБРИ-
ТИ ЗАТЕ-
БЕ?

ХА, ХА?
МОЋИ РЕ
СЕ ПОБРИ-
НИТИ ЗА
ЊЕГА?

АЛИ,
НА-?
НО?!

РИП
КИРБИ:

БЕКСТВО ОД ПРОШЛОСТИ

**РИП
КИРБИ:**

БЕКСТВО ОД ПРОШЛОСТИ

РИП
КИРБИ:

БЕКСТВО ОД ПРОШЛОСТИ

РУЧАК ЗА ТРОЈЕ

РУЧАК ЗА ТРОЈЕ

РУЧАК ЗА ТРОЈЕ

РУЧАК ЗА ТРОЈЕ

СПОРТСКИ ПОДВИЗИ

Пред Зимску олимпијаду у Инсбруку 1964. гођа француске екипе Оноре Боне, човек који је над својим пуленима бдео као квочка над пилићима, надао се да ће сестре Гоачел, двадесетогодишња Кристина и годину дана млађа Маријела, повратити давно изгубљену славу француском скијашком спорту.

Годинама је Боне припремао две сестре за велике подвиге. Снажна и експлозивна Маријела је у шеснаестој години у Голдеку постала светска шампионка у алпској комбинацији, а витка, суздржана, али одлучна Кристина победила је у специјалном слалому и велеслалому.

Кристина се истицала само на такмичењима, на скијама. Иначе је била повучена, говорила је тихо и одмерено, увек врло разложно. Маријела је била сушта супротност. Брза на језику, била је женско издање „Великог брбљивца“ Мохамеда Алија.

— Швајцаркиње? Мачји кашаљ, нису нам ни до колена! — такве је изјаве давала новинарима уочи Олимпијаде. — Аустријанке? Пих, појешћемо их за доручак!

У Инсбруку се, захваљујући бомбастичким изјавама, о сестрама Гоачел писало много више него о другим такмичаркама.

Такмичење у специјалном слалому има две рунде, на две различите стазе. То је надметање у виртуозности — кривудање кроз капије захтева балетску еластичност и атлетску кондицију.

У Инсбруку су сестрама Гоачел најопасније конкуренткиње биле Аустријанка Траудл Хехер, Немеца Хајди Библ и Американка Џин Совер.

— Запамтите име Гоачел! — самоуверено је пре старта изјавила Маријела новинарима. — Сликајте нас на време!

Четири медаље за две сестре

У првој рунди Маријела је стартовала прва. Пролетела је као вихор и увећавајући брзину, спретно се провлачила кроз врата. Постигла је најбоље време.

Кристина је стартовала четрнаеста. На крају рунде заузима је друго место са само 76 стотих делова секунде за сестром. Била је за више од секунда боља од трећепласиране Американке Џин Совер.

У другој рунди Кристина је стартовала друга. Возила је тако вртоглаво да се Оноре Бонеу жежила кожа. Протутњала је кроз свих 56 капија запањујућом прецизношћу.

ПОЈЕШЋЕМО ИХ ЗА ДОРУЧАК!

»СНЕЖНЕ СЕСТРЕ« ГОАЧЕЛ БИЛЕ СУ НАЈВЕЋА СЕНЗАЦИЈА ЗИМСКЕ ОЛИМПИЈАДЕ 64. ЧЕТИРИ ГОДИНЕ КАСНИЈЕ, МЛАЂА СЕСТРА МАРИЈЕЛА ПРЕД СТАРТ ЈЕ ГОВОРИЛА СЕБИ: МОРАШ ДА ПРЕТЕКНЕШ АМЕРИКАНКУ, АЛИ НЕ СМЕШ ДА РИЗИКУЈЕШ! САД ОДЛУЧУЈУ НЕРВИ!

Аустријанка Хехер очајнички је покушала да је стигне. Преценила је снаге и вештину: пала је. Џин Совер је возила одлучно, али није могла надокнадити секунд изгубљен у првој рунди.

Маријела је стартовала међу последњима. Гледаоци је на тренутке нису могли видети од снежног облака што су дизале њене скије. Кад су семафори показали коначни редослед Маријела је била друга, иза сестре.

Тада се догодило нешто што нико ко је познавао Маријелу није очекивао. Велика, разметљива брбљивица изненада је зајецала, готово зајаукала и сакрила лице у сестрине груди. У сузама је довикнула новинарима:

— Само гледајте! Плачем, али плачем од радости! Наравно, криво ми је што нисам прва, али сам још задовољнија што је Кристина прва! Ми смо сестре Гоачел!

Свега неколико минута касније Маријела је с победничког постоља, са сестрине десне стране, разметљиво, позивала публику да аплаудира, а кад је председник Олимпијског комитета окачио бронзану медаљу о врат Џин Совер натерала га је да пољуби Американку, а затим се окренула Кристини и на сав глас повикала:

— Секице, баш си леп дан изабрала да ми докажеш како, као старија, имаш првенство!

Пред старт у другој дисциплини, велеслалому, суздржлива Кристина је скромно рекла новинарима:

— Биће то врло тежак окршај. Џин Совер је у велеслалому изванредно јака!

— Тачно! Џин је најјача! — Маријела је у свом стилу допунила сестру. — Али, она сувише жели победу! То ће јој се осветити!

Није се преварила. Велеслалом је био реприза специјалног слалома. С том разликом што је сад Маријела била прва, а Кристина друга.

Две златне медаље и две сребрне медаље у два дана за две сестре Гоачел. „Снежне сестре“ Гоачел су биле највећа сензација Зимских олимпијских игара у Инсбруку.

Са Кристином је било лепше

Четири године касније, на Олимпијади у Греноблу, Кристина Гоачел више није била такмичарка, него посматрач. Све очи биле су упрте у Маријелу, о њој се највише говорило, али јој новинари више нису били онако наклоњени

губила превише драгоцених стотинки секунда. Као да је желела да разубери свог учитеља, Францускиња је у другом делу стазе полетела свом брзином.

По завршетку рунде Маријела је прочитала резултате на семафору. Само шеснаестогодишња Американка, дотад непозната Џуди Наџел, имала је за осам стотинки секунде боље време од ње. Неколико стотинки слабије време имале су Бригита Зевалд и Ненси Грин.

Мораш да победиш!

Маријела Гоачел је била свесна да се налази пред највећим искушењем. Новинари су били зачуђени кад их је, први пут откад су за њу чули, неприметно избегла. Усамила се и поклопила рукама уши да не би чула жамор из гледалишта и глас спикера.

— Мораш да победиш, Маријело! — понављала је у себи. — Мораш, ти си још најбоља! Мораш да претекнеш Американку, али не смеш сувише да ризикујеш! Сад одлучују нерви!

У другој рунди Швајцаркиња Зевалд је баш као што је Маријела предвидела, у превеликој жељи да постигне што боље време, пала.

Маријела је стартовала пре Џуди Наџел. Као искусни тактичар, предосећала је да ће, ако постигне добро време, још неискусна Американка изгубити живце и сувише ставити на коцку. Возила је брзо, али опрезно, уздајући се више у технику него у срећу. Постигла је одличних 45,59 секунда.

Џуди Наџел је очајнички покушала да задржи предност из прве рунде. Нерви нису издржали. Неискусна, изгубила је контролу и направила русвај међу стубовима.

Једино је Канађанка Ненси Грин још могла да угрози Маријелу. Хладнокрвна такмичарка кривудала је кроз капије ризикујући тамо где је то било сврхисходно, чувајући се где је ризик значао лудост.

Маријела је грозничаво чекала да се појави коначни пласман на семафору. Да ли је Ненси Грин успела да надокнади 1,18 секунди заостатка из прве рунде?

На семафору су заиграла слова: прва — Маријела Гоачел, а друга, са 21 стотих делова секунда слабијим временом, Ненси Грин.

Новинари, заборављајући незгодне реченице које су написали о француској такмичарки, опколили су је тражећи изјаве.

— Срећна сам, наравно! — рекла је помало сетно Маријела — Али не онолико колико пре четири године у Инсбруку кад сам се на почасно постоље попела са сестром Кристином!

А. Р.

РАСЛИ СМО ЗАЈЕДНО

НОВАК НОВАК,
хумориста

ХТЕО
САМ
ДА
БУДЕМ
КУМ

— Шта мислим о „Забавнику“? Мислим да је врло добар. Како да то не мислим, кад га читам од — првог броја! Сећам се када је, тада сам био у основној школи, објављен конкурс за давање имена новом „Политикином“ листу забавног карактера. Сео сам и кренуо да размишљам и смишљам: каквих се све лепих имена нисам сетио! Али, узалуд! Ниједан од мојих предлога није узет у обзир и тако — нисам постао „Забавников“ кум. Страшно сам био разочаран. Свеједно, наставио сам да читам лист све до данас. Могао бих чак да кажем да сам за њега сентиментално везан: читао сам га као де-чак, младић, а читам га и као отац деце која га тако-ђе читају.

БОЛЕ СТОШИЋ,
глумац

КРАДУ
ИЗ
САНДУЧЕТА

Иако сам претплаћен на ваш лист, често га не доби-јам, јер га клинци из згра-де у којој станујем извуку из мог поштанског сандуче-та. То само показује колико је „Забавник“ омиљен лист.

Др ЈОВАН ЛАЛОШЕВИЋ,
дерматолог

УВЕК
РИПЛИ

Редован сам читалац „Политикиног забавника“ Читао сам га пре рата и чи-там га и данас. Наравно, не привлаче ме више оне теме које су ме интересовале као дечака. Оно што и даље са истим занимањем читам то је Рипли. Мислим да је ваш лист веома добар, уосталом

зато га и купујем сваког петка. Сви комплименти — „Забавнику“!

ДРАГАН НИКОЛИЋ,
глумац

ГЛАВНА
ЛИТЕРАТУРА

Стварно читам „Забав-ник“. Волим га, не само за-то што ми је то у детињст-ву била главна литература, већ што и сада могу у њему да пронађем многе заним-љиве ствари. Сем тога, и стрипови ми се допадају, почев од некадашњег Фла-ша Гордона, Рипа Кирбија до Хогара. Зато „Забавник“ читам од корица до корица, али прескочим фантастич-ну причу: не интересују ме такви текстови. То тумачим мањкањем своје маште! „Забавник“ није само за најмлађе и зато га не треба мењати, сем можда, повећа-ти, број страница и, нарав-но, рубрика.

Проф. др БОРИСЛАВ
ВУЈАДИНОВИЋ,
хирург

ОД
КЛАСИНЕ
ДО
ДАНАС

„Политикин забавник“?! Мислим да је добар, ретко добар, у ствари успео лист, пун занимљивости за читаоце различитих узра-ста и профила. Пре свега, едукативан је, васпитан. А онда — у Забавнику може-те да нађете толико разно-врсних ствари, популарно писаних и, посебно за децу, занимљиво пласираних тек-стова из историје, науке, у-метности, спорта, из свако-дневног живота... Његове теме обухватају све, од класике до нашег времена. Вр-ло су занимљиве, на при-мер, приче из народноосло-

бодилачке борбе, затим ру-брике о многим важним — кључним — догађајима и личностима из бурне исто-рије наших и других наро-да.

Др РАНКА КУИЋ
— професор Универзитета,
књижевник и књижевни
преводац

НИШТА
НЕ
БИХ
МЕЊАЛА

„Забавнику“, који пратим од првог броја, привукли су ме, пре свега, изврсни цртежи Волта Дизнија које сам у раном детињству обо-жавала. Мики је, онако скроман и пун врлина, по-седовао све оно што се од нас деце тражило да имамо. А онда је дошао Паја Па-так, оличење тврдоглавог, неспретног, али поштенног малог човека коме све иде тако смешно наопачке, као и малој деци.

Данашњи „Забавник“ је лепше и боље технички опремљен. Богатији је и по форми и по садржају. Шти-во је веома занимљиво и задовољава укус свих узраста, од 5 до 85 година. За-иста верујем да код нас не постоји публикација са та-ко великим распоном чита-лачке публике.

Посебно бих поздравила рубрике о анатомији човека и медицини уопште, које су дате на веома популаран начин. За похвалу је и то што је редакција уврстила изванредан стрип „Хогар Страшни“.

У „Забавнику“ не бих ни-шта мењала, али мислим да би требало упознати нашу публику са галским хумо-ром и то преко врхунских стрипова „Астерикса“ и „Та личног Тома“.

Др ВЕСНА ДРАМУШИЋ,
гинеколог

ТЕМЕ
И
ЗА
СТАРИЈЕ

О „Забавнику“ мислим све најлепше. То је заним-љив лист који може да

прати веома широк круг људи. Није само за децу и омладину. И старији у ње-му могу да пронађу „своје“ теме. Угодно га је прочита-ти.

АЛЕКСАНДАР ТИШМА,
књижевник

СВЕТ
МАШТЕ

За све нас којима је „По-литикин забавник“ био пр-ва лектира, овај лист остао је у најлепшој успомени. Мандрак, Флаш Гордон, Ми ки Маус, све су то за нас биле легендарне личности пуне боја, дирљиве живо-чности и сјаја. Те лично-сти које су извиравале из страница „Политикиног за-бавника“ и данас су осно-вица света маште који тра-је и делује у нама кроз друге књиге и друге ликове.

ИВИЦА ШУРЈАК,
фудбалер

ИЗМЕЂУ
ДВЕ
УТАКМИЦЕ

Читам ли „Забавник“? Како да не! Већ годинама, од пионирског тима „Хај-дука“ до капитенског места

у репрезентацији, он је са мном на припремама, паузи тренинга, између две утак-мице у хотелу или авиону. Мислим да је то добар лист

ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК

МИКИ, ХРАБРИ КРОЈАЧ ОД ВОЛТА ДИЗНИЈА

одакле не само млади могу доста да сазнају и науче. Радује ме што је и ваш и мој „Забавник“ дочекао та-кав јубилеј. Желим да их буде још много...

ЗОРАН ХРИСТИЋ,
композитор

ВАТРЕНИ
ЧИТАЛАЦ

„Политикин забавник“ је по мом мишљењу најбољи лист у Југославији! Чак и човек са искуством може из „Забавника“ штошта да сазна... Иначе, почео сам да га читам одмах после ослобођења и то оне прве, предратне бројеве које је неко од пријатеља успео да сачува. И ето, остао сам ва-трени читалац до данас: моја два сина и ја петком се просто отимамо о „Забавник“.

СТОЈАН МАКСИМОВИЋ,
архитекта

ПРЕПУН
ЗАНИМЉИВО-
СТИ

„Забавник“ је мој омиље-ни лист. Кад желим да се одморим, највише волим да читам баш њега, јер је пре-пун занимљивости из целог света. А Дизнијеви јунаци, упркос година, увек су не-надмашни и актуелни!

ДЕЦО, ДА ЛИ СТЕ РАЗМИШЉАЛИ ЧИМЕ БИСТЕ ОБРАДОВАЛИ СВОЈУ МАМУ ЗА 8. МАРТ ако нисте — препоручујемо вам

1. 100 НАЈБОЉИХ КУВАРСКИХ РЕЦЕПАТА ШИРОМ СВЕТА

Бирилица, 25 x 17 цм, 200 страна, пластифициране корице у боји.
ЦЕНА 120.— динара

2. Лени Кинг Ји КИНСКИ КУВАР

Латиница, 11 x 24 цм, 152 стране, броширано.
ЦЕНА 60.— динара

3. Ван Неп ЖЕНА ЗРЕЛИХ ГОДИНА

Латиница, 14 x 20 цм, 84 стране, броширано.
ЦЕНА 40.— динара

ИЛИ

ПРЕКРАСНЕ КЊИГЕ О ЕВРОПСКИМ МЕТРОПОЛАМА, О ЛЕПОМ ТАЈАНСТВЕНОМ СВЕТУ ИЛИ О ЗАНИМЉИВОСТИМА ИЗ СОВЈЕТСКОГ САВЕЗА

4. Јанез Станич и Марн Борозин ЛЕПОТЕ И ЗАНИМЉИВОСТИ СОВЈЕТСКОГ САВЕЗА

Ова занимљива књига илустрована са преко 280 илустрација у боји намењена је најширој читалачкој публици. Она не говори само о Москви, Црвеном тргу, Ермитажу и Кијеву, већ и о најудаљенијим крајевима ове велике земље распрострањене између Европе, Тихог океана, Северног мора и врхова Памира.

Бирилица, 22 x 30 цм, четворобојна штампа, 255 страна, 284 илустрација у боји, платнени повез са златотиском и заштитни омот.
ЦЕНА 400.— динара.

5. ЕВРОПСКЕ МЕТРОПОЛЕ

Бирилица, 30 x 22 цм, 237 страна, тврди повез.
Цена, 250.— динара.

6. Роланд Ген

ЛЕПИ ТАЈАНСТВЕНИ СВЕТ

Бирилица, 22,5x30 цм, 220 страна, платнени повез.
ЦЕНА 300.— динара

Издавачка радна организација „ВУК КАРАЏИЋ“, Београд, Краљевића Марка бр. 9

НАРУЧБЕНИЦА

Неопозиво наручујем књиге под бројевима:

А) ЗА ГОТОВО — са попустом од 20% (поводом 8. марта), плаћање поштару приликом пријема књига

Б) НА ОТПЛАТУ — у редовних месечних рата, с тим што месечна рата не може бити мања од 100.— динара. Рате ћу отплаћивати редовно сваког месеца, најкасније до 10-ог у месецу, по пријему књига, рачуна и одговарајућег броја уплатница.

(У случају спора признајем надлежност II општинског суда у Београду).

(Непотребно прецртати)

Презиме, очево име и име _____

Место, дан, месец и година рођења _____

Занимање _____

Назив и адреса радне организације _____

Овера о запослењу за купце на отплату _____

Потпис купца _____

Бр. л. карте _____

издате од СУП-а _____

Пензионери уместо овере прилажу претпоследњи чек од пензије.

Књиге можете подићи сваког радног дана до 15 часова у ИРО „ВУК КАРАЏИЋ“, Краљевића Марка 9., тел. 620-371, а можете их купити и у представништвима у Новом Саду — Лазе Костића 22, тел. 20-339; Сарајеву — Симе Милутиновића 10, тел. 22-773; Светозареву — Славке Ђурђевић б. б. згр. Б-3, тел. 23-313; и у Загребу — Николе Тесле 14/III, тел. 410-525.

ИСТИННЕ
ПРИЧЕ
СА ДИВЉЕГ
ЗАПАДА

ДВОБОЈ У ХОЛБРУКУ

**СВЕ СЕ ОДИГРАЛО МУЊЕВИТО, АЛИ
СУ ТРОЈИЦА ЉУДИ ЖИВОТОМ ПЛА-
ТИЛА ОДБИЈАЊЕ ДА СЕ ПОКОРЕ
ЗАКОНУ...**

Јахач који је тог раног септембарског јутра 1887. године лагано промицао главном улицом Холбрука изгледао је чудно. Чак и за град као што је био овај. Испод широког обода великог шешира његова плава коса падала је испод рамена. Два колта дугачких цеви висила су му о боковима, постављена тако да у сваком тренутку може да их повуче. Плаћени револвераши, могли су да помисле ретки пролазници који су се у то доба затекли у близини, да га већина ипак није добро познавала и да му на грудима није светлукла метална звезда шерифа за Навахо округ, на територији америчке државе Аризоне.

Необични представник за кона се зауставио пред коњушницом, сјахао, скинуо своју винчестерку са седла, а затим се, очигледно сасвим сигуран у правац којим треба да крене, запутио ка једној дрвеној једносpratници у непосредној близини главне градске улице.

Све је било спремно за почетак једног од најдраматичнијих двобоја у бурној историји америчког југозапада.

ПРАВИ ЧОВЕК ЗА ШЕРИФА

Шерифово име било је исто толико необично колико и његов изглед: Комодор Пери Овенс. Рођен је на једној фарми у Тенесију 1852. године. Дечак је врло брзо показао да се разликује од својих вршњака и да му његов немирни дух неће дозволити да се дуго задржи тамо где је дошао на свет. Већ са петнаест година напушта родитељски дом и одлази у Тексас где извесно време ради као каубој. Ни то не задуго.

У Аризону стиже са првим поштанским линијама и ускоро постаје чувар коња на Навахо Спрингс постаји — једној од најопаснијих на територији која се граничила са великим резерватом Навахо Индијанаца.

Сачувати драгоцене коње од Навахо ратника није било лако, али је Овенс свој посао обављао одлично и из бројних чарки по правилу успевао да излази као победник. Све до оног дана када га је опколила група индијанских ратника већа него иједна до тада и када је изгледало да овога пута „белог човека“ неће спасти

ни његова пушка ни вештина с којом њом барата. Опсада је трајала неколико дана, али је лукави Овенс штедео своје метке. А када би гађао, није му се дешавало да промаши. Када су се Индијанци на крају повукли, преостало му је муниције за још само један дан борбе.

Почетком 1880. године белци су одлучили да проблематичну постају напусте и тако избегну непрекидне сукобе са Индијанцима. Не сви белци. Овенс је у близини основао ранч за узгајање коња. Записи из тог

времена кажу да су са Овенсовог ранча излазили најлепши коњи које је Запад видео...

Године 1886. у том делу северне Аризоне основан је нови округ, а за главни град је изабран Холбрук, средиште ранчера. Округу је био потребан шериф, а већина становника се сложила да погоднијег човека од Комодора Перија Овенса нема.

Тог 4. септембра 1887. године, док се одмереним корацима приближавао дрвеној једносpratници, Овенс је још једном требало да

докаже да људи Навахо округа нису изабрали погрешног човека. У цепу је носио налог за хапшење Ендија Блевинса — осведоченог крадљивца стоке и убицу.

НИ У ИМЕ ЗАКОНА

У кући маме Блевинс налазило се четворо људи спремних на све: њена три сина, Енди, Џон, шеснаесто годишњи Сем и њихов зет Моуз Робертс.

У тренутку када је закорачио на веранду и закуцао на врата, Овенсова пушка немарно се клатила у руци коју је још држао спуштеном уз бок. Врата су се обавиру одшкринула, а на њима се појавио Енди Блевинс:

— Шта хоћеш, Овенсе? — набусито је упитао.

— Хоћу тебе, Енди. Имам налог за твоје хапшење.

— Сачекај мало, сад ћу ја.

Врата су се залупила уз тресак, а Овенс је, схвативши шта се дешава, у последњем тренутку одскочио у страну. Тамо где је до пре једног тренутка стајао, профијукао је метак. Уследио је блесак из шерифове пушке, а са друге стране затворених врата Енди Блевинс се мртав срушио на под.

Баш тада, са задње стране куће појавио се најстарији од браће Блевинс, Џон. Његов метак промашио је Овенса, тако да је шериф имао времена да се муњевито окрене у правцу новог нападача. Погодио је Блевинса у груди и овај се, рањен, само склокао уза зид. Иако није био мртав, Џон више сигурно није био ни за борбу.

Док се ово дешавало и Моуз Робертс је изишао да се обрачуна са шерифом. Још је нишанио, када се Овенс, ношен непогрешивим осећајем, окренуо ка њему и опалио. Ни овај метак није промашио циљ. И Робертс је био мртав.

Сада су се у кући налазили још само мама Блевинс и шеснаестогодишњи Сем. Решен да освети браћу, дечак је зграбио пушку и излетео на веранду. Из безумљена, за њим је истрчала и мајка која је покушавала да га заустави.

Успела је да га ухвати за руку у којој је држао пушку и да се испречи између дечака и Овенса. Чудни противници гледали су се ћутке читав минут, све док очајна мајка није на крају завапила:

— Он је само дете, шерифе. Њега не смеете да убијете.

— Жао ми је, госпођо, и дечак је у стању да повуче ороз. Натерајте га да бациту пушку и ја га нећу ни такнути.

Неизвесност је прекинуо Сем. Одједном се истргао из челичног загрљаја своје мајке и пушку уперивши право на Овенса. Пре него што је успео да потегне, Овенс је пуцао.

Још неко време стајао је шериф пред страшним призором, а онда се окренуо и упутио ка коњушници. Све се одиграло муњевитом брзином, али је троје људи платило животом одбијање да се покоре закону.

Легенда каже да Овенс никако није могао да заборави последњу и најмлађу жртву двобоја у Холбруку. Неколико дана после окршаја са Блевинсовима, шериф Навахо округа вратио је своју значку и — скратио косу. Комодор Пери Овенс више није хтео да убија. Ни у име закона.

ПРЕТРПАН

АФРИЧКЕ
ДРЖАВЕ

УЈЕДИЊЕНА
РЕПУБЛИКА
ТАНЗАНИЈА

Земља вечитог пролећа — Танзанија — настала је у пролеће пре петнаест година, уједињењем Тангањике и Занзибара. Прва је стекла независност децембра 1962. године, а друга годину дана касније. Пре тога обе земље су биле посед колонијалних сила: Тангањика — Немаца, па Енглеза, а Занзибар — арапских владара који су од овог острва створили независан султанат. Коначно, 20. априла 1964. настала је Уједињена Република Танзанија, која својим контрастима, опредељењима и природним лепотама изазива интересовање и увањавање савременог света.

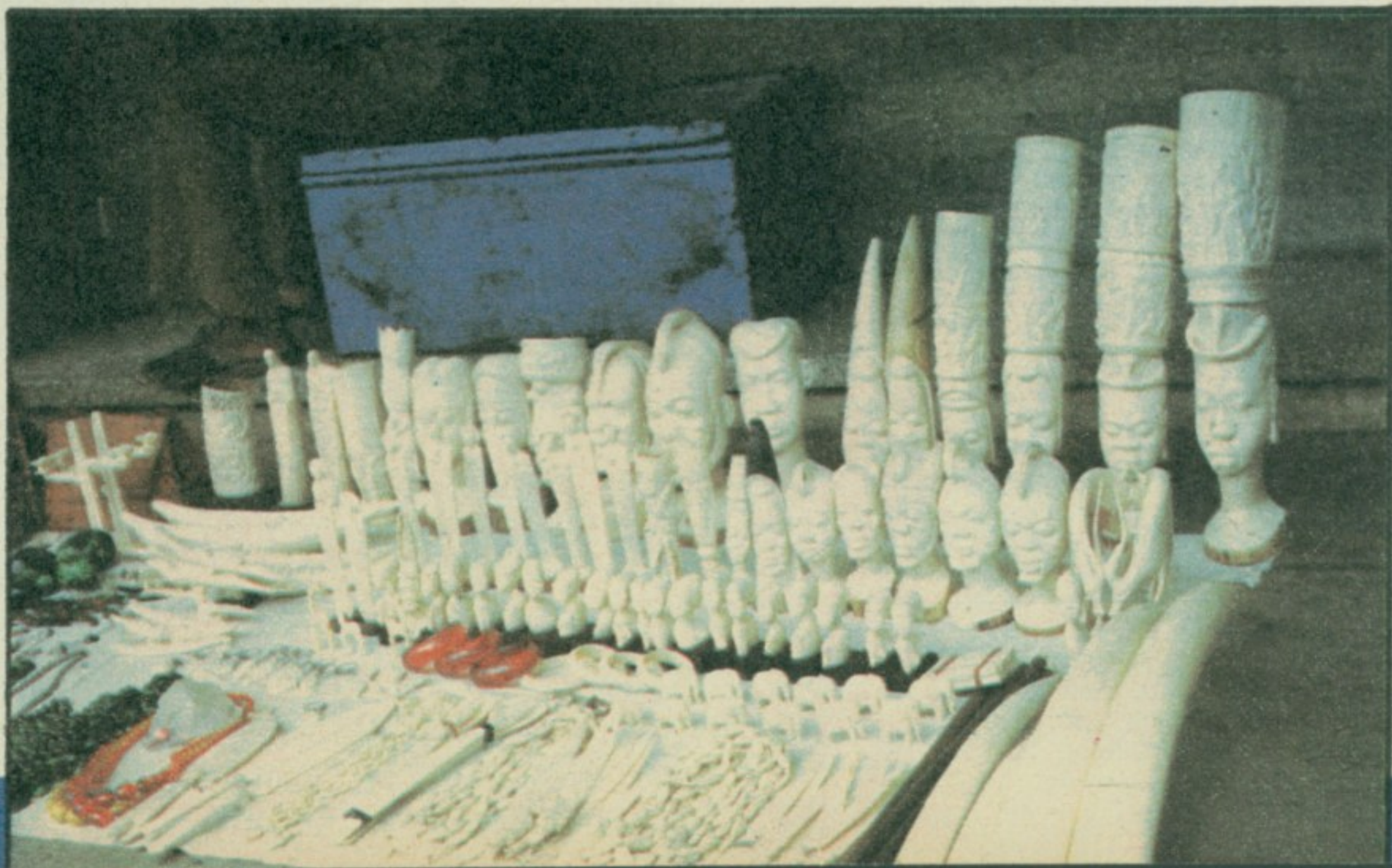
Текст: М. Тодоровић
Снимци: Тончи Бушелић

ПРИЈАВИ ПА ПРОЋИ — Први сусрет са Танзанијом за странца најчешће почиње на аеродрому у главном граду Дар ес Саламу (на слици). Сваког дошљака чека упитник са сијасет колона које мора да попуни пре царинске и пасошке контроле. Уз то, путник је дужан да пријави и сав новац који има с тим да га мења у банци. Приватна замена девиза или било какав други шверц нису дозвољени. Танзанија корача путевима изградње сопственог социјализма и у њој практично нема привилегованих слојева. Међу грађанима једнакост влада у много чему, па и у платама. Просечна месечна зарада износи око 1700 шилинга (1 шилинг — око 2,5 динара). Сваки члан руководеће партије у земљи ТАНУ (Афричка национална унија Тангањике) или владе мора бити сељак или радник и не сме учествовати у било каквим пословима капиталистичког или феудалног вида.

НЕКАД БИЛО ... — Призор на слици данас је права реткост у градовима земље „вечитог пролећа“, али не зато што нема купаца за домаће рукотворине од слоноваче, већ због индустријализације која обећава бољу будућност од трговине на плочнику. Све способне руке су запослене, а стране компаније углавном национализоване. Танзанија се сматра неразвијеном земљом. Има само 18 градских насеља, иако је по пространству велика као четири Југославије! Основу економије чини пољопривреда — гаји се конопља, памук, кафа, шећерна трска, дуван и каранфилић који успева на Занзибару. Злато, бакар и дијаманти, велико рудно богатство, још су под земљом. Највећи објект до сада изграђен је железничка пруга од Дар ес Салама до Лусаке у Замбији. Дело је кинеских руку и зајма. Петнаест хиљада Кинеза и 30 хиљада Танзанијаца положило је преко беспућа џунгле више од две хиљаде километара колосека, изградило 19 тунела и око 150 станица, подигло две и по хиљаде мостова ...! Верује се да Танзам, како се иначе пруга назива, стаје 866 милиона шилинга.

СЕОБА ПРЕСТОНИЦЕ — Предање говори да је привредно и трговачко срце Танзаније и једну од највећих афричких лука град Дар ес Салам (што значи — Небо тишине) основао 1857. године занзибарски султан на месту рибарског села. Данас у њему (на слици) живи 300 хиљада становника. Зграде су пренатрпане и једва се дише. Председник Џулијус Њерере, кога сународници често називају „мвалиму“ (учитељ), обзнанио је почетком октобра 1973. да се приступа изградњи новог главног града земље. За будућу престоницу изабрано је мало насеље Додома које се налази у географском средишту земље. Нови град подиже се за 350 до 400 хиљада житеља и само до 1980. године коштаће више од две и по милијарде шилинга!

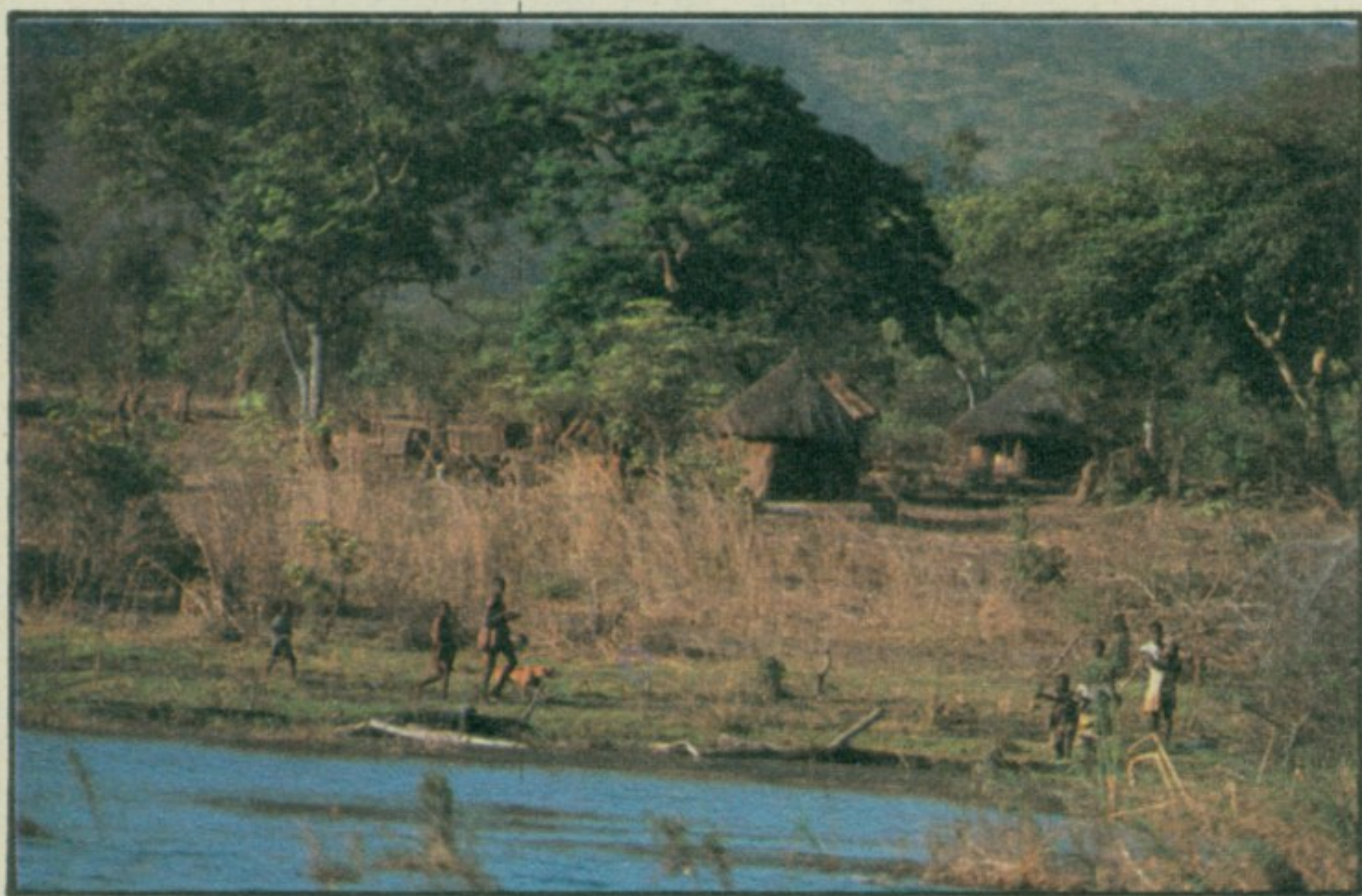

О НЕБОТИШИНЕ

КРАТАК ЖИВОТ — Деца су будућност Танзаније, али је животни век Танзанијаца кратак: по неким — само четрдесетак година! Највећи број становника припада групи Банту-племена, чак 94 одсто! Другу целину чине племена Сандаве и Тиндинга, трећу — Кушити и четврту, најмању, Нилоти. Некада је преко Тангањике водио трговачки пут робљем, док је острво Занзибар било главна пијаца за продају тих несрећних људи.

Танзанија има око 13 милиона становника и заузима површину од близу 940 хиљада квадратних километара. Земљиште је већином висораван. Због тога у Танзанији, иако се она налази у појасу екватора, влада блага клима: температура у приморју износи око 25, а на висоравнима 20 степени. Највеће планине су Килимандаро (5895 м) и Рунгве (3175 м). Службени језик — свахили, користи се и енглески. Новчана јединица — танзанијски шилинг. Основ спољне политике — несврстаност.

УЦАМА НЕМАШТИНУ СЛАМА — Вековима су танзанијске породице живеале као номади. Крећући се саваном за стоком били су без икаквих изгледа да им се, тако раштрканим, омогући школовање, хигијенски услови живота, лекарска помоћ. Како се у Танзанији 95 одсто становништва бави земљорадњом или сточарством, влада Џулијуса Церереа решила је да подигне уцама-села (уцама на свахилском, у слободном преводу, означава здружену заједницу) која треба да замене импровизована станишта (на слици). Основна обавеза сваког села је да само себе издржава. Пољопривредне вишкове откупљује држава. Зарађена средства власништво су свих задругара. Пресељавање Танзанијанаца у планирана села нарочито је било масовно 1974. и 1975. године. Рачуна се да таквих села сада има око осам хиљада и да је у њих пребачено готово цело пољопривредно становништво.

И БОГ ЛУКСУЗ ВОЛИ — Велика џамија у Мошију, јужно од Килимандара, пример је раскошне оријенталне архитектуре. Подигли су је Арапи који су оставили дубоке трагове свог боравка у Тангањики. Трговали су свим и свачим и стекли велико богатство. Садашње становништво Танзаније у целини је афричко. Азијаца има једва 135 хиљада. Европљана још мање — 15 хиљада. Према постојећим проценама, сваки четврти Танзанијац је муслиман, од четири становника један је католик, укупно половина становништва, у равноправном бројчаном односу, су протестанти и анимисти. Верско шаренило, одиста!

РАЈ ЗА ТУРИСТЕ — Недалеко од Дар ес Салама пружају се дивне плаже на обали Индијског океана. Кутак тих и примамљив, као што је тих и луксузни хотел „Нова Африка“ (на слици). Али туриста са дубоким џеповима је мало. Држава нуди и чувене националне паркове Нгоронгоро, Серенгети, Теренгире, Селоус — укупно једну десетину површине земље — за сафари и излете. Уопште, за туризам се много чини. Чак и обредни обичаји који су некад били света тајна, сада се приказују на јавним приредбама. У Танзанији табуа више нема.

Тереза Кесовија

Многи наши читаоци јавили су нам се са молбом да пишемо о ТЕРЕЗИ КЕСОВИЈИ. Највише писама стигло нам је из Скопља, Сиска и Осиека. Испунићемо им жељу и данашњи број посветити „првој дами“ домаће забавне музике.

Да је Тереза изузетна певачка личност доказала је безброј пута. На концертима и фестивалима Тереза својим гласом и темпераментном интерпретацијом никог не оставља равнодушним. Брижљиво одабране композиције, сарадња са Белом Јусићем и изузетна интерпретација доносе јој успех и признања не само код нас већ и ван граница наше земље. Желећи да увек изгледа свежа и нова, Тереза је прихватила, данас веома популаран, диско-звук. У новој светлости представила нам се на загребачком фестивалу про-

шле године изводећи композицију „Шта је остало од љубави“. И Терезин најновији ЛП носи исти назив. На великој плочи нашло се десет композиција у диско-звуку („Слиједи ме“, „Вјеруј ми, душо моја“, насловна нумера „Шта је остало од љубави“, „Не тражи ме“, „Твоје су руке у мојој коси“...).

После шестогодишње паузе, Тереза је најавила повратак француској публици. За продуцентску кућу ЕМИ у Паризу снимила је две мале плоче од којих сингл са нумером „Рођена сам тог дана“ („Je suis née ce jour là“), како сазнајемо, постиже запажен успех. Продукција ЕМИ снимиле и нови Терезин ЛП.

Планова за ову годину Тереза има много. Одржаће велик број концерата широм наше земље, а биће и учесник каравана МИС 79.

Чишњаци јављају... Вести из Бора

Пре годину и по дана у Бору је основана група ЧИК коју сачињавају: Вања Тијанић (вокал), Драган Лабан (соло-гитара), Драган Стојиљковић (ритам-гитара), Назиф Фазлијевић (бас-гитара) и Златко Пауновић (бубњеви). Ови младићи свирају рок-музику и већ су имали успешних наступа у Бору и околини.

Александар Тасић
Албанске споменице 10/34 Бор
(хонорар 100 дина.)

ХИТ-СТРАНА

БЕРЗА
ПЛОЧА

Продајем добро очуване ЛП плоче стране и домаће производње по повољној цијени. Сви заинтересовани добиће списак.
Мирсад Казовић,
19. фебруар бр. 8,
75400 Зворник

Продајем следеће ЛП плоче: „Nashville“, „Arriva!“ (ABBA) и „Модра ријека“ (INDEXI). Купила бих или се мењала за „Моје бубе“ (СУНЦОКРЕТ) и „Стари град“ (ДРУГИ НАЧИН).

Љиљана Станковић,
Цара Лазара 8-3/11,
16000 Лесковац

Продајем очуване синглове: „Hotel California“ (FAGLES), „Доћи у пет“ (AMBACADORI), „Можда мала зебра“ (ЗЕБРА), „Doctor Kiss Kiss“ (5000 VOLTS), „Ma Baker“ (BONEY M), „We Are the Champions“ (QUEN), „Fever of Love“ (SWEET), „The House of the Rising Sun“ (SANTA ESMERALDA).

Мирко Стоилков,
Трг цара Јована 5,
24000 Суботица

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

НЕ ТРАЖИ МЕ

Музика: Бело Јусић
Текст: Жељко Сабољ
Пева: Тереза Кесовија

Заједно смо били јучер,
Данас све до пет
Видјети те сад не желим
Ни за читав свијет,
Сва су свијетла погашена
Баш је мирна ноћ
Јавио ми ниси да ћеш
Изненада доћ,
Не знам што те

к мени води
Сумња или страх?
Бар ме мало ослободи
Нестаје ми дах,
Куцај тихо, немој гласно!
Не тражи ме тако касно
Видјети те сад не

желим ја
Куцај тихо, немој гласно!
Не тражи ме тако касно
Дај ми мало мира,
мало сна...

Сва су врата затворена
Град је тако тих,
Корац се твоји чују
Ја се бојим њих,
не знам што ми опет

спремаш
Добро или зло?
К'о да посла другог немаш
Зашто чиниш то?
Куцај тихо, немој гласно!
Не тражи ме тако касно...

ЛОКОМОТИВ ГТ

„Следећа рок-сензација долази са Истока, не са Запада“ — писало је на једној од првих Хит-страна, а ову истину изрекао је један британски новинар у познатом часопису „Нју мјузикал експрес“. Било је то у лето 1971., а реч је о једном од најпознатијих мађарских састава — ЛОКОМОТИВ ГТ. Група и данас наступа, а позиви за гостовања стижу из целог света. И ми смо имали прилику да је слушамо уживо пре две године.

Чланови састава ЛОКОМОТИВ ГТ могу се похвалити многим наградама; најдража им је она коју су понели са Фестивала у Токију и награда коју им

је доделило Министарство за културу у њиховој земљи. Велики признање за њих представљао је и позив да учествују на фестивалу поп-музике у Линколну 1972. године када су наступали чувени певачи и групе БИЧ БОЈС (BEACH BOYS), ФЕЈСИС (FACES), ЏО КОКЕР (JOE COCKER)...

На свом репертоару ЛОКОМОТИВ ГТ има и два рок-мјузикла која се изводе у будимпештанским позориштима. Колико је велика њихова популарност, сведочи и податак да у Мађарској има око десет милиона становника, а досад је продато 1,5 милион њихових ЛП плоча.

КЛЕШ (CLASH)

Све до распада СЕКС ПИСТОЛСА, група КЛЕШ је важила за састав број два у енглеском новом таласу. Распадом Пистолса, КЛЕШ је избио на прво место, али је шанса која им се указала била, изгледа, превелики залог за њих. Група је пролазила кроз многе кризе и само захваљујући вољи и упорности чланови су успели да се одрже на окупу.

КЛЕШ вуче корене из два сасвим различита музичка покрета у Лондону. Мик Џонс (Mik Jones), соло-гитариста, свирао је са једном лондонском глитер-рок групом, која је представљала чисту копију ЊУЈОРШКИХ ЛУТАКА (NEW YORK DOLLS), а ритам-гитариста и певач Џо Стример (Joe Strummer) наступао је са пуб-рок саставом 101. Среди су се у чувеној Портобело улици, која је тада била стедиште панкера. Заједнички погледи на политику и музику одмах су зближили ова два музичара и тако је рођена идеја о новом саставу. Нешто касније придружују им се Пол Сајмон (Paul Simon) као басиста и Тери Чајмс (Terry Chimes) за бубњевима. Тери се, међутим, никако није уклапао у састав, али група није нашла прикладнијег бубњара. Тери је учествовао и на снима-

њу првог албума, када је група већ имала уговор са диско-кућом С. В. С.

Први албум састава назван једноставно „The Clash“, издат и код нас, представљао је за своје време право ремек-дело. Гледано данас, увиђамо да се албум састоји од једноставних клишеа, мада су од пре две године то заиста били изрази гневних младих музичара.

У међувремену, пронађена је замена за Терија у Никију Хедону (Nicky Headon) и КЛЕШ су најзад кренули на своју прву турнеју. Она се показала као велико разочарање, како за музичаре, тако и за публику. КЛЕШ су постали прави рок-идоли и млади су од њих очекивали чуда, а када су среди једну сасвим просечну групу, били су дубоко разочарани. Чланови састава су, опет, на своје разочарање схватили да публика није увидела промене које су они унели у своју музику. Кап коју је препунила чашу био је сингл „Далјинско управљање“ („Remote Control“) који је диско-кућа издала без икаквих консултација са групом. КЛЕШ је овим потезом био тешко погођен и његови чланови су то и описали у свом следећем синглу „Потпуна контрола“ („Complete Control“) који су одмах издали. После овога долази вероватно најтежи период за групу. Изгубивши потпуно оријентацију, стварају песме које се не могу ни поредити с претходним. Једина добра композиција из тог периода била је „White Man in the Hammersmith Palais“ која је на ранглисти песама 1978. године, чувеног

музичког часописа „New Musical Express“, нашла своје место међу 10 најбољих.

КЛЕШ су се после дугих трагања на крају одлучили за повратак рок-ен-ролу. Поред свих контрадикција и оптужби да су се једитно продали, они су сматрали да је то једини излаз. Прошлог новембра изишао је и други албум групе „Дајте им довољно конопца“ („Give Them Enough Rope“). Највећу пажњу привукао је продуцент све плоче Сенди Перлмен, иначе члан групе БЛУ ОУСТЕР КАЛТ (BLUE OYSTER CULT). Многи су избор продуцента схватили као покушај чланова КЛЕША да се прилагоде америчком тржишту, јер је познато да се група спрема да окуша срећу и у Новом свету. Критика је била приликом резервисана према новом албуму, али публика га је одмах прихватила и он се још налази на енглеским листама популарности.

Последњу турнеју група КЛЕШ имала је пред крај прошле године. То су били њихови најуспешнији досадашњи наступи. Публика их је најзад прихватила онакве какви јесу и сада концерти пролазе у изванредној атмосфери. Материјал који изводе већином је са последње плоче, али на крају концерта за публику свирају и најпопуларније композиције. И данас најдубљи утисак на посетиоце оставља „Бунт белих“ („White Riot“), њихова сигурно најбоља композиција са првог албума, која је у међувремену постала нека врста химне новог таласа.

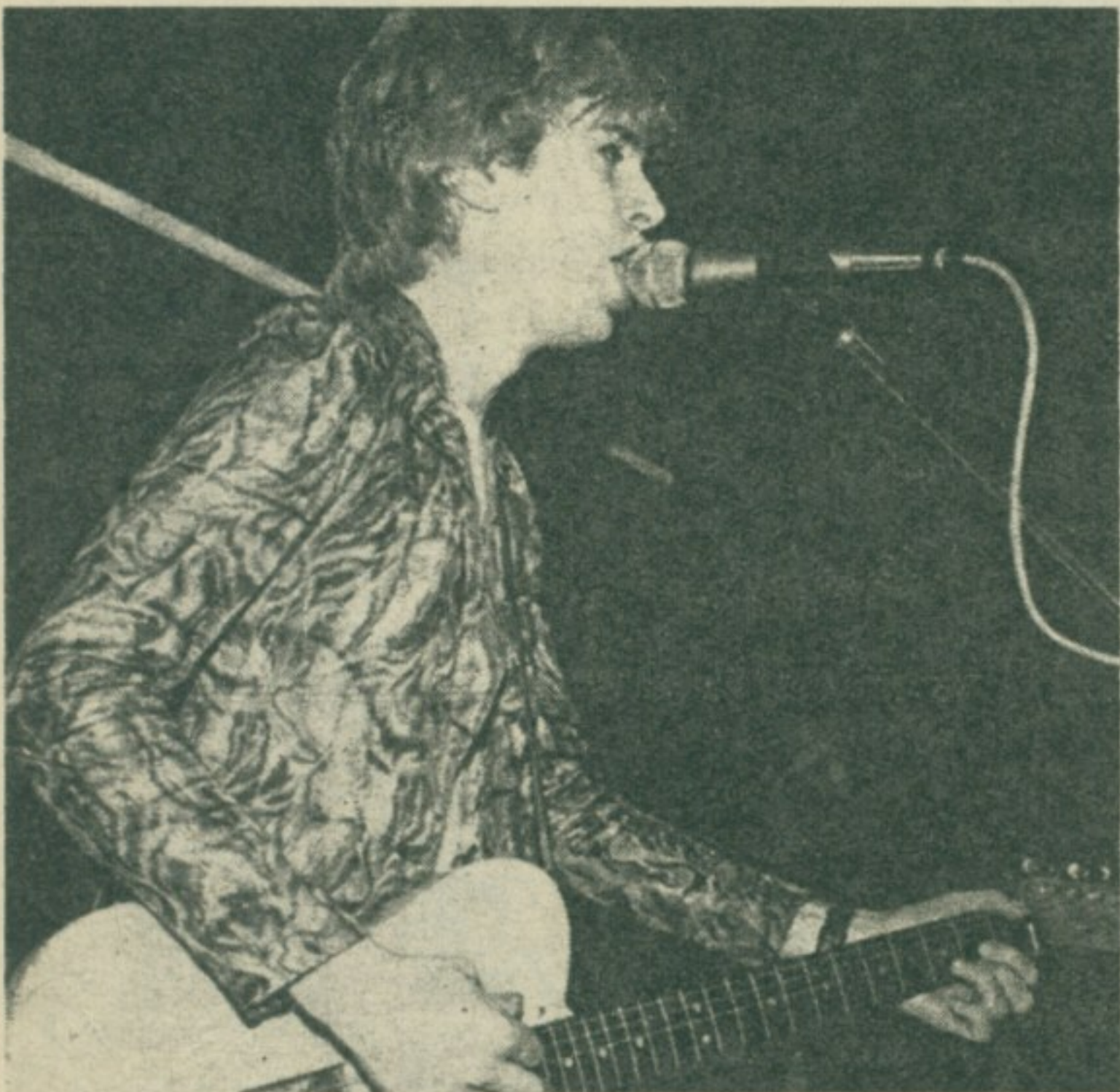
ОНЛИ УАНС (THE ONLY ONES)

Група ОНЛИ УАНС већ дуже времена представља наду енглеског новог таласа. Критичари је сврставају у сам врх тог покрета, мада је публика и даље не прихвата. Деби плоча „Јединствени“ („The Only Ones“), која је изашла летос, није постигла комерцијалан успех и поред изванредних критика које су је дочекале. Нешто више среће група је имала са синглом „Друга девојка, друга планета“ („Another Girl, Another Planet“, који се нашао и на листама популарности, мада само за кратко време.

Групу ОНЛИ УАНС основали су Питер Перит (Peter Perrett), гитариста који је и пре тога био познат по својим оригиналним композицијама и текстовима, и соло-гитариста Џон Пери (John Perry), из Бристола, чије је име било популарно у локалним оквирима. Нешто касније придружили су им се басиста Алан Меир (Alan Mair) и бубњар Мајк Кели (Mike Kellie), који је раније свирао са СПУКИ ТУТ (SPOOKY TOOTH) и Питером Фремптоном. Вероватно импресионирана именима у саставу, диско-кућа CBS, једна од највећих у Америци, одмах

је склопила уговор са групом, сматрајући да ће ОНЛИ УАНС направити нов СЕКС ПИС-ТОЛС. Али, очекивања се нису испунила.

Комбинујући Перијеву емоционалност и две бучне гитаре, ОНЛИ УАНС су заиста постали „јединствени“ (што у преводу и значи њихово име). Њихов једини недостатак је недовољна убедљивост на концертима. Ако тај проблем некако преброде, сигурно ће у догледно време испунити наде које критика у њих полаже.

ДОРС (the doors)

Децембра прошле године појавила се нова плоча Џима Морисона (Jim Morrison) и групе ДОРС — „An American Prayer“. Чланови састава су на овој плочи радили више од две године, желећи да им албум буде заиста изузетан. Састављена од до сада необјављених материјала ова плоча нам још једном потврђује да је Џим Морисон био један од најзначајнијих личности рок-музике. Неколико композиција из шездесетих година, неколико песама узетих са Џимовог недовршеног албума поезије и невероватна верзија композиције „Блуз из куће крај пута“ („Roadhouse Blues“) — довољно да нас подсети на све квалитете ове групе. Очигледно је да су Робин Кригер, Реј

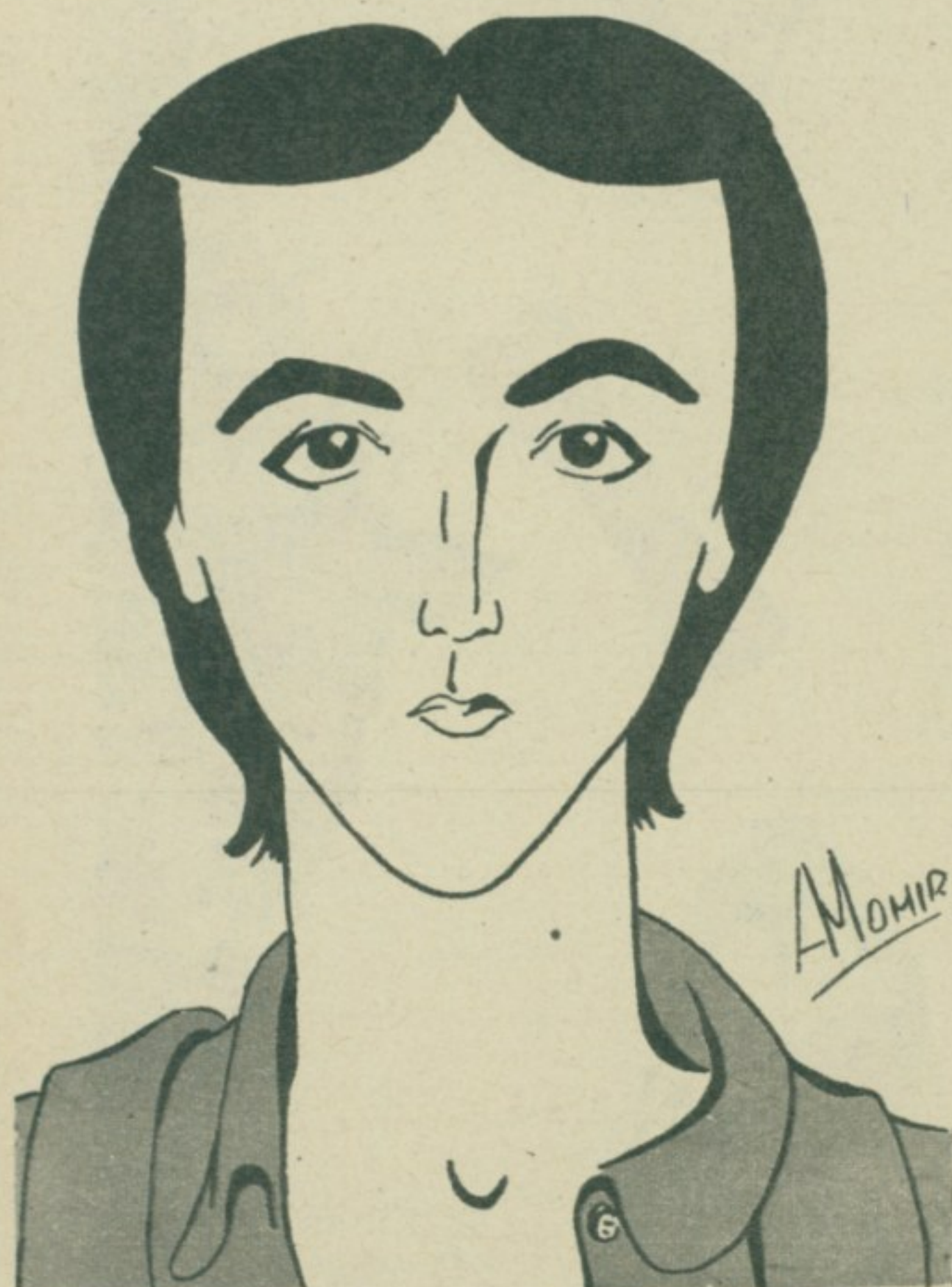

Манзарек и Џон Дебсмор пришли овом подухвату са праве стране. Музика компонована као пратиља Џимовим песмама изванредно се уклопила, а и избор осталог материјала је прворазредан. Чланови групе изјављују да ће можда издати и један албум уживо, јер су преслушавајући траке са концерата наишли на доста доброг материјала.

Многи сматрају да се група ДОРС угасила у најбољем моменту, јер њихова последња плоча са Џимом Морисоном „L. A. Women“ представља право ремек-дело. „An American Prayer“, који се може сматрати као њихов последњи заједнички успех, остварење је које још једном приказује све квалитете ових изузетних музичара.

Са плочом се добија и књига поезије и цртежа Џима Морисона. Можда ћемо је ускоро видети и у нашим продавницама.

* НАША КАРИКАТУРА *

ОЛИВЕР МАНДИЋ

Топ-Акте

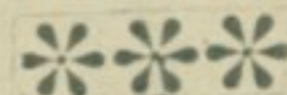
ФЕБРУАР 1979.

ДОМАЋА

1. ВОЛИО САМ ТАЊУ — Сребрна крила
2. ИДЕШ МИ НА ПЕРВЕ УУ
3. ЛУТКА СА НАСЛОВНЕ СТРАНЕ — Рибља чорба
4. ОПРОСТИ МИ — Дејан Петковић
5. ТАМО ПРЕКО ДУНАВА — Резонанса
6. САМИ СЕБИ МИ СМО КРИВИ — Море

7. НЕК СЕ ЗНА — Ватрени пољубац
8. ТЕНЦИ-ТАНЦИ — Смак
9. ОД МОТЕЛА ДО МОТЕЛА — Парни ваљак
10. ЛОШ ГЛАС Здравно Чолић

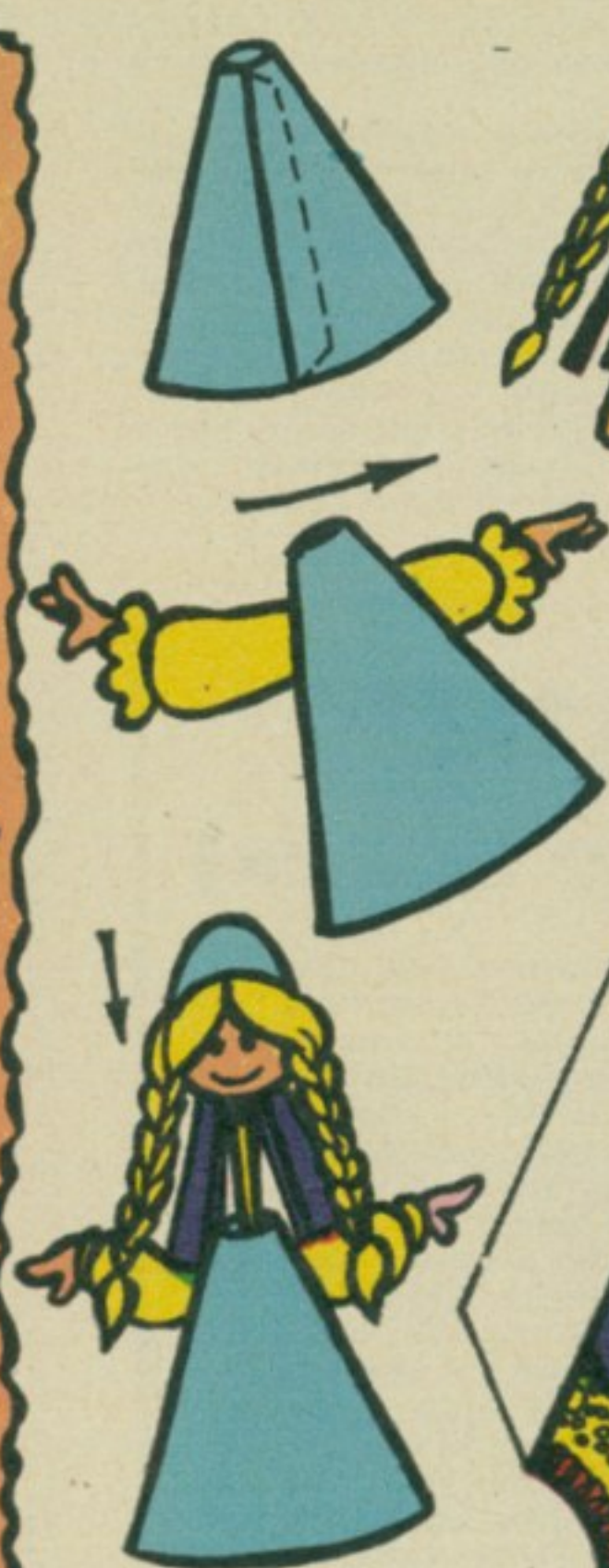
СТРАНА

1. I LOST MY HEART TO A STARSHIP TROOPER — Sarah Brightman/Hot Gossip
2. IN THE BUSH — Musique
3. CRYING, WAITING, HOPING — Reckless Eric
4. HIT ME WITH YOUR RHYTHM STICK — Ian Dury
5. RAMA LAMA DING DONG — Rocky Sharpe and the Replays

6. BICYCLE RACE — Queen
7. MY BEST FRIEND'S GIRL — Cars
8. ALWAYS AND FOREVER — Heatwave
9. YOU STEPPED INTO MY LIFE — Melba Moore
10. YOU NEEDED ME — Anne Murray

ПРОСЕЦИ
ПО
ЦРТИЦАМА

ЗАЛЕПИ

Ушчин кућњак

НАЈЛЕПШЕ ЛУТКЕ СВЕТА

ПОЉКИЊА КШИЊА

Ово је ношња из пољског града Кракова. Све делове лутке: тело, руке, украс за главу и машину налепите на хамер, па исеците. На телу, на местима обележеним цртицама, просеците жилетом. Узмите пинг-понг лоптицу, пробушите је, па увуците кроз рупу чачкалицу. Пазите да рупа не буде превелика, јер чачкалица не сме да се помера. Пинг-понг лоптицу обојите ружичастом темпером. При бојењу четкицу најпре насапуњајте, па онда умочите у боју, да би боја боље прилађала за површину пинг-понг лоптице. Затим нацртајте и луткино лице. Узмите жуту вуницу (Пољкиње су најчешће плавуше) па је одрежите и залепите тако да можете да уплетете дугачке кичке (девојке из Кракова носе једну кичку спреда, а једну на леђима, па тако и ви наместите својој лутки). Затим ставите украс за косу и његове крајеве залепите са задње стране, један за другим, а за косу (као што се види на нашим сликама). Затим узмите и исеците траку која урамљује целу нашу слику, па одсецајте комаде дужине 18 см, пресавијте их напода и залепите једну страну за другу дуж наличја, па четири или пет таквих трака залепите позади за украс на глави. Преко ових трака залепите машину (како се то ради види се на нашим сликама).

Тело лутке савијте у купу и залепите по означеном месту. Затим кроз прорезе увуците руке (као на слици), па на крају увуците већ направљену главу.

РУКЕ

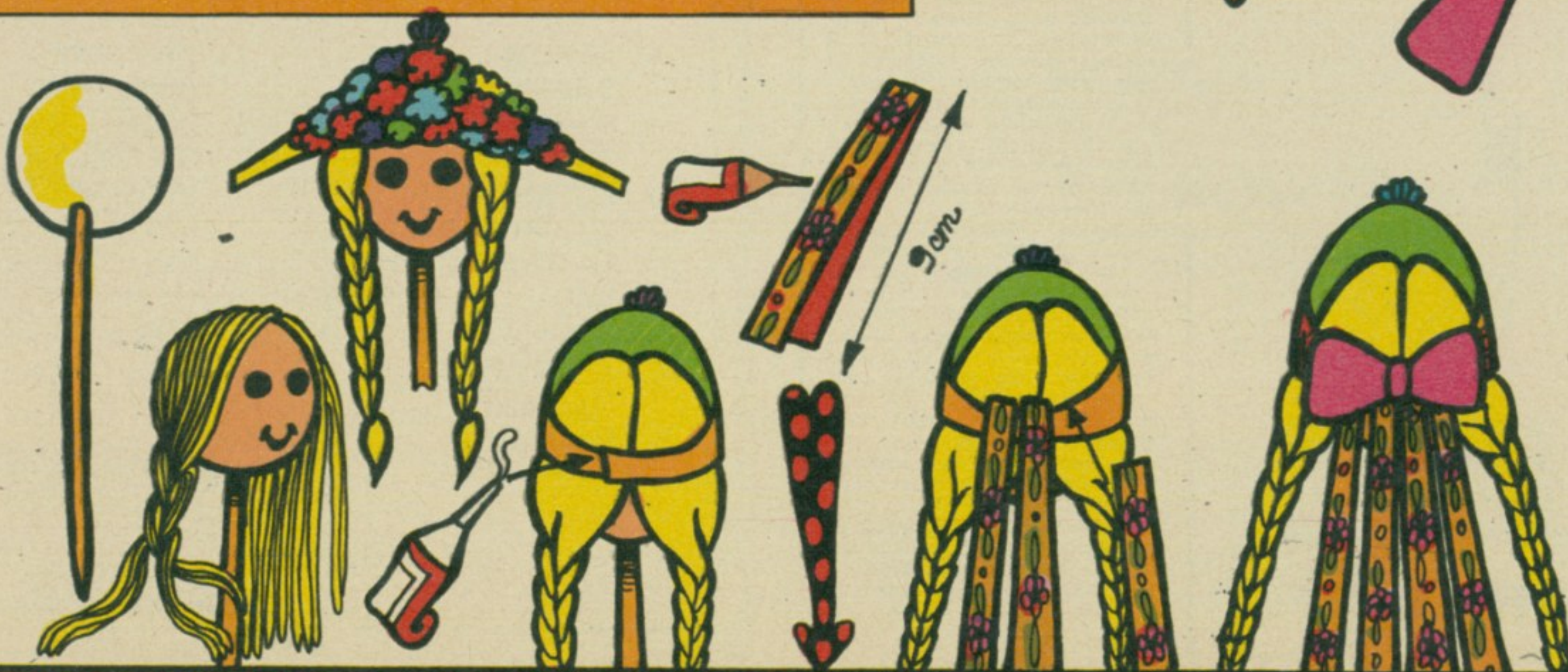
ТЕЛО

МАШИНА

УКРАС ЗА ГЛАВУ

ТРАКЕ
ЗА КОСУ

ШАЛЕ ВЕЛИКЕ И МАЛЕ

БАР ДВА ЈЕЗИНА

Миш зачује лајање испред своје рупе, па сап срећан истрчи напоље да би се захвалио псу који је отерао мачку. Али, тамо га дочека мачак и одмах прогута.

— Нано си успео да миша измамиш напоље? — запита други мачак.

— Драги мој — одговори први мачак — тешко је данас опстати ако човек не говори бар два језика.

НАО ЗУБНА БОЛЕСТ

— Престаћу да идем на концерте, у позориште и биоскопе — каже старији човек свом познанику — над год одем, поред мене седи једна старица која непрестано грицна кикирини и једе бомбоне.

— А зашто не промениш седиште?

— Нано могу, над је то моја жена.

ТАМАН ПОСЛА

На грудима једног пројана стоји табла, а на њој пише — слеп.

— А нано онда читате те новине? — заједљиво га запита пролазница.

— Ја? Таман посла! Само гледам слине!

ПРЕДНОСТ

Два затвореника срећу се први пут у ћелији коју ће морати да деле.

— Нолико си година зарадио? — пита један.

— Петнаест, а ти?

— Десет.

— Е, онда узми претвет близи вратима јер ћеш први да изађеш.

ПРОМЕНА

— Здраво, Марно! Нано си? Готово да те нисам препознао. Ослабио си најмање 15 килограма. Променио си боју носе, пустио си бркове, чај и друкчије ходаш!

— Слушајте, ја се не зовем Марно, већ Горан!

— Охо! Чак си и име променио!

БОЉЕ РЕШЕЊЕ

Жена мужу: — Ленар ми је саветовао да месец дана одем на море, после тога 15 дана на планину, 20 дана у село и 25 дана на неко језеро. Драги, где ћеш ме прво одвести?

— Другом лекару!

МИНИ ФОРМУЛЕ МАКСИ УСПЕХ!

matematika

MINI
FORMULE

30 ДИН.

fizika-hemija

MINI
FORMULE

30 ДИН.

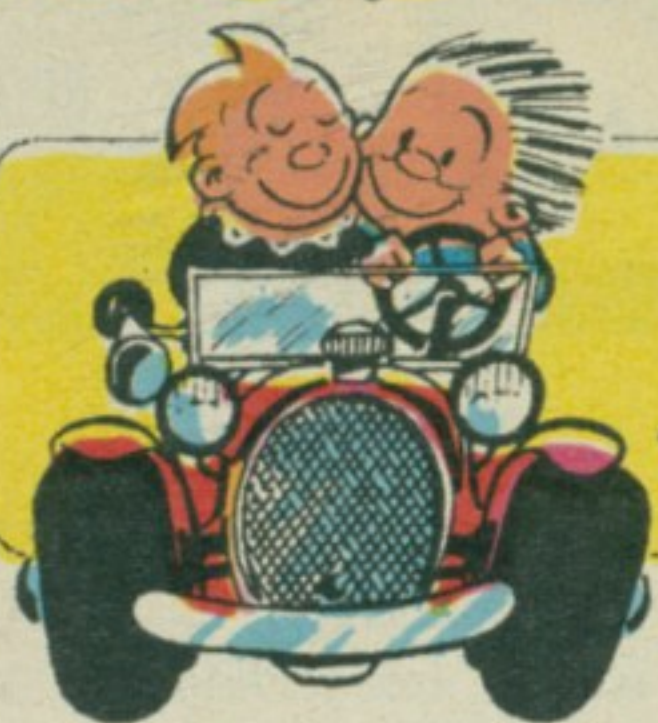
Комплет 50 ДИН.

Драги читаоци

На нашој слици видите популарне књижице МИНИ ФОРМУЛЕ у природној величини.

- МИНИ ФОРМУЛЕ садрже све формуле из математике, физике и хемије.
- МИНИ ФОРМУЛЕ су универзални приручници за основце, средњошколце и студенте.
- МИНИ ФОРМУЛЕ можете наручити дописницом или писмом. Послаћемо одмах. Платићете када примите. Наша адреса је:

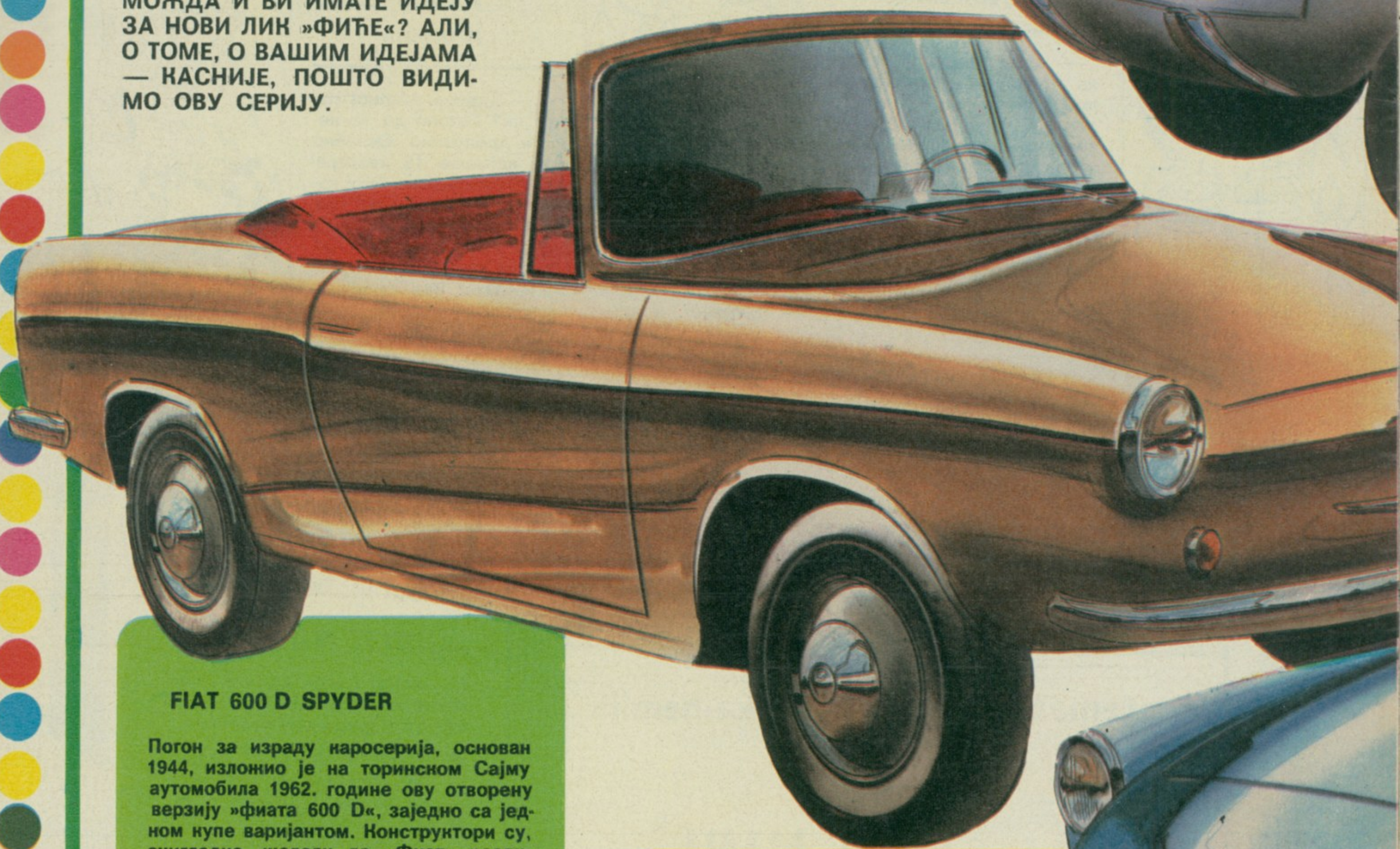
Биро за публицистику — МИНИ ФОРМУЛЕ
71000 САРАЈЕВО ул. Валтера Перића бр. 3/III

ЗАБАВНИКОВ
САЛОН
АУТОМОБИЛА

ЗАР ЈЕ ТО ФИЋА?

»ФИЋА« НЕ МОРА ДА ИЗГЛЕДА САМО ОНАКО КАКО СМО НАВИКЛИ... ЗАВИСНО ОД НАМЕНЕ ПОЈЕДИНИХ МОДЕЛА И МАШТЕ ДИЗАЈНЕРА, »ФИЋА« ЈЕ У ИТАЛИЈИ ДОБИЈАО РАЗЛИЧИТА ОБЛИЧЈА. МОЖДА И ВИ ИМАТЕ ИДЕЈУ ЗА НОВИ ЛИК »ФИЋЕ«? АЛИ, О ТОМЕ, О ВАШИМ ИДЕЈАМА — КАСНИЈЕ, ПОШТО ВИДИМО ОВУ СЕРИЈУ.

FIAT 600 D SPYDER

Погон за израду каросерија, основан 1944, изложио је на торинском Сајму аутомобила 1962. године ову отворену верзију »фиата 600 D«, заједно са једном купе варијантом. Конструктори су, очигледно, желели да »Фиаат« реализује ове моделе. Међутим, остало је само на жељама.

FIAT 600 D
COUPE MORETTI

Ћовани Морети је своју радионицу основао још 1927. године, али је тек после другог светског рата почео и израђивати каросерије. Године 1963, на бази »фиата 600 D«, реализовао је ову лепу и елегантну каросерију са предњом масном нојом је искључиво служила као декорација. Ипак, била је израђена само једна мала серија.

**FIAT 600 D BERLINETTA
AERODINAMICA MODELL «Y»**

Пининфарина, један од најпознатијих италијанских и светских каросери-ста, израдио је један врло занимљив модел на бази «фиата 600 D» који је служио за испитивање аеродинамичних својстава каросерије. Било је израђено више верзија са и без задњег репа, са двоја и чет-вора врата. Ова варијанта на слици дала је у аеродинамичном тунелу врло добре резултате, а модели су првенствено служили за ек-сперименте.

Текст и цртеж: Георг Гедл

Пролој

Гледано са стране могло се учинити да човек мирно спава заваљен у фотељи. Али, ако би неко дуже остао с њим, доживео би да кроз минут-два зазвони сигнал за узбуну. Човек би се истог трену покренуо према екрану и са видљивим напором загледао у тачке што су титрале, у сазвежђе лампица и светлећих бројки. Уморне очи боље од речи говориле су о томе како је варљив први утисак.

Враћао би се натраг у фотељу и тек што би задремао, поново би се зачуо сигнал: брод је пролазио кроз облаке метеора који су се ковитлали кроз свемир, као песак који ветар ковитла пустињом.

Три, четири дана — он се више није сећао колико већ није склопио очи, зато што је стално радио сигнал за узбуну. Можда је већ и пет дана од тренутка кад се покварио аутоматски навигатор. А можда је прошло од тог тренутка и шест дана? Остала је само једна могућност — стићи до краја метеорске скупине. Али, ритам једнаких упозорења о опасности уљуљкивао га је. Можда би најбоље било прво се наспавати? Није могао рећи колико је, чак ни приближно, времена прошло, откад га је електрични импулс пробудио последњи пут. Не отварајући очи, подигао је руку и помислио: „Спавати... најзад спавати!“ Чинило му се да је опасност минула. У сваком случају, метеори су били мање зло. Његова рука је сама од себе извукла жице сигнализације.

Само на тренутак, кроз сан, видео је брод, незаштићену љуску у океану времена и пространства, и метеор који му је пресецао пут у свом смртоносном лету.

Акорд у гуру

Чудно осећање није напуштало Сухарјева: беличасти облаци и зелени квадрати поља, реке и белоснежна постројења ракетодома — све је то неочекивано испливало испод облака. Изгледало му је као да им је сликар удахнуо живот сликајући их на платну. Није веровао да ће се лет завршити сада, овог тренутка.

Ударац амортизера и он осети мучнину. Код степеница се зауставио аутомобил.

Њена коса је лелујала на ветру. Светао капут, витке ноге, она се смеши... Ана... Ваздух је био пун звукова, чули су се далеки одједи саобраћаја, људски гласови, цвркулт птица. Са стране је нешто метално шкрипало и зујало, за десет година он је заборавио те зву-

ке. Она му је потрчала у сусрет. Он је то и очекивао. Стајао је на врху степеница: ветар и мирис траве су га опили.

Њене потпетице лупкале су по степеницама. „Драги Волде...“ — она је тешко изговорила те две речи. Тек тада је приметио да су јој очи пуне суза. Желео је да нешто каже... Усне су се покренуле и он зари лице у њен капут.

Хиџоџеза професора Гамова

Професор Гамов кратко поздрави и позва Волда у кабинет, па без сувишних речи пређе на службени део посла.

— Важна појединост. Сопствену, радну хипотезу имамо, ма како необична била. Али ситнице су увек важне, нарочито у овом случају. Ви кажете да сте се у тренутку буђења бацили према екрану. На екрану није било ничега: ни трага облацима. Можда је то у потпуности реално... Али ништа друго није привукло вашу пажњу осим те плоче? Зар не? — Гамов је пажљиво посматрао саговорника.

— Не, ништа. Ништа више, јер бих вам о томе рекао већ раније. Осим што сам осетио слабост и вртоглавицу, о чему сам вам већ говорио. Не, све је било као и обично. Затим сам нашао у џепу ово — и Волд додирну плочу која је лежала на столу. — Она ме је толико заинтересовала да сам о њој говорио...

— Но, добро — Гамов се нагнуо над сто, склонио плочу и пажљиво погледао Волда испод наочара. — Добро. Сада ме слушајте пажљиво, јер то треба да знате. Метеори су на неколико места пробии ракету. — Гамов је застао, намерно наглашавајући последњу реченицу. Његове очи су пажљиво проучавале саговорника, а рука је потражила цигарету. — Ракета је била изрешетана, а вратила се цела. Како ви објашњавате тај парадокс? Морате поверовати у то што вам говорим. Нашли смо трагове ремонта. То је било веома тешко, невероватно тешко... на томе су радили јувелири. Замислите девет рупа! Не, не, слушајте пажљиво, причаћу вам све по реду. Ви ипак морате знати... Јасно, осам пробоја било је резултат првог. Први метеор је избацио којекакве инструменте, а затим је почело, удар за ударом. Могу да замислим како је то изгледало... Али ви сте, Волде, тада већ били мртви. — Гамов је пружио кутију с цигаретама свом саговорнику, истовремено прекидајући погледом Волдова још непостављена питања.

— Вас више није било — замишљено је поновио. — Јасно, дозвољавам да је то само моја хипотеза, али другачије не би могло бити. Затим, када се пилот пробудио и ракета кренула по старом курсу, го више није био тај пилот и та ракета. На ракети је извршен ремонт, као што сам вам већ рекао, а пилот је био верна копија правог пилота. Ви нисте Волд, тешко вам је да у то поверујете. А у исто време ви сте Волд, у шта је нама тешко да поверујемо...

Завршивши, Гамов се сагнуо да узме цигарету. Волд је у његовом изгледу приметио нешто, што раније није примећивао. Све ово што му је рекао професор, он је схватио као неспоразум, али ни у ком

ПОВРАТАК

случају није му падало на памет да помисли како је један од њих двојице полудео.

— Ево копије званичног извештаја о прегледу ракете после повратка. — Гамов је из фиоке старомодног стола извадио неколико страница куцаних машином. — Не журите, погледајте пажљиво, нарочито закључке. Нећу вам сметати.

Професор се повукао према библиотеци. Хемијске анализе... анализе састава — све нормално. Старост метала... дијаграми... труп ракете и на њему рупе... Волд је избројао девет мрља које су се разликовале по физичком саставу... Да то су плоче — то је

да човек полуди — те мрље на дијаграму су трагови ремонта.

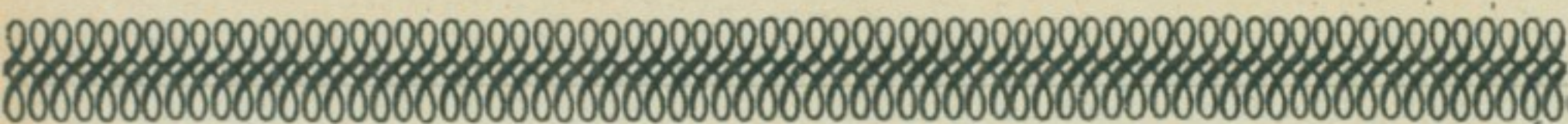
— Слушајте — Волд је тихо позвао професора који се правио да држи неку књигу у библиотеци. — Ви сте успели да сазнате шта је то што сам тада нашао у џепу? Колико се сећам, све је почело од плоче?

— Не. Појма немам. Значење плоче тешко је открити. Она је остала случајно, њу нису могли намерно оставити. То би било у супротности с њиховим плановима. Девет мрља и пилот... Они су учинили све да би прикрили оно што се одиграло. То им је скоро успело. Плочу су заборавили они. Али, то је нама било довољно.

ЈЕДНА
АЛИ
ВРЕДНА

Незнање је увек спремно да се само себи диви.

(Никола Боало)

Као кроз сан видео је метеор који му је пресецао пут у свом смртоносном лету.

Ми одлично знамо, Волде, наше могућности. Знамо на што су способне наше руке и наш мозак. Створили смо чврсто здање науке, савршене машине и аутомате. Но никада пре вас ниједна људска рука није могла држати сличну стварчицу. Зашто? Успео сам да микроскопски испитам мали део плоче. Атоми су сложени као цигле. Најразличитији атоми. Не могу извести никакав разуман закључак. Чудан мозаик молекула и атома. Опростите, распричао сам се, а требало би да ћутим јер се ово за сада не може објаснити речима. Нашли смо траг, Волде, и ви бисте морали да нам помогнете.

— Невероватно, професоре...

Потребни су вам докази... чињенице...

— Нема других чињеница. Ни чега осим овог о чему сам вам говорио — одговорио је професор полако. Заћутис је дуго мрвећи цигарету међу прстима.

— Какви су то били облаци, Волде? — нагло је запитао. — Тачније, желим да вас питам какви су то били метеори? Конфигурација, тежина... макар приближно? Можете ли да ми одговорите?

— Не. Осим тога, да ли је то тако бажно?

— Да ми је знати, да ми је знати... — тихо је гунђао Гамов. — Ми једноставно не можемо бити на њиховом месту, а они... Уосталом, нећемо да фантазирамо.

Његове велике очи скриве су се за стаклима наочара, за одсјајем светлости на избоченим стаклима.

...Мрак је стварао илузију самоће. Вече је било тихо и јарке звезде жмиркале су тако мирно да Волд није чуо ништа друго осим својих корака.

У мислима је продужио разговор. Сасвим неочекивано, осетио је да у професоровим образложењима постоји слаба тачка? Али која? Непријатни метални професоров глас поново га је и поново уверавао, смиривао... Да он је у праву. Чињенице. Логика. Необориви закључци. Значи све је тако било? Слабу тачку није налазио.

„Одлично се сећам како је то било — покушао је он по ко зна по који пут да се у мислима супротстави професору. — Заспао сам, а затим сам се пробудио. Све је било у реду. Одлично сам се осећао. Сећам се свега зато што сам то ја, Волд Сухарјев, и нико други. Бежао сам са часова биологије у биоскоп заједно с Кољком Утриловим. Компас са сатом су ми поклонили за рођендан и ја сам се хвалио девојчицама. Једна ме је молила да јој га дам и разбила је сат, компас је остао читав. Она се тада страшно уплашила. Сажалио сам се. „Престани да плачеш — рекао сам јој — мени се сат и тако није свиђао и добро је што си га разбила. Спријатељили смо се...”

Реалистичко финале

Ишли су алејом која је била слична коридору; десно и лево жбуње, нешто даље дрвеће. Професорове живе очи које су га гледале иза наочара поново му синусе у мислима. „Старост метала“ — то је из званичног документа. Дијаграм, таблице, фотографије... Његова ракета, тешко је поверовати да је тако ружно склепана ствар могла још недавно да лети... Чврсто је ухватио Ану за руку. Изгледало је као да се сан наставља. Пре него што ће завршити са свима, он је рекао...

— Ана, можда би требало реч „хипотеза“ заменити речју „реалност“. Мислим да Гамов...

— Престани — прекину га она — ја нећу да чујем то име. Све је у реду. Веруј ми, ја то знам боље од Гамова.

— Али, Ана, то је слично истини. Она се одједном зауставила и окренула према њему.

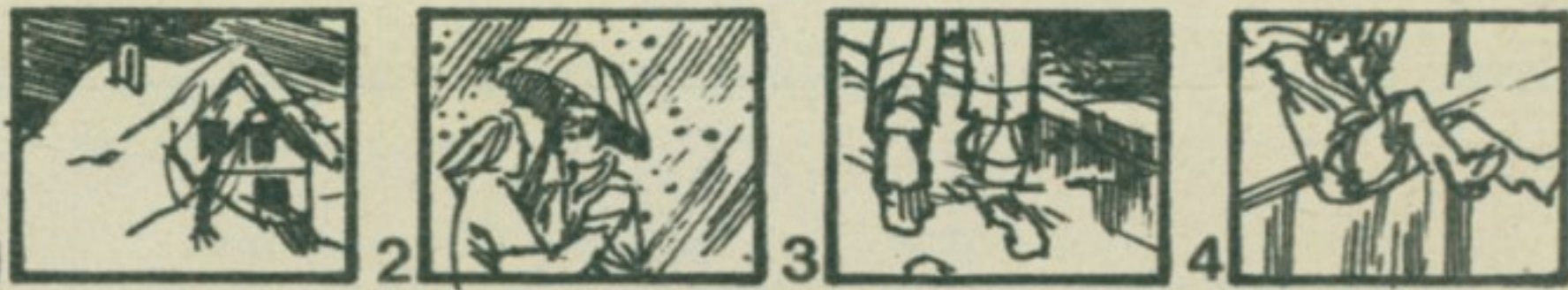
— Глупане — брзо је рекла — у твојим речима нема логике. Не мислиш ваљда, да ћу ти веровати чак ако би то и било тачно? Ваљда не мислиш тако?

укрштене речи

ЗИМА, ЗИМА...

Под бројевима 1, 2, 3 и 4 зима још царује са својим пратиоцима. Довољно је уписати само њихова имена и решење укрштенице није тешко.

АУТОР: ВЕ — МАК	КОЈИ СТАНУЈЕ СА НЕКИМ	БРАНД	1	ИМЕ ФУД- БАЛЕРА СТОЈКО- ВИЋА	ХЕРЦЕ- ГОВАЦ	СТАЊЕ ЖИВИХ БИЋА	ОКРАЈКА РУБ (МЧ.)	СЛИКАР- КА ДУШИМ — РИЕДР	НАШ ПЕСНИК КАРОЛ
2									
КОЈИ УС- МЕРАВА, ОДРЕЂУЈЕ ПРАВАЦ									
КОЈИ ОБИЛУЈЕ СТЕНАМА									ЗНАК ЗА ТОНУ
ОТАЦ					СИРКЕ РОМАН ЏЕЈН ОСТИН				
ОНОМА- ТОПЕЈА ЛАВЕЖА			ДЕТЕНЦЕ СПРАВЕ ЗА МЕРЕЊЕ УТРОШКА ВОДЕ					ВЕЛИКО ПОЧЕТ- НО СЛОВО	3
РАЈ ПО ВЕРОВА- ЊУ СТА- РИХ СЛО- ВЕНА			МЕТАР ГРАД У КОЛУМБИ- ЈИ			НИЗ, СЛЕД	„ИДУШИ“ ИДИЛИЧ- НА ПЕСМА		
АМПЕР		МУЗИЧКИ ИНСТРУ- МЕНТ СПРАВА							
ГЛУМИ- ЦА БУРИ- ЧИН					КРАЉ ТЕБЕ ГРЧ. БОГ МРАКА				
РЕКА У ФРАНЦУ- СКОЈ	4								
ДРЕВНО СЕДЛО						ГЛУМИЦА УАМАН ЗЕМЉАНИ ЛОНАЦ			
ПОМЕРА- ЊА									
ВРСТА РОДЕ							ЗНАК АКТИ- ВНОСТИ		
ГРЧКО МИТ. БИЊЕ							ЗНАК ЗА УРАН		
					ГРАД У ИСТРИ				

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: Н, правилник, расадници, водити, Јан, фосил, е. т. вест, Андре, стек, инок, О, Наста, У, вратити, вн, р, шу, бит, мак, даска, Огаден, А, ДОЦЕНТ, Та, анестетик.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“, Македонска 29, 11000 Београд. Директор НИП „ПОЛИТИКА“ Вукоје Булатовић. Главни и одговорни уредник „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“ Живорад Стојановић. Помоћник главног и одговорног уредника Александар Б. Костић. Уредници: Кринка Виторовић, телефон 324-191/525, Нурдинхана Ђозић, телефон 324-483. Ликовно-графички уредници Владимир Горбунов и Соња Јашовић, телефон 324-620. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35П, тел. 322-711. На основу нишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ

3 месеца	88,00 динара
6 месеци	176,00 динара
1 година	352,00 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО

3 месеца	176,00 динара
6 месеци	352,00 динара
1 година	704,00 динара

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну назнаку НИП „Политика“ ООУР „Продаја“ — претплата на лист „Политикин забавник“

ПРЕТПЛАТА У СТРАНОЈ ВАЛУТИ

САД	\$	38.—
СР НЕМАЧКА	DM	76.—
ШВЕДСКА	Škr	167.—
ФРАНЦУСКА	Fr	164.—
ШВАЈЦАРСКА	Sfr	64.—

Уплате из иностранства слати на девизни рачун „НИП“ „Политика“ код ИНВЕСТ БАНКЕ — Београд на рачун 60811-620-63-257300-00054, са обавезном назнаком претплата на „Политикин забавник“

СУПЕР ФИГУРУ

ПОЛИТИКНИ
ЗАБАВНИК

добили су чланови ПЕЗ клуба, чије чланске
карте носе бројеве:

10008	10018	10033	10056	10129	10154	19442	19443	19511	19526	19548	19584
10170	10208	10245	10274	10370	10405	19614	19644	19681	19696	19707	19713
10439	10582	10602	10610	10635	10646	19825	19839	19924	19935	19978	20058
10666	10695	10702	10709	10744	10788	20137	20323	20327	20336	20476	20497
10809	11046	11111	11221	11222	11250	20750	20860	20899	20933	20955	20990
11277	11308	11355	11419	11444	11457	21012	21026	21042	21059	21090	21123
11549	11555	11568	11587	11666	11692	21126	21238	21251	21258	21305	21315
11716	11720	11722	11739	11745	11847	21412	21467	21513	21633	21657	21705
11907	11910	11984	11986	12055	12098	21720	21833	21917	21980	22060	22078
12290	12326	12331	12394	12418	12424	22166	22204	22208	22269	22301	22305
12456	12519	12530	12532	12571	12623	22356	22377	22384	22391	22510	22559
12644	12661	12769	12859	12890	13008	22596	22639	22788	22835	22901	22904
13039	13055	13061	13111	13392	13508	22959	23044	23129	23164	23168	23251
13562	13597	13603	13636	13739	13789	23257	23306	23330	23367	23435	23441
13905	13966	13990	14031	14065	14084	23452	23453	23506	23570	23578	23605
14104	14126	14256	14294	14320	14333	23673	23709	23813	23851	23858	23883
14378	14395	14463	14466	14564	14574	23964	23982	24019	24041	24066	24204
14641	14775	14776	14781	14828	14837	24249	24260	24267	24376	24533	24566
14860	14885	14922	14927	15089	15154	24568	24588	24595	24603	24671	24782
15175	15179	15236	15269	15270	15393	24900	24916	25941	24949	24978	25032
15442	15490	15654	15677	15710	15726	25067	25068	25090	25367	25395	25417
15772	15783	15857	15887	16022	16024	25422	25457	25459	25483	25528	25619
16026	16081	16120	16182	16224	16295	25628	25681	25806	25808	25837	25875
16338	16341	16397	16482	16517	16534	25896	25910	25912	25975	26083	26164
16599	16618	16655	16660	16668	16669	26173	26211	26260	26344	26384	26519
16751	16787	16835	16865	16873	17047	26533	26566	26589	26606	26647	26659
17048	17054	17092	17096	17143	17190	26687	26736	26812	26835	26918	26934
17191	17286	17372	17403	17470	17472	26969	27077	27089	27214	27368	27379
17478	17490	17502	17529	17555	17558	27383	27388	27399	27405	27457	27463
17568	17691	17742	17757	17770	17852	27492	27510	27558	27614	27619	27629
17987	18017	18126	18649	19163	19178	27676	27709	27759	27772	27783	27842
19187	19274	19282	19324	19330	19377	27871	27901	27948	27954	28026	28050

28061	28189	28291	28304	28313	28357	42711	42720	42723	42742	42821	42826
28391	28445	28470	28522	28612	28659	43018	43176	43215	43234	43248	43259
28673	28680	28697	28701	28721	28749	43420	43476	43513	43574	43626	43640
28755	28800	28881	28969	28970	28985	43651	43738	43749	43777	43827	43846
28992	29043	29069	29087	29147	29226	43947	44003	44025	44132	44153	44212
29232	29263	29307	29319	29320	29335	44218	44404	44417	44446	44453	44473
29413	29457	29569	29660	29662	29694	44528	44582	44583	44591	44611	44623
29710	29725	29731	29808	29968	29975	44659	44669	44703	44725	44772	44791
30125	30139	30164	30174	30188	30190	44816	44844	44866	44906	44923	44976
30206	30210	30261	30329	30387	30417	44990	44991	45003	45042	45119	45121
30435	30446	30469	30476	30503	30639	45140	45218	45221	45255	45276	45278
30675	30679	30706	30709	30711	30722	45320	45360	45366	45384	45389	45407
30816	30889	30929	31057	31068	31098	45408	45451	45485	45522	45577	45580
31101	31154	31165	31173	31193	31254	45795	45899	45913	45917	45930	45936
31257	31268	31306	31416	31425	31496	46022	46036	46041	46116	46160	46323
31553	31585	31639	31666	31694	31827	46416	46590	46621	46654	46678	46692
31882	31903	32015	32129	32152	32153	46784	46796	46798	46876	46902	46975
32244	32300	32388	32402	32520	32593	47040	47068	47119	47163	47252	47263
32596	32598	32701	32727	32748	32769	47291	47391	47479	47421	47572	47730
32785	32809	32853	32872	32880	32901	47852	47879	47912	47929	48046	48163
32918	32936	32960	32975	32998	33004	48170	48200	48241	48250	48288	48290
33046	33141	33208	33230	33291	33331	48294	48380	48382	48441	48618	48627
33350	33354	33458	33482	33500	33559	48628	48635	48671	48722	48766	48862
33562	33572	33587	33591	33604	33615	48865	48871	48873	48927	48952	49007
33633	33678	33734	33748	33762	33768	49030	49099	49125	49151	49200	49226
33795	33819	33842	33884	33972	33988	49233	49234	49245	49279	49289	49334
34043	34128	34136	34142	34147	34266	49348	49397	49418	49425	49504	49612
34281	34379	34400	34434	34443	34701	49674	49739	49747	49755	49766	49774
34719	34765	34788	35008	35044	35106	49793	49816	49858	49880	49939	49954
35120	35158	35167	35168	35187	35190	50006	50008	50013	50037	50123	50141
35192	35196	35223	35317	35351	35428	50142	50160	50224	50375	50384	50418
35450	35504	35578	35579	35634	35686	50424	50514	50517	50620	50661	50710
35710	35760	35769	35789	35875	35918	50765	50818	50835	50924	50947	50972
35947	35971	36033	36050	36077	36148	51004	51030	51075	51121	51227	51321
36171	36295	36307	36381	36474	36486	51324	51512	51554	51587	51596	51610
36567	36675	36747	36810	36864	36922	51646	51667	51673	51697	51755	51760
36993	37024	37035	37089	37145	37151	51769	51798	51963	51985	52056	52087
37155	37163	37189	37227	37269	37270	52097	52160	52269	52291	52298	52430
37297	37323	37328	37334	37407	37411	52461	52743	52775	52810	52818	52853
37465	37492	37500	37509	37536	37539	52910	52939	52988	53071	53073	53107
37543	37555	37599	37682	37689	37702	53140	53149	53177	53201	53243	53247
37765	37781	37832	37860	37930	37981	53276	53279	53298	53373		
37994	38013	38019	38109	38218	38259						
38299	38324	38332	38339	38522	38535						
38571	38585	38613	38622	38712	38726						
38753	38798	38835	38931	38974	39011						
39032	39132	39149	39172	39260	39313						
39332	39350	39368	39370	39391	39403						
39453	39460	39463	39531	39560	39561						
39666	39744	39756	39758	39763	39870						
39897	39950	39982	39990	40036	40053						
40084	40090	40092	40134	40137	40190						
40224	40313	40360	40402	40488	40492						
40591	40604	40611	40674	40692	40711						
40743	40824	40850	40907	40920	40930						
41018	41103	41142	41168	41242	41280						
41345	41501	41523	41554	41595	41658						
41700	41759	41792	41801	41813	41867						
41920	41938	41977	42062	42075	42097						
42103	42126	42158	42353	42382	42468						
42483	42507	42618	42654	42658	42661						

ФИГУРУ ћЕМО ДОБИТИ
НИЦИМА ДОСТАВИТИ ПО-
ШТОМ У ТОКУ МАРТА

Играјте се Сладиште се

Код **PEZ**-а је
увек нешто ново!

Ако бољим **PEZ** додате
и ако се радо играш **PEZ**
фигурама, пошљи нам
5 амота **PEZ** додате, а
ми ћемо ти послати лепо
PEZ чланску карту.

Као пријатељ **PEZ**-а
користићеш све погодности,
које ћемо ти нудити из

месеца у месец.

Читай сваког мейка на
обом месту о новостима
за пријатеље **PEZ**-а

Наша адреса је:

PEZ ПРИЈАТЕЉ
61111 Љубљана и.п.8

Купи пошту штампаним словима, користи и обавезно наплати на дописницу.

Презиме и име (обавезно штампаним словима)

Улица и кућни број

Место

Поштански бр.

датум рођења

HP Kolinska
Ljubljana

ПОЛИТИЧКИ
ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавниче,

ЗАШТО БАШ 8. МАРТ

Интересује ме зашто је баш 8. март проглашен празником жена, а не неки други дан?

Јадранка Илић,
Параћин

Године 1910. одржана је у Копенхагену Међународна конференција жена. На њој је Клара Цеткин, позната немачка револуционарка и сарадница Фридриха

унуку песника Ивана Мажуранића, која је рођена у Огулину 1874, а умрла у Загребу 1938. године. Њен чувени роман за децу „Чудновате згоде шегрта Хлапића“ је прва књига коју је објавила и то 1913. године у Загребу. Позната је и по „Причама из давнине“. Иначе, Ивана Брлић — Мажуранић је први наш писац који је био предлажан за Нобелову награду.

У СИБ-у НЕМА ЖЕНА

Интересује ме да ли међу члановима Савезног извршног већа има и жена?

Петар Ђорђевић,
Суботица

Нема. Свих 29 чланова Савезног извршног већа су мушкарци. Ипак, другарица Мила Ђорђевић (која није члан СИБ-а) налази се на одговорној функцији: заменик је председника Савезног комитета за рад, здравство и социјалну заштиту.

НИЈЕ ЗА ЛЕПШИ ПОЛ

Молим те да ми одговориш у којим се све спортовима на олимпијадама жене — не такмиче? У питању је опклада...

Драган и Драгица Ђорђевић
Нови Београд

Мушкарци се такмиче у укупно 22 спортске дисциплине, а жене само у дванаест. Представнице

„слабијег пола“ не играју фудбал, ватерполо и хокеј на трави, оне не једре нити веслају, не учествују у модерном петобоју, не боксују се, не рву се, не дижу тегове и не навлаче кимоно за цудо. Жене не учествују ни у неким лакоатлетским дисциплинама (маратон, 10.000 м, скок с мотком, кладиво, итд.). Све ово бар за сада... Али, ствари се мењају: некада, у старој Грчкој, женама је чак под прегњом смртне казне било забрањено и да присуствују Олимпијским играма!

ватно мислиш на књижевницу Ивану Брлић — Мажуранић из познате породице Мажуранића,

ДЕЧАКА ИМА ВИШЕ

Кажи ми да ли се у нашој земљи заиста рађа више девојчица него дечака, као што каже моја мама? Наставница географије тврди супротно!

Даница Савић,
Земун

У праву је наставница географије, мада нас не чуди што је твоја мама, као већина људи, мислила супротно! Ево података за неколи-

ко протеклих година, према Статистичком годишњаку СФРЈ: 1975. године у нашој земљи се родило 200476 дечака, а 185561 девојчица; 1974. године родило се 198245 дечака, а 184702 девојчице; 1973. године према 195855 дечака било је 183196 девојчица... Подаци су слични и за остала годишта.

ЖЕНА С БРАДОМ

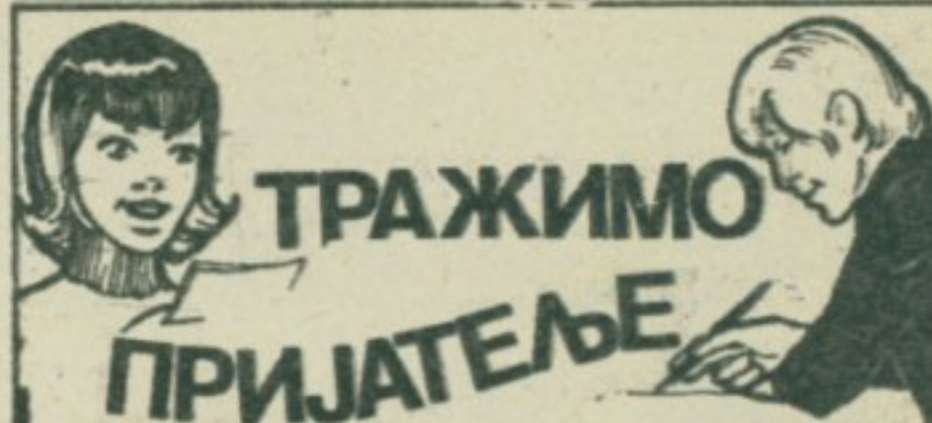
Молим те да ми одговориш зашто жене немају браду?

Горан Рабреновић
Пролетерска бр. 22
Прибој на Лиму

Код мушкараца и жена постоје жлезде са унутрашњим лучењем које стварају хормоне, а они омогућавају раст, телесну развијеност, као и стварање карактеристика различитих полова. Тако, на пример, ако код неког мушкарца дође до поремећаја у лучењу извесних хормона, он ће се нагло утојити, глас ће му постати танак, биће ниског раста, а брада, бркови и маље по телу неће му израсти.

Хормони се налазе у полним жлездама, а почињу да се луче тек за време и после пубертета. И дубина гласа зависи од њих, па су мушки сопрани углавном дечаки од 12 до 13 година, значи они који још нису ушли у пубертет, док професионалних мушких певача, који могу да „извлаче“ и веома високе тонове; у свету има веома мало. Код мушкараца постоји и један хормон, назван тестостерон који не луче женске полне жлезде, а он омогућава раст маља по телу, као браде и бркова. У случају да се тај хормон превише лучи, такав мушкарац ће бити превише маљав по целом телу, али се јавља и један феномен: обично су ти „супермушкарци“ — ђелави. Данас је доказано да ђелавост може да буде и наследна, али искључиво код мушкараца.

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Радомир Ангелов, 18530 Сурдулица, Осме српске бригаде 66 — 12 година, воли фудбал, сакупља значке и воли рок-музику.

Zivco Glavan, com Simpetru-Mare, gud. Timis, R.S. Romania — тражим пријатеље из целе Југославије и волим све што воле млади.

Дамир Шпољарић, 44202 Тополавац, ПД 119/15 — 14 година.

Снежана Крстеска, 91000 Скопље, Македонска преродба 2, улаз 2/5 — 13 година, сакупљам значке и постере, навијач сам Хајдука.

Cindy Corder, Rt 1 box 183, Fairmont, West Virginia 26554, USA — 16 година, мој хоби је кукичање, уметност и скијање на води. У школи највише волим математику и одговарам на сва писма.

Александра Станишић, 75000 Тузла, Рударска 57 — 13 година, жели познанство са вршњацима из целе наше земље.

Тања Вуковић, 52394 Умар, 43. истарске дивизије 7 — 14 година, љубитељ свега и свачега.

Maja Rajs, Slaggrutev 3, 182 34 Danderyd, Sverige — 13 година, воли све што воле млади.

Драгана и Бранка Стојановић, 78400 Босанска Градишка, Ђуре Ђаковића 33 — воле забавну музику и Здравка Чолића, сакупљају Забавнике, салвете и разгледнице.

Љубиша Мацић, 19210 Бор, Београдска 35 — 16 година, сакупља маркице и значке. Рајна Вукомановић, Београд — Церак, Ратка Митровића 137 — 13 година, сакупља постере, значке и салвете.

Jaroslav Buzek, Fučíkova 193, 093 01 Varnov nad top, Czechoslovakia — 17 година, чуо сам све најлепше о Југославији и зато желим да стекнем што више пријатеља.

Мирослав Тодоровић, 79270 Невесиње, Дервинскадића 5 — 17 година, навија за Партизан, воли поп-музику.

